AHOs styre

Dato: 17.12.2025 11:00

Sted: Aho Styrerom

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.
på e-post irene.lonne@aho.no.
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 11.12.2025

For leder i AHOs styre , Lisa Ann Cooper

Irene Alma Lønne
Rektor

Saksliste

Vedtakssaker

57/25 Godkjenning av innkalling og saksliste3

58/25 Protokoll fra styremøte 07.12.20254

59/25 Årsrapport for studiekvalitet10

60/25 Endring i forskrift for studier43

61/25 Utlysning og innstillingskomité for instituttleder på institutt for arkitektur59

62/25 Utlysning oginnstillingskomité for instituttleder på institutt for urbanisme og landskapsarkitektur65

63/25 Kallelse, institutt for urbanisme og landskapsarkitektur70

64/25 Opprettelse av nestleder rollen ved styret i AHO75

65/25 Budsjett 202679

Orienteringssaker

66/25 Foreløpig langtidsbudsjett om omstillingstiltak88

67/25 Foreløpig investeringsplan96

68/25 Budsjettmodell101

69/25 Orientering om status ny strategi 2026-2036108

70/25 Rekrutteringsprosess, ny rektor (unntatt offentlighet)109

71/25 Administrativ orientering110

72/25 Opprettelse av aksjeselskap113

73/25 Innspill til styrets beretning til årsrapporten for 2025132

74/25 Årsplan for styrets saker136

75/25 Referat fra råd og utvalg138

76/25 Eventuelt151

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 57/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Reier Møll Schoder
Arkivnummer	25/00983-1

Saksliste og innkalling til styremøte 17. desember 2025 for godkjenning.

Forslag til vedtak:
Styret godkjenner innkalling og saksliste.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 58/25 Protokoll fra styremøte 07.12.2025

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Reier Møll Schoder
Arkivnummer	25/00688-10
Vedlegg:	Protokoll AHOs styremøte 07.10.2025
	Protokoll AHOs styre 07.10.2025 - Rekrutteringsprosess, ny rektor

Vedlagt protokoller fra styremøte 7. oktober 2025 til godkjenning. Begge protokoller er godkjent av styreleder.

Forslag til vedtak:
Styret godkjenner begge protokoller fra styremøte 7. oktober 2025.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Protokoll AHOs styremøte

Dato:	07.10.2025 kl. 12:00
Sted:	AHOs styrerom
Til stede:	Lisa Ann Cooper Peter Thule Kristensen Marin Gran Heidi Hemstad Tone Hansen Lisbet Harboe Einar Sneve Martinussen Even Smith Wergeland Ricardo Andres Simian Diaz Sander Ryen Sundt Anna Pauline Grøgaard Heine Troland Irene Alma Lønne Ulrika Herlofsen
Møtende varamedlemmer:	Martin Gran (for Jacob Aars)
Forfall:	Jacob Aars
Andre tilstedeværende:	Erik Paulsen (sak 50/25), Elise Letmolie Ramse (sak 51/25)
Referent:	Ulrika Herlofsen

Sakskart

Saksnr.	Vedtakssaker	Side
Sak 44/25	Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Sak 45/25	Protokoll fra styremøte 16. juni 2025	2
Sak 46/25	Innspill til satsinger utenfor rammen 2027	2
Sak 47/25	Endring av faglig organisasjonskart	2
Sak 48/25	Revidering av eksisterende mandater og funksjonsbeskrivelser	3
Sak 49/25	Tertialrapport, 2. kvartal	3
Saksnr.	**Orienteringssaker**	
Sak 50/25	Orientering om økonomistyring ved AHO	3

Sak 51/25	Overordnet prosess for omstilling frem til 2030	3
Sak 52/25	Rektors rapport	3
Sak 53/25	Årshjul for styrets saker	3
Sak 54/25	Referat fra råd og utvalg	3
Sak 55/25	Eventuelt	3

Oslo, 07.10.2025
Irene Alma Lønne

Vedtakssaker

44/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak
Styret godkjenner innkalling og saksliste.

45/25 Protokoll fra styremøte 16. juni 2025

Vedlegg:
Protokoll AHOs styremøte 16.06.2025
Protokoll AHOs styremøte 16.06.2025 Rekrutteringsprosessen neste rektorperiode

Vedtak
Styret godkjenner begge protokoller fra styremøte 16. juni 2025.

46/25 Innspill til satsinger utenfor rammen 2027

Vedtak
Styret stiller seg bak de foreslåtte omsøkte områdene for satsinger utenfor rammen for 2027, og gir rektor fullmakt til å utforme en søknadstekst.

47/25 Endring av faglig organisasjonskart

Vedlegg:
Protokoll IDF 29. oktober
Protokoll IDF 29. september 2025
Referat IDF 29. september 2025

Vedtak
Styret vedtar å endre organisasjonskartet ved at stillingene som prorektor Forskning og prorektor Utdanning opphører som organisatoriske enheter. Styret vedtar å opprette en prorektorstilling.

48/25 Revidering av eksisterende mandater og funksjonsbeskrivelser

Vedlegg:
Funksjonsbeskrivelse for instituttleder
Mandat for programstyrer (versjon2)
Sak 48-25 Referat IDF 29. september 2025

Vedtak
Styret vedtar å endre mandater og funksjonsbeskrivelser for programstyrer og instituttlederrollen.

49/25 Tertialrapport, 2. kvartal

Vedlegg:
Utvikling pr 2.tertial, samt Ledelseskommentarer

Vedtak
Styret vedtar 2. tertialrapport.

Orienteringssaker

50/25 Orientering om økonomistyring ved AHO

Vedlegg:
Årshjul økonomi

51/25 Overordnet prosess for omstilling frem til 2030

52/25 Rektors rapport

Vedlegg:
Rektors rapport

53/25 Årshjul for styrets saker

Vedlegg:
Vedlegg - plan for styrets arbeid

54/25 Referat fra råd og utvalg

Vedlegg:
Referat IDF 26. august 2025
Referat FU 19. juni 2025
Referat FU Sirkulasjonssaker august 2025

55/25 Eventuelt

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Protokoll AHOs styremøte

- Unntatt offentlighet iht Offl § 25 første ledd

Dato:	07.10.2025 kl. 12:30
Sted:	AHO styrerom
Til stede:	Lisa Ann Cooper Peter Thule Kristensen Martin Gran Heidi Hemstad Tone Hansen Lisbet Harboe Einar Sneve Martinussen Even Smith Wergeland Ricardo Andres Simian Diaz Sander Ryen Sundt Anna Pauline Grøgaard Heine Troland Ulrika Herlofsen
Møtende varamedlemmer:	Martin Gran for Jacob Aars
Forfall:	Jacob Aars
Andre tilstedeverende:	
Referent:	Ulrika Herlofsen

Sakskart Side

Saksnr.	**Vedtakssaker**
Saksnr.	**Orienteringssaker**

Vedtakssaker

Sak 56/25 Rekrutteringsprosess, ny rektor

Vedtak

Styret vedtar vedlagte forslag til funksjonsbeskrivelse for rektor og kunngjøringstekst med de endringene som kom frem i møtet.

Oslo, 07.10.2025
Lisa Ann Cooper

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 59/25 Årsrapport for studiekvalitet

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Sandra Janzso
Arkivnummer	25/00204-3
Vedlegg:	Årsrapport studiekvalitetsrapport for studieåret 2024/2025

Formål: Orientere styret om arbeidet med studiekvalitet ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo.

Bakgrunn: Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo har de siste årene påbegynt et stort moderniseringsløft, som både omfatter støttefunksjonene og studieprogrammene. Formalisering av studiekvalitetssystemet, samt et sterkt fokus på å sikre høy kvalitet i Utdanningene i en tid med omstilling, har preget arbeidet med studiekvalitet forrige studieår. I forbindelse med dette arbeidet, samt store og små omorganiseringer både i administrasjonen og på instituttene, er det besluttet at rapporten for studieåret 2024/2025 vil være i konsentrert, rapporterende form, med følgende hovedtrekk:

- Tallmateriale
- Redegjørelse for arbeidet med studiekvalitet
- Rapportering på måloppnåelse fra forrige periode fra enheter og institutter

Rapporten for studieåret 25/26 vil ha samme format som tidligere, hvor instituttene rapportere på egen måloppnåelse, svarer ut kvalitetsområdene, samt setter nye mål for kommende periode. Det innebærer også at studiekvalitetsrapportering fra programmer av mer samlingsbasert art, som doktorgradsprogrammet og erfaringsbaserte masterprogrammer, vil gi sin rapport annethvert år.

Ved å innføre denne toårige syklusen på studiekvalitetsrapporteringen, mener vi å skape større rom for de enkelte enheter til å aktivt arbeide med studiekvalitet, med mindre fokus på rapportering, og mer på utvikling. Det er behov for en lengre tidshorisont for å oppnå strategiske og mer målbare resultater. Dette er også i tråd med føringer fra NOKUT, hvor deres periodiske oppfølging nå dreier seg mer om utvikling enn kontroll.

Forslag til vedtak:
Styret godkjenner studiekvalitetsrapporten for studieåret 2024/2025.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Studiekvalitetsrapport for 2024/2025

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

arkitektur • urbanisme • landskap • design

AHOs årsrapport om studiekvalitet for studieåret 2024/2025

Innledning

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo har de siste årene påbegynt et stort moderniseringsløft, som både omfatter støttefunksjonene og studieprogrammene. Formalisering av studiekvalitetssystemet, samt et sterkt fokus på å sikre høy kvalitet i Utdanningene i en tid med omstilling, har preget arbeidet med studiekvalitet forrige studieår. I forbindelse med dette arbeidet, samt store og små omorganiseringer både i administrasjonen og på instituttene, er det besluttet at rapporten for studieåret 2024/2025 vil være i konsentrert, rapporterende form, med følgende hovedtrekk:

- Tallmateriale
- Redegjørelse for arbeidet med studiekvalitet
- Rapportering på måloppnåelse fra forrige periode fra enheter og institutter

Rapporten for studieåret 25/26 vil ha samme format som tidligere, hvor instituttene rapportere på egen måloppnåelse, svarer ut kvalitetsområdene, samt setter nye mål for kommende periode. Det innebærer også at studiekvalitetsrapportering fra programmer av mer samlingsbasert art, som doktorgradsprogrammet og erfaringsbaserte masterprogrammer, vil gi sin rapport annethvert år.

Ved å innføre denne toårige syklusen på studiekvalitetsrapporteringen, mener vi å skape større rom for de enkelte enheter til å aktivt arbeide med studiekvalitet, med mindre fokus på rapportering, og mer på utvikling. Det er behov for en lengre tidshorisont for å oppnå strategiske og mer målbare resultater. Dette er også i tråd med føringer fra NOKUT, hvor deres periodiske oppfølging nå dreier seg mer om utvikling enn kontroll.

Veiledning til fargekoding gjennom rapporten:

Tabeller og figurer med informasjon og nøkkeltall
Rapportering fra 2024/2025
Mål for 25/26

AHOs årsrapport om studiekvalitet for studieåret 2024/2025 ---- 2
Innledning ---- 2
Rammekvalitet ---- 4
Inntakskvalitet ---- 6
Læringskvalitet ---- 12
Resultatkvalitet ---- 18
Master i arkitektur ---- 20
Introduksjon ---- 20
Læringskvalitet ---- 20
Resultatkvalitet og relevans ---- 23
Master i design (fem og toårig) ---- 24
Introduksjon ---- 24
Rammekvalitet ---- 24
Læringskvalitet ---- 25
Internasjonal master i landskapsarkitektur (IMLA) ---- 27
Introduksjon ---- 27
Rammekvalitet ---- 27
Læringskvalitet ---- 28
Resultatkvalitet og relevans ---- 30

Rammekvalitet

Fagmiljø og faglig organisering

Arbeidet med å revidere roller og ansvar i AHOs institutter og utvalg blei påbegynt i studieåret 2024/2025. Programstyret skal få nytt mandat og ny sammensetning, og tillegg styrkes den faglige ledelsen ved instituttet ved at det etableres undervisnings- og forskningsledere. Instituttleder skal ikke lenger lede programstyret. Studieutvalget (SU) får også revidert sitt mandat.

AHOs institutter med tilhørende faggrupper

Institutt for arkitektur	**Institutt for design**	**Institutt for urbanisme og landskapsarkitektur**
Historie og transformasjon	Industridesign	Landskapsarkitektur
Teknologi og praksis	Interaksjonsdesign	Urbanisme
Byggekunst	Tjenestedesign	
	Systemorientert design	

Lokaler og utstyr på Campus

AHO har gjennom studieåret 24/25 arbeidet videre med campusprosjekt som har til hensikt å utnytte arealene på en mer effektiv måte. Prosjektet skal også bidra til at campus blir bedre tilpasset dagens og fremtidens undervisningsformer. Deler av administrasjonen (seksjon for forskningsadministrasjon og fagbibliotek, samt seksjon for IKT, eiendomsdrift og dokumentforvaltning) er flyttet tilbake til campus, og det utredes hvor snart andre deler av administrasjonen kan flytte. Opplevelsen av å få spesielt IKT tilbake på campus, er at tekniske utfordringer for både lærere og studenter løses på en smidigere måte.

Verksted

AHO har unike og fremragende verkstedsfasiliteter som er sentralt og synlig plassert på campus. Verkstedene spiller en sentral rolle i AHOs prosjekt- og studiobaserte pedagogikk. Alle studentene våre benytter seg av dem i større eller mindre grad i løpet av studiet. Verkstedsbehovene endrer seg i takt med utvikling av studieporteføljen.

Verkstedene hadde i studieåret 24/25 fire ansatte i 100 % stillinger, en ansatt i 80 % stilling, og en ansatt i 60 % stilling. I tillegg har verkstedene utstrakt bruk av studentassistenter, spesielt til digital modellproduksjon og kveldsvaktordninger.

I ukene 33-39 2024 arrangerte vi introduksjonskurs for nye studenter. Dette er gjennomført for:

- Ca 100 utenlandske studenter
- 120 førstesemesterstudenter (GK1) (60 arkitektur, 31 design og 22 landskap)

Verkstedene holdt kveldsåpent i ukene 35-39 for øvrige studenter med behov for verkstedfasilitetene.

Rapportering for 24/25

Mål for 24/25	Tiltak	Resultat
Bedre dialog med lærere, for å planlegge studiedag/arbeidsdag i verksted.	Ny lærerveiledning for bruk av verksteder i undervisningen. Etablere kalenderfunksjon på nettsiden som beskriver belastning og kapasitet.	Lærerveiledning er ferdig, men ikke publisert grunnet arbeid med nye nettsider. Det samme gjelder kalenderfunksjon.
Bedre introduksjonskurs i verkstedene.	Forbedre innhold og undervisningsmetode. Koordinering og samhandling mellom ulike verksteder og verksmestere.	Vi bedriver kontinuerlig kvalitetsutvikling og effektivisering. Introduserte oppstartsforelesninger for førsteårsstudentene, mer spisset undervisning i maskinbruk.
Helhetlig plan for verkstedets utstyr med tanke på kvalitet, levetid og sikkerhet.	Gjennomgå alt maskinelt utstyr. Få byggehallen løftet inn som en del av campusutviklingen.	Ikke gjennomgått maskinpark. I samarbeid med eiendomsdrift og Statsbygg blei flisavsuget løfta ut av verkstedets daglige drift, og tilknytta ventilasjons-oppgradering for hele AHO. Campusprosjektet har ikke gått videre.

Mål for 25/26	Tiltak	Resultat
Forbedret introduksjonskurs.	Revisjon av innhold, tidsbruk og opplegg	
Få en helhetlig plan for maskinpark for å sikre kontinuerlig drift og undervisning.	Gjennomgå alt maskinelt utstyr og synliggjøre behov i økonomisk investeringsplan.	
Undervisningsplanlegging inkluderer bruk av verksted.	Lærere må melde inn behov for bruk av verksted før nytt semester.	

Bibliotek

Fagansvarlig for forskningsadministrasjon overtok midlertidig ansvaret for biblioteket fra 1. november 2024, og biblioteket ble 1. mars 2025 en del av den ny etablerte seksjon for forskningsadministrasjon og fagbibliotek. Fagbiblioteket har 3 ansatte i 100 % stillinger, fordelt på to spesialbibliotekarer og en hovedbibliotekarstilling.

I 24/25 har biblioteket noen spesifikke prosjekter direkte knyttet til arbeidet med studiekvalitet ved AHO:

Fagbiblioteket har fått et hovedansvar for å sette rammer og retningslinjer for bruk av KI i akademisk arbeid for studenter ved AHO. Gjennom året har fagbiblioteket utviklet en nettressurs for studentene med informasjon, tips og advarsler rundt bruk av KI, i tillegg til å tilby undervisning i samme tematikk for studenter og ansatte.

Fagbiblioteket har også jobbet systematisk med å profesjonalisere pensumformidling i alle AHOs kurs, via tjenesten Leganto. Dette for å sikre at alle studenter har tilgang til riktig litteratur i riktig tid, og også sørge for at AHO følger opphavsrettslige regler rundt bruk av litteratur i undervisning.

Til sist har fagbiblioteket jobbet systematisk med å fremme selve bibliotekslokalet som et sted for læring og undervisning. Det har blitt arrangert flere aktuelle utstillinger og seminarer i løpet av året i biblioteket. Målsetningen har vært gjøre biblioteket enda mer relevant for alle studenter ved skolen.

IT og andre tjenester

Undervisning og vitenskapelig arbeid er avhengig av velfungerende drift og administrativ støtte, effektive systemer og god kommunikasjon. Det er behov for å forbedre digital virksomhetsarkitektur basert på en tydeligere struktur med avklarte prosesser.

Som nevnt ble IKT tilbakeført til campus, og det utredes muligheter for innføring av et timeplanleggingssystem, som både vil bidra til mer oversiktlig undervisningsplanlegging og mer forutsigbar studiehverdag for studentene.

Inntakskvalitet

AHO har som mål å tiltrekke seg de best egnete studentene innenfor våre fag. Opptaket skjer gjennom opptaksprøver som sikter på å fange opp et mangfold av talenter og motiverte studenter som speiler samfunnet.

Seksjon for studier og verksted administrerer opptak av nye studenter til AHOs integrerte mastergrader, videreutdanninger og to-årige mastergrader. AHO har også ansvaret for opptaket til 5-årig master i landskapsarkitektur (fellesgrad i samarbeid med UiT Norges arktiske universitet). All annen rapportering om fellesgraden gjøres i egen studiekvalitetsrapport. Seksjon for forskningsadministrasjon og fagbibliotek håndterer de administrative prosessene ved opptak til AHOs doktorgradsprogrammer (Ph.D.).

Studiekvalitetsrapporten redegjør for tiltak og mål for institusjonen fra forrige studieår, mens avsnittet om inntakskvalitet tar for seg opptaket for studieåret 2025/2026.

Studentrekruttering

I samarbeid med kommunikasjonsenheten har seksjon for studier og verksted videreført rekrutteringstiltakene fra tidligere år. Tiltakene inkluderer fremheving av studietilbudet i AHOs eksterne kanaler, samt planlegging, markedsføring og gjennomføring av et digitalt informasjonsmøte for søkere, arrangementet «Digital Open House». I tillegg gjennomføres Åpen dag på hele AHO i starten av mars, hvor alle institutter bidrar med introdusjonsforelesninger og studentutstillinger. Under Åpen dag er det stort

fokus på møtet mellom elever fra vgs og studentene ved AHO, gjennom veiledning til opptaksprøver og guidede turer på campus.

Opptak til første år på de integrerte fem- og fem og et halvårige masterprogrammene

Antall studieplasser

For opptaket til studieåret 2025-2026 er antall studieplasser fordelt som følger:

- 60 studieplasser ved master i arkitektur
- 36 studieplasser ved master i design
- 20 studieplasser ved master i landskapsarkitektur

Søkertall

Tabell 1. Oversikt over totalt antall søknader og unike søkere i perioden 2022-2024

Antall søknader/søkere	2022	2023	2024	2025	Endring fra 2024 til 2025
Master i arkitektur	2096	2130	1752	1421	-19%
Master i design	984	1012	905	680	-25%
Master i landskapsarkitektur	670	610	562	407	-28%
Totalt unike søkere AHO	2536	2614	2308	1758	-24%
Totalt antall søknader	3750	3752	3219	2508	-22%

FS-rapport 101.001 og Samordna opptak, 9. oktober 2025.

Tabell 2. Oversikt over andelen førsteprioritetssøkere til AHO i perioden 2022-2024

Førsteprioritet alle søkere	2022	2023	2024	2025	Endring fra 2024 til 2025
Master i arkitektur	1014	992	750	720	-4 %
Master i design	186	230	223	200	-10 %
Master i landskapsarkitektur	70	72	81	52	-36 %
Totalt	1270	1294	1054	972	-8%
Andel førstepri. av alle unike søkere	34%	50 %	46 %	49%	6%

FS-rapport 101.001 og Samordna opptak, 9. oktober 2025.

Søkertallene og antall førsteprioritetssøkere til AHO har generelt hatt en liten nedgang fra tidligere år, som i fjor.

Tabell 3. Antall studenter med AHO som førsteprioritet møtte til studiestart, og som beholdt studieplassen sin etter tilbud

Førsteprioritetssøkere møtt	2022	2023	2024	2025	Andel førsteprioritetssøkere møtt per studieplass
Master i arkitektur	61	60	58	61	100%
Master i design	39	25	38	28	78%

Master i landskapsarkitektur	10	12	11	16	80%

FS-rapport 192.002, 9. oktober 2025.

Nesten alle nye studenter på master i arkitektur og master i design hadde sitt studieprogram på førsteprioritet. Omtrent halvparten av studentene på master i landskapsarkitektur hadde prioritert andre studieprogrammer høyere. Ved master i arkitektur tok vi opp 62 studenter, hvorav to av studentene fikk innpasset første året av grunnutdanningen.

Kjønnsfordeling

Det er generelt flere kvinner enn menn som søker, blir kvalifisert og får opptak ved AHO. Dette har vært en tydelig trend de siste årene, og ligner på utviklingen i lignende fagområder internasjonalt. Opptakskomiteen følger med på dette, og er opptatt av at verken opptaksprøven eller prosessen skal favorisere kvinner.

Opptaksprøven

Opptakskomiteens mandat er å utvikle, administrere og bedømme opptaksprøven til opptaket ved AHO, samt evaluere det innsendte materialet.

I 2025 fulgte opptakskomiteen den samme strukturen for opptaksprøvene som tidligere. Opptaksprøvene ble levert og vurdert digitalt, og søkerne er anonyme for opptakskomiteen i opptaksprosessen.

Tabell 4: Innleverte opptaksprøver per studieprogram

	2023	2024	2025	Endring fra 2024 til 2025	Andel søkere som leverte opptaksprøve i 2025	Andel leverte opptaksprøver mot antall førstepri.-søknader
Master i arkitektur	724	527	500	-27 %	35%	69%
Master i design	257	213	160	-17 %	24%	80%
Master i landskapsark.	182	139	84	-24 %	21%	162%
Andel innleveringer av totalt antall søknader	31 %	27 %	30%			

Hentet fra Moodle, AHOs innleveringssystem for opptaksprøver

Merk at i tabell 4 er det referert til søkertallene fra april/mai, da opptaksprøvene ble utført, ettersom søkergruppen hadde anledning til å levere opptaksprøve på det tidspunktet. Søkere kan ha endret søknaden sin i ettertid med omprioritering eller ved å trekke søknaden sin i Samordna opptak. Det er flere som har levert opptaksprøve til master i landskapsarkitektur enn antallet førsteprioritetssøknader.

Opptak til to- og to og et halvtårige masterprogrammer

Opptak til de toårige masterprogrammene og innpass til master i arkitektur skjer basert på vurdering av en mappe med egne arbeider (portfolio) og motivasjonsbrev. Opptak krever bachelorgrad eller tilsvarende i det aktuelle fagområdet, samt dokumentasjon på tilstrekkelige engelskkunnskaper.

Seksjon for seksjon for studier og verksted saksbehandler søkerne til masteropptaket, før programstyrene vurderer og rangerer de kvalifiserte søkere på bakgrunn av portfolioen.

Endringer i studieplassfordeling ved årets masteropptak

AHO har budsjettert med 45 studieplasser på masternivå, med 15 plasser fordelt per program. Som i fjor omdisponerte Institutt for design 10 av disse plassene fra opptak til toårig master i design til opptak til den femårige integrerte mastergraden gjennom Samordna opptak. I tillegg ble det besluttet at det ikke skulle tas opp nye studenter til spesialiseringen i industridesign. Dette skyldtes kapasitetsbegrensninger, da et uvanlig høyt antall studenter fra grunnutdanningen hadde valgt industridesign som studieretning.

Tabell 5: Søknader

Studieprogram	2023	2024	2025	Endring fra 2024 til 2025
Arkitektur	402	254	236	-7%
Design	342	188	169	-10%
Internasjonal master i landskapsarkitektur	195	97	68	-30%
Totalt	939	539	473	-12%

Hentet fra FS-rapport 101.001.

Tallene i tabell 5 viser antall søknader i Søknadsweb per studieprogram. Noen av søkerne går igjen på flere program. Til opptaket 2025 var det en nedgang i søkertall til samtlige studieprogram, noe vi også ser tendenser til de siste årene. I 2023 ble det innført studieavgift for studenter med statsborgerskap utenfor EU, EØS og Sveits, som rammer alle programmene. Ved den faglige gjennomgangen av søkerne setter instituttene opp en venteliste med de studentene som de anser som faglig kvalifisert.

Som det kommer frem av tabell 5 var det et svært lavt antall søkere til internasjonal master i landskapsarkitektur. For å sikre at studieplassene ble fylt, besluttet instituttet og opptakskontoret å prioritere saksbehandlingen for denne søkergruppen og sende ut tilbud tidligere enn de andre to programmene. Alle søkere som ble vurdert som kvalifiserte fikk tilbud om studieplass, og det ble derfor ikke opprettet venteliste. Dette innebar også at det ikke var mulig å supplere med nye søkere dersom noen takket nei.

Studieavgift

Ved årets opptak ble én student tatt opp med krav om studieavgift. Studieavgiften er på 380 000 NOK og justeres i tråd med prisindeksen. Nye rutiner i samarbeid med Seksjon for økonomi har gjort faktureringsprosessen bedre for både studenter og administrasjonen.

Studenter med opptak

Den totale rammen for opptak til masternivå var 36, og endte med totalt 33 nye studenter.
Tabell 6 viser hvor mange studenter som møtte til studiestart.

Tabell 6. Antall studenter med opptak til masternivå

	2023	2024	2025
Master i arkitektur	14	15	15
Master i design	15	9	6
Internasjonal master i landskapsarkitektur	15	17	12
Sum	44	41	34

Fra FS-rapport 101.001 og interne arbeidsdokumenter.

AHO har tradisjonelt vært restriktiv med overbooking. Selv om Institutt for design bare skulle ta opp 5 studenter, overbooket vi med én student i tillegg. Dette var for at det skulle bli like mange på spesialiseringene i interaksjonsdesign og tjenestedesign, og for å sikre at det ikke blir for få studenter i kullet, i tilfelle frafall. For kunstneriske studieprogrammer i sektoren er det vanlig å gå langt ned på ventelisten. Etter at vi iverksatte tiltak for å unngå underforbruk av studieplasser, opplever Opptakskontoret mer forutsigbarhet i opptaket.

Tabell 7: Geografisk fordeling av søkere og tilbud

Land/Region	Antall søknader	Prosent	Antall studenter med tilbud	Prosent
Norge	153	32%	22	61%
Norden utenfor Norge	24	5%	2	6%
EU/EØS for øvrig	122	26%	10	28%
Utenfor EU/EØS	174	37%	2	6%

Fra FS-rapport 101.001 og interne arbeidsdokumenter.

Som en konsekvens av studieavgiften fyller AHO studieplassene med en større andel søkere fra Norge og Europa enn fra land utenfor EØS og Sveits. Mange av søkerne som må betale studieavgift, takker nei til tilbud om studieplass.

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Avklare om vi kan fortsette innpassingsopptaket til 4. året på den integrerte mastergraden til arkitektur	Kontakte Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse	Kontakt opprettet, saken er fortsatt under utredning.
Kvalitetssikre opptaksprosessen for betalende studenter (videreføre og revidere fra 2023)	Videreutvikle rutiner for krav om egenbetaling, med regler om hva summen dekker, utmeldingsfrister og evt gebyrer.	Interne samarbeidsrutiner opprettet med Seksjon for økonomi. Regelverk knyttet til studieavgift er iverksatt og formidlet på nettsidene.
Kvalitetssikre studentvelferden økonomisk for betalende studenter (videreføre og revidere fra 2023)	Vurdere og utarbeide refusjonsordning for løpende utgifter i forbindelse med semesteravgift, ekskursjoner, studiemateriell, etc.	Studenter får refundert semesteravgift, men det er ikke etablert noen refusjonsordning utover dette.

Erfaringsbaserte masterprogram

Opptak

Opptaket til de erfaringsbaserte masterprogrammene ved AHO gjennomføres annethvert år, til fagfeltene urbanisme, arkitekturvern og systemorientert design. Opptaket foregikk høsten 2024, med studiestart planlagt til januar 2025. Søkerne ble vurdert etter formelle opptakskrav samt en faglig vurdering av relevant arbeidserfaring.

For opptak til erfaringsbaserte masterprogram kreves det at søkeren oppfyller krav om enten bachelorgrad og minst to års arbeidserfaring, eller mastergrad. Søkerne må også dokumentere for tilstrekkelige språkkunnskaper i undervisningsspråket for programmet de søker på.

Tabell 8: Søkertall til erfaringsbaserte masterprogram

Antall søknader/søkere	Høst 2022	Vår 2025	Endring fra 2022 til 2025
Erf.basert master i arkitekturvern	35	58	66%
Erf.basert master i urbanisme	32	42	31%
Erf.basert master i systemorientert design	37	51	38%
Totalt antall unike søkere	83	122	47%
Totalt antall søknader	104	151	45%

Fra FS-rapport 101.001.

Tabell 9: Studentopptak

Antall nye studenter	Møtt	Tilbud utsendt
Erf.basert master i arkitekturvern	23	31
Erf.basert master i urbanisme	12	19
Erf.basert master i systemorientert design	18	22
Sum	53	72

Fra FS-rapport 101.001 og interne arbeidsdokumenter.

Tabell 9 viser antall søkere som takket ja til studieplass, og hvor mange tilbud som ble sendt ut per program. Som det kommer frem av tabellen er det mange som mottar tilbud som ender opp med å ikke benytte seg av studieplassen. Det er ikke krav om å oppgi årsak, men noen har nevnt tidsmangel eller manglende støtte fra arbeidsgiver. Søkere som tok kontakt for å takke ja til tilbudet etter fristen, har likevel fått plass.

Opptak til enkeltemner ved erfaringsbasert masterprogram

I tillegg til opptak til hele studieprogram, tilbyr AHO også opptak til enkeltemner innen de erfaringsbaserte masterprogrammene. Det gjennomføres fire opptaksrunder i året, og søknader sendes inn via Nettskjema.

Ordningen gir søkere mulighet for faglig påfyll uten opptak til fullt program, men medfører en tidkrevende og manuell saksbehandling. Det er derfor behov for økt automatisering og formalisering av opptak til enkeltemner, som også vil gjøre det lettere for opptakskontoret å rapportere om opptaket.

Våren 2025 var det 6 studenter som tok enkeltemner, hvorav én av de tok masteroppgaveemnet.

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Tydelig og konsistent kommunikasjon i rekruttering	Bruke "erfaringsbasert master" om programmene i all kommunikasjon	I forbindelse med overgangen til AHOs nye nettsider ble det gjennomført en gjennomgang av navn og begrepsbruk for alle studieprogram. Dette resulterte i et mer konsekvent format for studienavn innen samme studienivå. Samtidig ble bruken av betegnelsene *kurs* og *moduler* harmonisert, og omtales nå konsekvent som *emner* i ekstern kommunikasjon.
AHO er konkurransedyktig med andre etter- og videreutdanningsmastere	Sammenligne opptaksperiodene med andre utdanningsinstitusjoner	Har utredet, og ser ingen anledning til samkjøring med sektor.

Læringskvalitet

Dette kvalitetsområdet belyser læringsmiljøet på alle nivåer av AHOs utdanningstilbud. Det skjer gjennom studentundersøkelser og programstyrets arbeid med utvikling av studieplan (curriculum) og ivaretagelse av studentenes læringsutbytte, gjennom for eksempel vurderingsordninger og internasjonaliseringsprosjekter.

Emneevalueringer

Emneevalueringer gjennomføres kvalitativt og kvantitativt på alle emner. Våren 2024 gjennomførte vi en pilot med forbedrede rutiner, redigerte spørsmål og mulighet for tilleggsspørsmål fra den enkelte lærer for sitt emne. Etter at emneansvarlig mottar studentenes evaluering, skriver vedkommende en emnerapport som oppsummerer studentenes tilbakemelding. Rapporten redegjør for hva som kom ut av den muntlige midtveisevalueringen, egne perspektiver samt evalueringen av emnet. Hensikten er å gjøre emneevalueringene mer relevante for utvikling av emnet. Nye, forbedrede rutiner skal følges opp og gjøres godt kjent i hele organisasjonen.

Emneansvarlig sikrer gjennomføring i klassen på ønsket tidspunkt. Det etableres en tydelig tilbakemeldingssløyfe fra studentevalueringene til emneansvarliges rapport, via programstyret og tilbake til emneansvarlig og studentene. Resultater av eventuelle endringer i emnet vurderes neste gang emnet gjennomføres.

Studentene forstår hvorfor det er viktig å svare på emneevalueringen, og opplever at deres innspill blir tatt hensyn til. Emneansvarlig informerer om dette ved semesterstart. Vi arbeider for å utvikle en felles kultur blant studentene slik at de aktivt bidrar til å forbedre sine studier for hele studentfellesskapet.

Rapportering for 24/25

Mål	Foreslåtte tiltak	Resultat
Emneevalueringsprosess er vel kjent blant ansatte og studenter.	Nye rutiner implementeres og følges tett opp blant lærere, studenter og i programstyrene.	Bedre kjennskap til ny prosess blant lærere, og flere innmeldinger av egne spørsmål.

Læringsmiljø

AHO jobber kontinuerlig med å videreutvikle læringsmiljøet for å sikre trivsel og god læring.

Studieseksjonen ivaretar de formelle aspektene ved studiene og har også ansvar for lavterskelaktiviteter som styrker læringsmiljøet. Hvert studieprogram har en rådgiver som veileder studenter og fungerer som sekretariat for programstyret, og som deltar både i strategiske diskusjoner og i enkeltsaker som krever én-til-én-veiledning.

Rapportering for 24/25

Mål	Foreslåtte tiltak	Resultat
Alle studentene skal oppleve seg som en del av studiemiljøet ved AHO.	Ha minst ett arrangement i måneden for studenter på tvers av studieretninger og nasjonalitet.	Månedlige arrangementer gjennomført, blant annet *Boller, kaffe og skravl* i puben.
Sikre samarbeid med SiO og Studentombudet.		SiO og Studentombudet deltok ved semesterstart og under Verdensdagen for psykisk helse for å informere studentene om sine tilbud.
	Tilby sosiale og inkluderende aktiviteter gjennom året.	Grilling i skolegården (påske og høst), tenning av julegran og julekos.
	Styrke kompetansen til frivillige studenter.	Buddy-weekend begge semestre, AHO Språkkafe kontinuerlig begge semestre.
Bistå med ressurser til et bærekraftig studentdemokrati.	Opprette kontaktperson i studieseksjonen for Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (SAHO) for å bistå SAHO med ressurser og administrativ støtte.	Kontakt etablert, med strukturert dialog og oppfølging av studentinitiativ, gjennomført ved arrangementer og møter, med kontinuitet i studentdemokratiet.
Styrke faglig utvikling og inkludering for masterstudenter gjennom lavterskel workshops og introduksjonsforedrag.	Tilby relevante workshops og lavterskel faglige tiltak for masterstudenter ved semesterstart.	*The Silent Curriculum* og *How to Understand Norwegians* gjennomført begge semestre.

Ha oppstartsmøter for hvert program ved starten av semester.	Sikre at studentene får tydelig informasjon om studiet og en god start på semesteret.	God deltakelse og positiv mottakelse fra studentene.

Disse tiltakene viser hvordan studieseksjonen har arbeidet systematisk med lavterskeltiltak og sosialt/faglig fellesskap, også i samarbeid med SiO, Studentombudet og Studentutvalget. Tiltakene har bidratt til et inkluderende læringsmiljø og styrket trivsel blant studentene.

Diplomoppfølging

Seksjon for studier og verksted har hatt en tett oppfølging av diplomstudentene. I starten av høstsemesteret 2024 og vårsemesteret 2025 hadde studierådgiverne oppstartsmøter for hvert program sammen med emneansvarlig på diplom fra instituttene. I møtene ble det blant annet informert om viktige frister, arrangementer og hvordan bygge en god kultur på salen. Vi opplever det som svært gunstig at det er en faglig ansatt som er tett på studentene som er diplomkontakt på instituttene.

Høsten 2024 videreutviklet seksjon for studier og verksted kursopplegget i presentasjonsteknikk for diplomstudentene, ved at det ble utvidet til å bestå av introduksjonskurs, workshop og individuell veiledning. Kursene ble gjennomført både høsten 2024 og våren 2025. Oppmøtet har vært godt på introduksjonskurset, mens deltakelsen på workshop og individuell veiledning har variert. Tilbakemeldingene har vært svært positive, og studentene som deltok opplevde kursene som nyttige.

Høsten 2024 arrangerte seksjon for studier og verksted en diplomfrokost for alle diplomstudenter. På grunn av noe lavt oppmøte ble arrangementet flyttet til lunsjtid våren 2025, noe som viste seg å være en vellykket justering.

Seksjon for studier og verksted arrangerte også «mikromiddag» høsten 2024 og våren 2025, hvor diplomstudentene får en enkel middag som kan varmes i mikrobølgeovn. Tiltaket er ment som en uformell samling for studentene i en travel innspurt.

Vårsemesteret 2025 hadde et rekordhøyt antall diplomstudenter, noe som medførte at det ble arrangert to separate diplomseremonier. Begge seremoniene ble gjennomført med stor suksess og fikk svært gode tilbakemeldinger.

Samarbeid med tillitsvalgte

Studierådgiverne og instituttlederne møter tillitsvalgte på alle trinn hvert semester. Tema for møtene er:

- Klassemiljøet
- Undervisning og veiledning
- Arbeidsmengde
- Kommunikasjon og informasjonsflyt
- Andre aktuelle saker

De tillitsvalgte blir informert om sitt ansvar som bindeledd mellom studenter, lærere og ledelse ved instituttet og mellom studenter og seksjon for studier og verksted. Målet er åpen dialog mellom

studentgruppen og AHO for å kunne ta opp saker på lavest mulig nivå så tidlig som mulig. Det utarbeides referat fra møtene, og alle parter holdes ansvarlige gjennom oppfølging i programstyret.

Studieseksjonen opplever tidvis at det er krevende å rekruttere tillitsvalgte fordi det er behov for så mange. Det ville vært hensiktsmessig å ha en representant pr kull, men med dagens studiemodell er ikke dette gjennomførbart. Vi forsøker også å rekruttere tillitsvalgte som kan sitte et helt studieår for økt kontinuitet.

Samarbeid med studentsamskipnaden i Oslo (SiO)
AHOs studenter har tilgang til hele SiOs velferdstilbud, og studierådgiverne har lav terskel for å henvise studenter til SiO Helse ved behov. SiO er representert ved studiestart og under markeringen av Verdensdagen for psykisk helse.

Studierådgiverne ved AHO deltar jevnlig på frokostseminarer i SiO Helses lokaler gjennom året. Disse gir oppdatert informasjon om SiOs tilbud, samtidig som de bidrar til kompetanseheving innen veiledning, læringsmiljø og mulige tiltak som kan iverksettes ved AHO.

Samarbeid med Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (SAHO)
AHOs administrasjon har hatt et tett samarbeid med SAHO-styret.

Rektor og avdelingsdirektør har gjennomført månedlige samarbeidsmøter der læringsmiljø og SAHOs fokusområder har vært tema. SAHOs kontaktperson i administrasjonen har hatt ukentlig dialog med SAHO-styret og veiledet dem i arbeidet med å utvikle organisasjonen, med et spesielt fokus på studentdemokrati.

Administrasjonen har organisert kurs og opplæring for SAHO. Det har blant annet ført til at SAHO har fått en tettere dialog med Norsk studentorganisasjon (NSO), hvor SAHO-leder nå er representert i NSO sitt landsstyre, nyopprettet dialog med Velferdstinget i Oslo og Akershus og et felles samarbeid med SiO om studentforeninger ved skolen.

SAHO har i samarbeid med administrasjonen rekruttert studenter til styrer og utvalg ved AHO.

Mål for studieseksjonens arbeid med læringsmiljø 24/25

Mål	Foreslåtte tiltak	Resultat
AHO har et utvidet samarbeid med SIO og Studentombud	Samarbeid ved studiestart og på Verdensdagen for Psykisk helse. Invitere til temakvelder.	Vi har ikke gjennomført temakvelder, men opplever at SiO er mer synlige på campus enn tidligere.

Studiebarometeret 2024
Studiebarometeret er en nasjonal spørreundersøkelse i regi av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning) som sendes ut til alle andre- og femteårsstudenter. Undersøkelsen gir viktig innsikt om hvordan studentene opplever studiekvaliteten på sitt studieprogram.

I 2024 fikk AHO tilstrekkelig antall respondenter til å generere rapport på alle integrerte femårige masterprogrammer.

Totale antall svar fra AHO studenter

	Svarprosent	Antall spurte	Antall svar
Arkitektur	43 %	122	52
Landskapsarkitektur	82 %	22	18
Design	56 %	81	45
AHO 2024	45%	299	134

Studentene ved AHO uttrykker generelt høy tilfredshet med studieprogrammet de er en del av, og viser stort engasjement og motivasjon for studiene. Resultatene fra 2024 sammenlignet med 2023 indikerer en positiv utvikling, ved at AHO skårer høyere eller tilsvarende på alle hovedområder, inkludert alle tilhørende enkeltspørsmål.

Undersøkelsen viser at studentene er noe mindre tilfredse med fasilitetene knyttet til undervisning og studiearbeid, samt med IKT-tjenester som læringsplattformer og programvare. Studentene er også noe mindre tilfreds med den administrative organiseringen av studieprogrammene. Det er imidlertid positivt å merke seg at tilfredsheten på dette området har økt noe siden forrige måling i 2023.

Utfordringer knyttet til organiseringen av studiene kan ha sammenheng med manglende systemer for timeplanlegging og romfordeling, samt bruk av ulike kommunikasjonskanaler blant ansatte. Dette kan bidra til at studentene opplever studiehverdagen som uoversiktlig, særlig i oppstartsfasen av undervisningen.

I 2025 overtok Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) ansvaret for Studiebarometeret, og besluttet at Studiebarometeret heretter skal gjennomføres annethvert år. Dette gjør det særlig viktig å sikre høy svarprosent i 2025.

Rapportering for 24/25

Mål	Foreslåtte tiltak	Resultat
Svarprosent mellom 45 og 55 %.	Synliggjøre Studiebarometeret gjennom profilering, lærersamarbeid og premiering.	I 2024 var svarprosenten 45 %.
Knytte oppfølging av resultatene fra Studiebarometeret til arbeid i programstyrene for spredning i organisasjonen.	Presentere resultatene fra Studiebarometeret per program til programstyrene. Basert på resultatene kan programstyrene drøfte tiltak, og legge en plan for gjennomføring av tiltak.	Resultat ble presentert for alle programstyrer og ledelsen i 2024.

Mål 25/26	Tiltak	
Total svarprosent på minimum 50 %.	Samarbeide med tillitsvalgte og SAHO, samt emneansvarlige i promotering av undersøkelsen, og bruke premier som motivasjon.	

Sikre tilstrekkelig antall respondenter til at det genereres rapporter for samtlige integrerte masterprogrammer og toårige masterprogrammer ved AHO.	Monitorere svarprosenten per program i sanntid, og sette inn ekstra tiltak der det er risiko for at rapport ikke genereres.	

Utveksling og internasjonal studentmobilitet

AHO har relativt høy grad av inn- og utveksling av studenter sammenlignet med resten av sektoren, spesielt i forhold til størrelsen. Dette er svært viktig for studiekvaliteten og studentenes læringsutbytte.

AHO har utvekslingsavtaler med over 70 samarbeidsinstitusjoner verden over. I tillegg har vi to internasjonale mastergrader. Det er Internasjonalt kontor, som er en del av studieseksjonen ved AHO, som administrerer utveksling og som er ansvarlig for internasjonale studenter, både utvekslingsstudenter og gradsstudenter.

Tall for studentmobilitet 2024/2025

	Høst 24	**Vår 25**
Utreisende	41 (inkluderer også helårsutveksling)	30 (inkluderer også helårsutveksling)
Arkitektur	26	22
Design	13	8
Landskapsarkitektur	2	0
Innreisende	49 (inkluderer også helårsutveksling)	31 (inkluderer også helårsutveksling)
Arkitektur	33	25
Design	13	5
Landskapsarkitektur	3	1

Antallet inn- og utreisende studenter er forholdsvis likt. Det er en uttalt målsetning med utvekslingsavtalene. AHO har egen fadderordning og egen rådgiver for internasjonale studenter og tilbyr alle emner på masternivå på engelsk.

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultater
AHO har relevante og attraktive utvekslingsavtaler tilpasset våre fagområder og studentmasse.	Kvalitetssikre og vurdere AHOs utvekslingsavtaler gjennom å besøke flere partnerskole, med søkelys på informasjonsinnhenting og kvaliteten på spesifikke fagområder.	I studieåret 2024-2025, dro Internasjonalt kontor til Brussel/Charleroi, København, Anchorage og Fairbanks. Noen av turene var besøk til partnerskoler, andre deltagelse på nettverksmøter eller konferanser.

Ferdigstille fornyelse av resterende eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt.	Fortsette å følge planen for ferdigstilling av fornyelse av eksisterende Erasmus+ avtaler digitalt.	Alle Erasmus+ avtaler med unntak av to er fornyet digitalt. Unntakene er to læresteder som ikke er koblet til den digitale løsningen ennå.
Bedre formidling av resultater av utveksling, både for studenter og ansatte	Iverksette nye rutiner	Det er utarbeidet en databank med navn og kontaktinfo til alle tidligere utreisende utvekslingsstudenter som kan kontaktes av fremtidige utvekslingsstudenter. I tillegg er arbeidet med studentrapporter på de nye nettsidene i gang.
Ha et godt system for hjemkomst	Ytterligere systematisere og standardisere prosedyrene ved hjemkomst.	Nettsidene er utbedret. Alle hjemvendte utreisende utvekslingsstudenter blir invitert til en “post-mobility reintegration workshop”.

Mål 25/26	Tiltak	Resultat
Flere partnerbesøk, med fokus på faglig kvalitet.	Be instituttene melde inn 2-3 læresteder de ønsker å besøke for å vurdere undervisningskvaliteten. Turene kan dekkes av Erasmus+ midler (Organisational Support (OS) midler).	
Mer strategisk bruk av ansattmobilitet	Etablere retningslinjer for fordeling av Erasmus+ midler til ansattmobilitet, for å sikre mest mulig rettferdig fordeling og strategisk bruk (støtte opp under prioriterte samarbeid).	

Resultatkvalitet

Kandidatproduksjon

Registrerte studenter

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Studenter totalt	726	797	808	829	844	888
Studenter på femårige master	575	658	650	675	648	704

Prosent stryk	2,53	2,18	1,35	2,17	2	2,9

Kilde: DBH

Uteksaminerte kandidater

	Høst 24	Vår 25	Totalt antall kandidater
Master i arkitektur	39	22	61
Master i design	14	49	63
Master i landskapsarkitektur	2	14	16
Erfaringsbasert master i urbanisme	3	0	3
Erfaringsbasert master i arkitekturvern	3	1	4
Erfaringsbasert master i systemorientert design	–	-	-

Kilde: FS568.001

Det har ikke blitt gjennomført noen kandidatundersøkelse i 2024/2025. Det skyldes pågående arbeid med omverdensanalyse, utvikling av et nytt spørsmålsbatteri og tiltak for å øke svarprosenten.

Master i arkitektur

Introduksjon

AHO's master i arkitektur gir studentene en sammensatt kompetanse i tråd med arkitekturprofesjonens viktige og mangfoldige arbeidsområder. Programmets kjerne er formgivning og prosjektering i oppgaver som tar opp og behandler samfunnsbehov og -utfordringer. Undervisningen styrkes av læreres praksis, og forskning tilfører dybde og innsikt til studentenes analysearbeid, oppgaveløsning og formidling.

De senere år har mange emner hatt en faglig dreining mot ulike bærekrafttemaer, med vekt på transformasjon, sirkulær materialøkonomi og –teknologi og redusert energi-, klimatilpasning, ressurs- og arealbruk.

I urbanismefaget behandles sammenhenger mellom kultur, natur og klimaendringer i by- og stedsutvikling, med særlig interesse for utviklingen av ressurser og arealbruk i arktiske områder. Programstyret peker på boligutvikling, alternativ profesjonskunnskap samt digitalisering og kunstig intelligens som temaer for kommende emneutvikling.

Rammekvalitet

Fagmiljøet på arkitekturprogrammet for 2024-2025:

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiat	Total
Total ansatte	25	13	20	8	66
20% stilling			3		3
30% stilling	3 (åremål)				3
40% stilling	1 (åremål)	1			1
50% stilling	18 (hvorav 8 åremål)	5 (hvorav 2 åremål)			23
60% stilling				1	1
80% stilling		1 (amanuensis)			1
90% stilling	1				1
100% stilling	2	6	17	7	32

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Læringskvalitet

Helhet, sammenheng og læringsutbytte i studieprogrammet

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Styrket sammenheng, kontinuitet og progresjon i grunnundervisningen	Felles programutvikling for 1., 2. og 3. året.	Lærerne på grunnundervisningen lanserte høst 24 en rapport om de tre første årene på master i arkitektur.
Urbanisme er bedre integrert i helhetlig programutvikling og kursplanlegging	Prosessutvikling for inkludering av faggruppen urbanisme i arkitekturinstituttledelsens og programstyrets helhetlige emneplaner	Pågående arbeid.
Det undervises i sentrale fellesfag/støttefag gjennom hele studieforløpet.	Videreutvikling av fellesfag (konstruksjon/ bygningsfysikk, analog tegning, digital tegning/digitale prosesser, historie) gjennom hele arkitekturprogrammet, også som fordypningskurs på masternivå.	Utsatt i påvente av arbeid med ny studiemodell.
Studentene går ut med bedre profesjonskunnskap og kompetanse for flere arkitektroller.	Utvikle et profesjons-/yrkesforberedende seminarkurs. (Kurset bygger videre på dagens profesjonskurs på grunnkursnivå, som flyttes fra 2. til 3. år.)	Fast masteremne i byggesak tilbys årlig.
Masterprogrammet gir studentene mulighet til å planlegge et sammenhengende masterløp med tydelig faglig profil.	Programutvikling for helhetlige masterløp med god progresjon fram mot diplom, god veiledning og kursopptak som støtter studentenes valg. Programmet må fortsatt sikre fleksibilitet og sammensatte studier.	Utsatt i påvente av arbeid med ny studiemodell.

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Våre vurderingsformer er enhetlige innenfor ulike kurskategorier, kvalitetssikret, forståelige og rettferdige.	En arbeidsgruppe under PS, inkl. studieadministrasjon, viderefører arbeid fra 2023/2024. Programstyret skal vurdere, utvikle og beslutte oppdaterte vurderingsformer i løpet av våren 2025.	Påbegynt, henger sammen med arbeid med ny studiemodell.
Vi evner å justere våre undervisningsformer og veiledningspraksis til en strammere økonomi.	Emneansvarlige utarbeider en ressursmatrise som dokumenterer hvordan tid, fagressurser og kursbudsjett disponeres innenfor rammen, med tydelige kvalitative vurderinger av hva som gir mest nytte og verdi i forhold til kostnad.	Arbeidet og implementering av ressursallokeringssystem er ikke sluttført, men er tatt i bruk i budsjettarbeid.
Diplomgjennomgangene blir en viktig læringsarena for alle ved AHO.	Læringsinnhold formidles. Emneansvarlige oppfordrer studenter til å delta. Det vurderes om strømming bør	Tiltak ikke gjennomført.

Indikator: Økt publikum	avvikles og om parallelle sesjoner kan unngås.	

○

FoU i utdanningene

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Instituttet har etablert tydelige forskningstema og forskergrupper, beskrevet deres bidrag til undervisningen, og utarbeidet en handlingsplan for forskning og ekstern finansiering.	På bakgrunn av AHOs forskningsstrategi og en kartlegging av dagens forskningsaktivitet, defineres en handlingsplan for arkitekturforskning med tydelige satsninger, forskergrupper og sentre.	Ikke igangsatt.
Kunstnerisk utviklingsarbeid ved Institutt for arkitektur er kartlagt.	Systematisk registrering/dokumentasjon av praksisbasert forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid i tråd med Nor-Cam/KU-Cam-veileder samt vurdering av samlet innsats.	Ikke igangsatt.

Internasjonalisering

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Internasjonalt samarbeid er kartlagt, evaluert og prioritert	Institutt for arkitektur går gjennom sine internasjonale relasjoner, og vurderer disse i sammenheng med høgskolens strategi.	Pågående arbeid, planlagt ferdigstilt høst 2025.
AHO har redusert sine reisekostnader i tråd med kuttplan.	Der utarbeides en reisepolicy for studieekskursjoner ved instituttene, med klare rammer og prioriteringer basert på reisenes betydning for læring og læringsmål i forhold til kostnad.	Reisepolicy ikke vedtatt.
Et gjesteforelesningsprogram er gjenopprettet.	En arbeidsgruppe på tvers av instituttene utarbeider en plan for gjesteforelesninger, gjerne i samarbeid med andre aktører. Gjesteforelesninger inngår i AHOs 80-årsjubileum 2025.	Ikke gjennomført, utsatt til studieår 25/26.
Arkitekturprogrammet har vurdert hvordan vi i kan møte studentenes innspill om en mindre ensidig «vestlig» orientert undervisning.	Diskusjon i programstyret. Kartlegging av kompetanse på ikke-vestlig arkitektur ved AHO og i høgskolens nettverk. Plan for faglig utvikling og kurselementer med ikke-vestlige perspektiver eller diskusjoner om dette.	Ikke gjennomført.

Resultatkvalitet og relevans

Arbeidslivsrelevans og kandidatundersøkelser

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Arkitekturprogrammet er videreutviklet med økt forståelse for arbeidsgiveres, bransjens og samfunnets kompetansebehov.	Periodisk programevaluering vurderer relevans, innhold og kvalitet i utdanningen, sett i lys av arbeidsmarkedets innspill, og eventuelle nye kompetansebehov følges opp av programstyret.	PPE igangsettes neste studieår.
Økt samarbeid og utveksling med arbeidsliv.	Arrangementer med arbeidslivets deltakelse, bl.a. i diplomutstilling, karrieredager, bransjetreff, etc.	Ikke gjennomført.

Master i design (fem og toårig)

Introduksjon

Institutt for design har ansvar for den integrerte femårige master i design og den toårige internasjonale master i design.

Instituttet skal gjennomføre en nedbemanningsprosess hvor de ansatte må bli ivaretatt på en god måte, samtidig som den høye kvaliteten på undervisning, forskning og formidling opprettholdes og videreutvikles for å ivareta våre studieprogrammer.

Rammekvalitet

Institutt for design er organisert i fire faggrupper; tjenestedesign, interaksjonsdesign, industridesign og systemorientert design. Studiet er profesjonsorientert. Det innebærer at en stor del av lærerstaben kommer fra praksis og er i praksis (deltidsstillinger). Det er en utfordring å få til en god balanse mellom praksiskompetanse og mer akademisk kompetanse. Det vil også være et behov for en balanse mellom førstestillinger og universitetslektorer. Alle faggruppene har veilederkompetanse på doktorgradsnivå, men de er få og sårbart i forhold til behovet. Fagmiljøet underviser både på femårig integrert mastergrad og på toårige internasjonal mastergrad, fordi studieprogrammene deler emner på masternivå.

Fagmiljø ved Institutt for design

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiater	Totalt
Totalt ansatte	14	16	9	9	48
20% stilling	1		2		3
25% stilling	4				4
30% stilling			1		1
40% stilling			2		2
50% stilling	2	1			3
70% stilling	2				2
80% stilling	1				1
100% stilling	4	13	6	9	32

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Læringskvalitet

Helhet, sammenheng og læringsutbytter i studieprogrammene

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Fullt ut implementere det nye masterprogrammet, i tråd med studiemodellen som ble startet opp i 2021.	Programstyret vurderer om endringene som er gjort er i henhold til den nye studiemodellen, mao, er det gjennomført faktiske endringer både i kursbeskrivelsene og i gjennomføringen av kursene. Særlig fokus på at tidligere innhold nå er overført til grunnutdanningen. Ansvar: Programstyret	Siste kull på gammel modell tok diplom vår 2025.

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Rapportering for 24/25	Tiltak	Resultat
Utrede bruken av karakterer. Målet er å lage et underlag for en avgjørelse om bruk av karakterer iløpet av våren 2025	Det avholdes et seminar om bruk av karakterer 16 desember, 2024. Ansvar: Instituttleder	Seminar gjennomført. Pilotering av bruk av nytt tilbakemeldingssystem gjennomført vår 2025.
Det vedtas et ressursallokeringssystem i 2024/2025, effekten dette vil ha på veiledning og undervisning må evalueres.	Ha et særlig fokus på tilbakemeldinger fra studenter og lærere, mtp til opplevd tidsbruk på sal og bruk av gruppearbeid. Ansvar: Instituttleder	Arbeidet og implementering av ressursallokeringssystem er ikke sluttført, men er tatt i bruk i budsjettarbeid.
Det nye systemet for ressursallokering innføres samtidig med at den nye, mer spesialiserte studiemodellen nå er fullt ut implementert. Resultatet må evalueres.	Leveranser vurderes, særlig vil walkthroughs være viktig i evalueringsarbeidet. Det bør bli en egen sak i programstyret. Ansvar: Programstyret.	Se over.

Bærekraftsperspektivet må fortsatt ha et stort fokus.	Målrettede tiltak som seminarer, kurs og ytterligere fokus i kursene. Ansvar: Faggruppeledere	Pågående arbeid.

FoU i utdanningene

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Kartlegge suksesskriterier for bruk av FOU i undervisningen.	Sammenligne kurs som benytter FOU, finne gode eksempler. Ansvar: Faggrupper	Det jobbes med kriterier for sammenligning. Det gjelder særlig ved innføring av KUKAM.

Internasjonalisering

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Fortsette kvalitetssikringen, mulig reduksjon av avtaler pga reduserte studenttall. Samarbeidsskoler evalueres tettere på kvaliteten rundt spesifikke fagområder, som samsvarer med den nye spesialiserte studiemodellen.	Besøke flere skoler, et spesielt fokus på Kina, Tonji. Finne måter å evaluere kvalitet og innhold på samarbeidsskoler. Ansvar: Instituttleder	Institusjonsbesøk er gjennomført. Det jobbes med en avtale med Shanghai Tech.

Internasjonal master i landskapsarkitektur (IMLA)

Introduksjon

AHOs toårige internasjonal master i landskapsarkitektur representerer en vesentlig og viktig del av tilbudet innenfor landskapsarkitekturstudier i Norge. Programmet bygger på en studiemodell der forsknings- og praksisbasert studioundervisning danner grunnlag for prosjektutvikling. Studio-kursene kompletteres med fordypningskurs som tilbyr videre fordypning innenfor spesifikke tematikker. Programmet har et tydelig formgivningsfokus der dagens samfunnsutfordringer som naturtap, klimaendringer og ekstremvær diskuteres og håndteres gjennom landskapsarkitekturprosjektering.

Rammekvalitet

Fagmiljø

Internasjonal master i landskapsarkitektur er et av flere studieprogrammer ved institutt for urbanisme og landskap.

Ansatte ved Institutt for Urbanisme og Landskap

Stillingsprosent	Universitetslektor	Førsteamanuensis	Professor	Stipendiat	Totalt
Totalt ansatte	16	7	9	7	39
20% stilling	3	1	1		
50% stilling	11	2			
60% stilling	1	0			
100% stilling	1	4	8	8	

Oversikt over ansatte inkluderer ikke instituttleder eller instituttkoordinator.

Sammensetting av fagmiljø og kompetanse knyttet til internasjonal master i landskapsarkitektur:

- Professor i landskapsarkitektur: 100 %
- Professor i landskapsarkitektur: 100 %
- Professor i urbanisme: 100 %
- Førsteamanuensis i landskapsarkitektur: 100 %
- Universitetslektor i landskapsarkitektur: 50 %

Programmet har behov for å sikre kompetanse på landskapsspesifikk teknologi, konstruksjon og materiallære og vil ha fokus på dette i årene som kommer.

Læringskvalitet

Helhet, sammenheng og læringsutbytter i studieprogrammene

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Kompetansen hos våre studenter representerer en bredde innenfor landskapsarkitektur basert på individuell faglig utvikling gjennom studiet.	Åpne opp for flere valgmuligheter i programmet gjennom et valgbart fordypningskurs i 1. semester for de studentene som har landskapsarkitekturbakgrunn.	Innført fra høst 2024.
Tydelig og sterk sammenheng og progresjon mellom de fire semestrene.	Arbeide med kursbeskrivelser på tvers av de tre semestrene. Spesifikt med læringsutbytte og forkunnskaper for å sikre ønsket progresjon.	Pågående arbeid.
Programmet har en studieplan som tydelig beskriver programmets profil og relevans.	Ny revisjon av studieplan, med fokus på videreutvikling av programmets egenart, partnerskap i EMiLA. Planlegge og gjennomføre IMLA seminar i løpet av 2025.	Dialog om partnerskap med EMiLA fortsatt i prosess. Vi avventer revisjon av studieplan.
Programstyret har et nytt mandat og sammensetting. Instituttleder er ikke lenger programstyreleder.	Implementere nytt mandat og sammensetning av programstyre.	Utsatt til neste studieår.

Veiledning, undervisnings- og vurderingsformer

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Aktive studenter med kompetanse på selvevaluering.	Bruk av “peer-to-peer" student tilbakemeldinger. Se på muligheten for å gjøre «selvevaluering» til en del av læringsutbytte - som del av prosessen med å samstemme læringsutbytte mellom de fire semestrene.	Delvis implementert, enda ikke en del av emnebeskrivelsene.

Studenter som håndterer gruppearbeid godt.	Gjennomføre kompetanseløft om gruppearbeid, både hos ansatte og studenter	Tiltak ikke gjennomført.

FoU i utdanningene

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Tydelig kobling mellom forskningsaktivitet og undervisning.	Tilpasse kursinnholdet til både pågående og mulige fremtidige forskningsfelt.	Gjennomført.
Som medlem i EMiLA har vi sterke samarbeid innenfor forskning med relevante europeiske landskapsarkitekturskoler.	Foreslå at AHO har forskning som vårt ansvarsområde ift partnersamarbeid (alle partnere har ansvar for ulike deler av programmets drift)	Målsetter å ferdigstille avtalen i løpet av studieår.

Internasjonalisering

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Tilfredsstillende antall internasjonale søkere samt flere nordiske søkere.	Bygge nettverk med og besøke relevante nordiske skoler. Bidra til å sikre overordnet strategi på AHO knyttet til rekrutering av internasjonale studenter. Identifisere relevante plattformer/arenaer programmet bør være synlig på/ved.	Ikke oppnådd. Studieavgift har hatt stor negativ påvirkning på opptakstallene. Vi har ikke klart å iverksette mottiltak, som rekrutteringskampanje etc.
Kandidatene som tas opp har et høyt nivå og det er balanse mellom studenter med landskap- og arkitektur-bakgrunn.	Arbeide med å videreutvikle programmets profil og posisjon for å tiltrekke seg internasjonale studenter. Bør følges opp på AHO-nivå med strategier for å sikre flere internasjonale søkere.	Se over.
Programmet er partner i EMiLA og godt forankret i samarbeid med de andre EMiLA-partnerne.	Inngå avtale med EMiLA. Invitere partnerinstitusjonene til AHO for felles møte/seminar.	Forventes inngått neste studieår.

Resultatkvalitet og relevans

Kandidatproduksjon

Arbeidslivsrelevans og kandidatundersøkelser

Rapportering for 24/25

Mål	Tiltak	Resultat
Et fortsatt relevant program som sikrer kompetente landskapsarkitekter for næringsliv og offentlig sektor, i og utenfor Norge.	Tilby relevant curriculum med fokus på relevante samfunnsutfordringer i både studiokurs og fordypningkurs.	Oppnådd.
Fortsatt samarbeid med NLA og lokale aktører.	Inviter NLA til gjennomganger og møter for å informere om programmet.	Oppnådd.
Studenter med gode tekniske ferdigheter – konstruksjon og materialbruk, men også mer spesifikt som vannavrenning/hydrologi.	Mer fokus på disse ferdigheten i studio, men det bør også vurderes å tilby fordypningskurs knyttet til teknologi og konstruksjon.	Ikke oppnådd.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 60/25 Endring i forskrift for studier

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Sandra Janzso
Arkivnummer	25/01054-1
Vedlegg:	Ny forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Ny forskrift om studier og opptak ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og oppheving av gammel forskrift

Formål:
Vedta ny forskrift for studier, opptak og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, etter innføring av ny universitets- og høyskolelov 1. august 2024.

Bakgrunn:
Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo angir regler om opptak, studier og eksamen, samt begrunnelse og klage, grader og vitnemål.

Den gjelder alle studieprogrammer, med unntak av doktorgradsprogrammet, og sikrer forsvarlig organisering og gjennomføring av studiene ved høyskolen. Forskriften er sentral i behandling av studiesaker og administrering av studieprogrammene.

Nåværende forskrift er fra 2011, og er utdatert. Årsaken er i hovedsak at andre lovverk som forskriften er hjemla i, har endra seg, og at praksis på ulike områder er annerledes nå enn i 2011. I 2021 blei det utarbeida en midlertidig forskrift med ikrafttredelse 3. mars 2021. Der henvises det til forskrift av 1. juli 2018, men ingen av disse har vært publisert på Lovdata, og er dermed ikke juridisk bindende. Styret bes derfor om å vedta å oppheve forskriften fra 2011, men ikke de seinere versjonene.

Rektors ledergruppe har vært involvert i konkrete saker underveis, spesielt under drøftelser om nye permisjonsregler og i forbindelse med utvidelse av suppleringsmuligheter på masternivå. Det samme har administrativ ledergruppe, samt at supplering på masternivå har vært diskutert med lærerne på de tre instituttene.

Arbeidet med forskriften har hatt følgende målsetninger:

- Forskriften må speile dagens praksis i større grad enn den gamle, også med hensyn til nye bestemmelser i UH-loven.
- Forskriften skal ivareta AHOs vurderingsformer og særegne områder.
- Gjennomgående bruk av klarspråk.
- Henvisning til UH-loven, men ikke gjentakelser.
- Dokumentet skal være tilgjengelig og anvendelig for både studenter og ansatte.

Endringene fra den gamle til den nye forskriften, spenner fra mindre, språklige justeringer og oppdatert rekkefølge på kapitler til mer gjennomgripende endringer. Eksempler på større endringer er at relevant praksis nå er permisjonsgrunnlag (§ 3-5-3), alle emner uten arrangert eksamen gir adgang til supplering (§ 5-5) og at det er minstekrav for studiepoeng pr studieår for å beholde studieretten (§ 3-6-6).

Ny universitets- og høgskolelov (UH-lov) trådde i kraft 01.08.2024, og de viktigste endringene i denne loven er allerede innarbeida i det vedlagte utkastet. I forlengelsen av ny UH-lov vil det komme nasjonale retningslinjer knytta til blant annet fusk og ny sensorordning. Vi må derfor beregne at det vil måtte komme en mindre revisjon av forskriften på et seinere tidspunkt, når nevnte retningslinjer er på plass.

Implementering: Forskriften gjenspeiler i stor grad allerede etablert praksis ved AHO. Endringene som får konsekvenser for ansatte (som supplering på masternivå), følges opp med oppdaterte rutinebeskrivelser og dialog med fagmiljøene på instituttene. I all hovedsak er endringene av studieadministrativ art, og disse er gradvis innført siden høst 2024.

Økonomiske konsekvenser: Ny UH-lov gir studenter svært utvida permisjonsrettigheter i forhold til tidligere. Det er for eksempel ikke lenger noen begrensning på permisjonsvarighet, så lenge behovet dokumenteres. Det er derfor presisert at det ved langvarig fravær ikke kan forventes å kunne fullføre det programmet de starta på, slik at AHO ikke får en økonomisk belastning ved å måtte tilby eldre studietilbud til enkeltindivider.
Det er også mulig for studenter å studere mens de er permisjon, noe som tidligere kun var mulig for studenter i foreldrepermisjon. Institusjoner kan ikke gi forskrift som innskrenker studenters rettigheter gitt av UH-loven, men av hensyn til AHOs størrelse, kompleksitet og ressurser, presiserer forskriften at studenter i permisjon normalt ikke har tilgang på AHOs lokaler, fasiliteter eller verksteder.

Det er også presisert og videreført bestemmelser om adgang til ny eksamen. Innføring av supplering på masternivå vil føre til økte kostander knytta til sensurering, men det vurderes som en vesentlig gevinst for AHO at flere studenter vil oppnå full studieprogresjon og kunne uteksamineres på normert tid.

Forslag til vedtak:

2) Styret godkjenner ny «Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo» med ikrafttredelse fra 01.01.2026
2) Styret vedtar å oppheve gammel «Forskrift om masterstudiene ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo» fra 01.01.2026

Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Forskriften er fastsatt av styret ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo med hjemmel i universitets- og høyskoleloven § 8-1 og forskrift om opptak til høyere utdanning.

Kapitteloversikt

Kapittel 1: Generelle bestemmelser
Kapittel 2: Opptak
Kapittel 3: Studier
Kapittel 4: Organisering av studiene
Kapittel 5: Eksamen
Kapittel 6: Grader, vitnemål, karakterutskrifter og Diploma Supplement

Kapittel 1: Generelle bestemmelser

§ 1-1 Forskriftens virkeområde og formål

(1) Denne forskriften gjelder for studier ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Forskriften skal sikre forsvarlig organisering og gjennomføring av studiene samt regulere studentenes rettigheter og plikter i forbindelse med opptak, studier og eksamen ved AHO.

(2) Forskriften gjelder ikke for opptak til eller for doktorgradsprogram ved AHO.

§ 1-2 Klageadgang

Enkeltvedtak fattet etter denne forskriften kan påklages. Hvis ikke annen frist er nevnt i denne forskriften, er klagefristen tre uker fra tidspunktet vedtaket anses å ha kommet fram til den klagende part. Klageinstans er AHOs klagenemnd.

§ 1-3 Definisjoner

Arbeidskrav	Alle former for arbeid og øvelser som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for den karakteren som angis på vitnemålet eller karakterutskriften. Vurderingsuttrykket for arbeidskrav skal være «godkjent» eller «ikke godkjent».
Diplom	Diplomprosjektet er et selvstendig arbeid som gjennomføres i siste semester av studiet. Diplomemnet er på 30 studiepoeng.
Diploma Supplement	Vitnemålstillegg på engelsk som skal gi informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høyskoler, og den enkelte students utdanning. Ikke gyldig uten vitnemål.

Eksamen og vurdering	Prøving av studentens kunnskaper og ferdigheter i de tilfeller det gis en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften, eller som inngår i beregningsgrunnlaget for en karakter som angis på vitnemålet eller karakterutskriften.
Emne	Den minste enheten som kan inngå i et fag eller et studieprogram.
Emnebeskrivelse	Beskrivelse av innhold, læringsmål, oppbygging og gjennomføring av emnet.
Gjestestudent	En student som ikke er tatt opp til et studieprogram, men som er tatt opp til ett eller flere emner på individbasert avtale, avhengig av kapasitet.
Grad	Utdanning av et bestemt omfang og sammensetning som gir rett til å få tildelt et vitnemål.
Hjemmeeksamen	Skriftlig eksamen der studentene uten tilsyn innen et begrenset tidsrom besvarer en gitt eller selvvalgt problemstilling enkeltvis eller i grupper.
Grunnundervisning	Undervisningen de første tre årene av integrerte fem og fem og et halvtårige programmer.
Individuell tilrettelegging	Tilrettelegging av studiehverdagen eller eksamen basert på en students dokumenterte behov for tilrettelegging. Formålet er å oppveie de ulemper funksjonsnedsettelsen medfører for studenten, uten at de faglige kravene svekkes.
Kontinuasjonseksamen	Ny eksamen i et obligatorisk emne hvor en forutsetning for å fortsette studiene er gyldig resultat. Tilbys kun for studenter som ikke tidligere har bestått emnet.
Masterundervisning	En samlebetegnelse på undervisningen som gis på masternivå etter grunnundervisningen.
Pre-diplom	Forberedende emne til diplomeksamen som må være bestått før studenten gis adgang til å begynne på diplom.
Selvprogrammering	Selvdefinert emne med veileder. Etter bestått grunnundervisning gis studenten rett til å søke selvprogrammering av studioemne. Studenten kan selvprogrammere en gang i løpet av studiet.
Sensorveiledning	En veiledning til det faglige grunnlaget en students eksamen skal bedømmes på bakgrunn av.
Semester	Et studie- eller akademisk år deles opp i et høstsemester og et vårsemester. Et semesters fulltidsstudier er normert til 30 studiepoeng.
Skoleeksamen	Individuell skriftlig eksamen under tilsyn og med begrenset tilgang til hjelpemidler.
Student	En person som er tatt opp til et studium ved AHO.
Studieplan	En plan som beskriver læringsmål, faglige komponenter, oppbygging og gjennomføring av studiet.
Studiepoeng	Mål på omfanget av et studium, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.
Studieprogram	Et flerårig studium som leder fram til en grad.
Studieretning	Definerte fagretninger innenfor et studieprogram.

Studierett	Rettigheter tilknyttet et studieprogram. Rett til å delta i undervisningen og avlegge eksamen. Studieretten tildeles etter institusjonens tilbud om studieplass og studentens aksept av denne.
Studioundervisning	En prosjektbasert undervisningsform som foregår i studio og innlemmer faglig kunnskap og ferdigheter. Studioundervisningen er undervisningsintensiv og innebærer tilstedeværelse og høy grad av kunnskapsutveksling mellom lærer og student.
Supplering	Dersom en student blir bedømt til «Ikke bestått» eller «F» på emner uten arrangert eksamen, gis studenten anledning til å supplere materialet for ny vurdering. Supplering og ny bedømming skal være foretatt innen semesterstart påfølgende semester. Dersom supplering ikke fører fram til bestått emne, må emner i grunnundervisningen tas på nytt i sin helhet ved neste ordinære gjennomføring. Det samme gjelder for obligatoriske emner på masternivå.
Utdanningsplan	En plan utarbeidet av institusjonen og den enkelte student for gjennomføring av et studieprogram. Planen inneholder bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter, samt hvilke emner som inngår i studieprogrammet.
Utsatt eksamen	Eksamen som arrangeres for studenter som har gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.
Vurdering	Bedømmelse av studentens oppnåelse av læringsutbyttet i et emne. Grunnlaget for vurdering skal framkomme i emnebeskrivelsen. Brukes også om eksamen.

Kapittel 2: Opptak

§ 2-1 Opptaksramme

(1) Alle studier ved AHO er adgangsregulert etter universitets- og høyskoleloven § 8-3. Styret fastsetter opptaksrammene for studieprogrammene.

(2) Opptak gjennomføres normalt én gang i året.

§ 2-2 Søknadsfrister

(1) Styret fastsetter frister for opptak til to-årig masterprogram.

(2) Dersom det ved søknadsfristens utløp er få kvalifiserte søkere, kan rektor vedta ny utlysning med ny søknadsfrist. Ved ny utlysning skal alle kvalifiserte søkere som søkte innen ordinær søknadsfrist, tilbys studieplass.

(3) Styret selv kan trekke et studium dersom det ikke er tilstrekkelig antall søkere, eller dersom det mangler faglige eller andre ressurser til å gi et fullverdig tilbud, selv om det er kvalifiserte søkere til studiet.

§ 2-3 Generelle opptakskrav

(1) For opptak til studier ved AHO kreves ordinært generell studiekompetanse samt faglige kvalifikasjoner som vurderes ved opptaksprøver, jf. forskrift om opptak til høgare utdanning § 2-1.

(2) Søkere med utenlandsk utdanning fra land utenfor Norden må i tillegg dokumentere språkkunnskaper fastsatt i forskrift om opptak til høgare utdanning § 2-2. Det forventes at alle som får opptak til et studieprogram gjennom Samordna opptak forstår og kan gjøre seg forstått på norsk.

(3) Særskilt unntak fra kravet om generell studiekompetanse kan gis til søkere som gjennom opptaksprøvene dokumenterer spesielle faglige kvalifikasjoner, jf. forskrift om opptak til høgare utdanning § 4-4 andre ledd. Ved unntak fra kravet om generell studiekompetanse må søkeren likevel dokumentere nødvendige språkkunnskaper.

§ 2-4 Opptak til integrerte mastergrader

(1) AHOs opptakskomité har ansvar for innhold og utforming av opptaksprøver til opptaket for integrerte mastergrader etter AHOs gjeldende retningslinjer. Komiteens vitenskapelige ansatte har ansvar for å vurdere og rangere søkerne.
(2) Søkere kan søke om innpassing til høyere årskull, iht. rutiner beskrevet på AHOs nettsider.

§ 2-5 Opptak og rangering av søkere til to- og to og et halvtårige mastergradsstudier og erfaringsbaserte mastergradsstudier

(1) Ved opptak til studier på masternivå gjelder nærmere bestemte faglige opptakskrav. De spesifikke faglige opptakskravene er beskrevet på AHOs nettsider.

(2) For å bli tatt opp til erfaringsbaserte mastergradsstudier av 90 studiepoengs omfang, stilles det i tillegg krav om minst to års relevant yrkespraksis.

§ 2-6 Rangering

(1) Søkere til integrerte mastergradsprogrammer på 300 eller 330 studiepoeng som oppfyller de formelle kravene i § 2-3, rangeres på bakgrunn av konkurransepoeng fra Samordna opptak og resultatet fra opptaksprøven.

(2) Søkere til mastergradsprogram av 120 studiepoengs omfang som oppfyller de formelle kravene i § 2-3, rangeres i henhold til sakkyndig vurdering av portefølje, etter krav fastsatt av AHO.

(3) For AHOs masterprogrammer rettet mot internasjonale søkere, kan instituttene anbefale kvoter som er forbeholdt søkere med opptaksgrunnlag fra utenlandske utdanningsinstitusjoner. Dersom kvoten ikke fylles, tildeles de resterende plassene øvrige kvalifiserte søkere.

(4) Søkere til erfaringsbaserte mastergradsstudier som oppfyller de formelle kravene i § 2-3, rangeres etter relevant utdanning og relevant yrkeserfaring, i henhold til krav fastsatt av AHO.

§ 2-7 Betinget tilbud

(1) Søkere som på opptakstidspunktet venter på sensur for emner som skal inngå i opptaksgrunnlaget, kan gis tilbud om opptak til åpne mastergradsstudier, betinget av bestått eksamen. Det kreves da skriftlig dokumentasjon fra utdanningsinstitusjonen på at søkeren vil oppnå bachelorgrad eller annet gyldig opptaksgrunnlag ved bestått eksamen.

(2) Søkere som har fått betinget tilbud, og som ikke oppfyller betingelsene for tilbudet innen fastsatt frist, mister studieretten til mastergradsstudiet. Avgjørelsen kan påklages. AHOs klagenemnd er klageinstans.

§ 2-8 Utsatt studiestart (reservasjon av studieplass)

(1) Studenter som er tatt opp til et studieprogram med årlig opptak, men som likevel ikke kan påbegynne studiet på grunn av sykdom, fødsel/adopsjon, verneplikt eller andre tungtveiende grunner utenfor egen kontroll, kan søke om utsatt studiestart.

(2) Søkere som har fått betinget tilbud, kan ikke søke om utsatt studiestart.

(3) Den som søker om utsatt studiestart, må dokumentere årsaken og sende søknad i henhold til gjeldende rutiner og frister. Disse er nærmere beskrevet på AHOs nettsider. Utsatt studiestart innvilges normalt for ett år.

(4) Søkere til mastergradsstudier har ikke anledning til å søke om utsatt studiestart.

§ 2-9 Klage og begrunnelse ved avgjørelser om opptak

(1) AHOs faglige vurderinger av søkernes kvalifikasjoner, slik disse framkommer gjennom opptaksprøver eller portefølje, kan ikke påklages.

(2) AHO gir ikke begrunnelse for vurderingene av søkernes kvalifikasjoner slik disse framkommer gjennom opptaksprøver eller portefølje, jf. forvaltningslovforskriften § 20.

(3) Klage over formelle feil ved gjennomføringen av opptaket må framsettes innen tre uker etter at opptaksresultatet er kunngjort.

Kapittel 3: Studier

§ 3-1 Studierett

(1) Opptak ved AHO gir studierett til det studieprogrammet studenten er tatt opp til, med tilhørende emner. Studieretten gjelder normalt fra 1. august i opptaksåret.

(2) Studierett forutsetter at studenten betaler semesteravgift og registrerer seg på fastsatt måte og innen fastsatt frist hvert semester, jf. forskrift om studentsamskipnader § 15.

(3) Studenter som må betale studieavgift, skal på fastsatt måte og innen angitt frist betale det beløpet som er fastsatt. Hvilke studentgrupper som omfattes av denne bestemmelsen, framgår av AHOs nettsider.

(4) Studenter i studieprogram med egenbetaling (etter- og videreutdanning) skal på fastsatt måte og innen angitt frist betale det beløpet som er fastsatt som egenbetaling.

(5) Som del av registreringen hvert semester skal studenten bekrefte at vedkommende har gjort seg kjent med studentreglementet, som inneholder rettigheter, plikter og etiske retningslinjer for studenter.

§ 3-2 Utdanningsplan
(1) Normert studieprogresjon for fulltidsstudier er 60 studiepoeng per studieår. Alle studenter skal ha en individuell utdanningsplan, jf. universitets- og høgskoleloven § 11-3. Utdanningsplanen skal angi innhold og progresjon i den planlagte utdanningen for studenten, og utformes slik at studenten kan gjennomføre studiet på normert tid.

(2) Utdanningsplanen skal bekreftes av studenten som en del av registreringen hvert semester, se § 3-1 andre ledd.

(3) Studenter med normal studieprogresjon skal kunne fullføre det programmet de er tatt opp til, uten at programmets nivå og læringsmål endres. Ved endringer i programmets emner eller oppbygging underveis i studieløpet, skal dette planlegges slik at studentene kan fullføre programmet uten forsinkelser.

(4) Studenter som ikke har normal studieprogresjon, må regne med at utdanningsplanen justeres i samsvar med forsinkelsen.
(5) Studenter som ikke har normal studieprogresjon, og som har studieopphold over lengre perioder, må fullføre studieprogrammet slik det er lagt opp ved tidspunkt for gjenopptak av studiene.

(6) For at studenter skal kunne begynne på 4. studieår (masternivå), må alle deler av grunnundervisningen være bestått.

§ 3-3 Innpassing av tidligere utdanning
(1) Studenter som har oppnådd studiepoeng på tilsvarende nivå ved AHO eller andre institusjoner, kan søke om innpassing av disse i det studieprogrammet de er tatt opp til, jf. universitets- og høyskoleloven § 9-1, 9-2 og 9-3. Utdanning fra lavere nivå, for eksempel videregående skole eller fagskole, kan ikke innpasses.

(2) Søknad om innpassing krever grundig dokumentasjon av innhold og nivå på den tidligere utdanningen. Gjeldende rutiner og frister er nærmere beskrevet på AHOs nettsider.

§ 3-4 Tilrettelegging
(1) AHO plikter å tilrettelegge for studenter med funksjonsnedsettelse eller særskilte behov samt gravide studenter, i samsvar med universitets- og høyskoleloven § 10-5 og 10-6.

(2) Tilrettelegging kan innvilges både for studiesituasjonen og vurderingssituasjoner.

(3) Søknad om tilrettelegging skal sendes så snart som mulig, og innen de frister som er publisert på AHOs nettsider. Søknaden skal være dokumentert med bekreftelse fra lege eller annen tilsvarende sakkyndig.

(4) Ved dokumentert varig behov for tilrettelegging kan tilrettelegging innvilges for hele eller deler av studieprogrammet.

§ 3-5 Permisjon
(1) Studenter som får barn under studiene, har rett til permisjon etter vilkårene i universitets- og høyskoleloven § 10-6.

(2) Alle studenter har rett til permisjon etter vilkårene i universitets- og høyskoleloven § 10-7. For å få innvilget permisjon må studenten ha avlagt minst 30 studiepoeng. Permisjon kan innvilges for inntil ett studieår av gangen, og så lenge behovet tilsier det. I de tre første årene innvilges permisjon normalt for ett år av gangen, på grunn av programmets oppbygging.

(3) Vilkåret særlige grunner i universitets- og høgskoleloven § 10-7 kan omfatte sykdom, andre tungtveiende velferdsgrunner eller faglig relevant arbeid.

(4) Studenter som søker permisjon, må dokumentere permisjonsårsaken og søke i henhold til gjeldende rutiner, som er nærmere beskrevet på AHOs nettsider.

(5) Søknader om permisjon behandles av studieadministrasjonen.
(6) Studenter som ikke består obligatoriske emner og må vente til neste gang emnene har undervisning, blir pålagt permisjon inntil undervisningen kan gjenopptas, for at ikke studieoppholdet skal medregnes i studieprogresjonen.
(7) Studenter som har permisjon etter punkt 2, 3 eller 6, har normalt ikke adgang til å benytte AHOs lokaler, fasiliteter eller verksteder.

§ 3-6 Opphør av studierett
Studieretten opphører i følgende tilfeller:

(1) Når studiet er fullført.

(2) Dersom studenten skriftlig melder at vedkommende ønsker å avslutte studiene.

(3) Dersom studenten unnlater å oppfylle sine plikter etter § 3-1, og eventuelt ikke har fått innvilget permisjon fra studiet.

(4) Dersom studenten har benyttet maksimalt antall vurderingsforsøk uten å bestå et emne som er obligatorisk for studieprogrammet.

(5) Dersom studenten oppnår studierett ved et annet studieprogram ved AHO.

(6) Dersom studenten ikke avlegger minst 30 studiepoeng per studieår. Ved beregning av ett studieår medregnes ikke utsatt studiestart, midlertidig utestengelse fra AHO eller innvilget permisjon. Egne regler kan gjelde for erfaringsbaserte masterstudier.

(7) Dersom studenten ikke har oppfylt vilkårene for betinget tilbud ved opptak.

(8) Dersom studenten har framlagt falsk eller forfalsket dokumentasjon i forbindelse med søknad om opptak.

(9) Dersom studenten ikke har framlagt originale vitnemål til vitnemålskontroll.

§ 3-7 Saksbehandling ved fare for tap av studieretten etter § 3-6 sjette ledd

(1) Studenter som står i fare for å miste studieretten etter § 3-6 sjette ledd, skal gis skriftlig forhåndsvarsel. Ved vedtak om inndragning av studieretten skal studenten underrettes skriftlig om vedtaket. Underretningen skal inneholde opplysninger om begrunnelsen for vedtaket og om klageadgangen.

(2) Den som mister studieretten, kan søke om nytt opptak til studiet, med unntak av tap av studierett etter § 3-6 fjerde ledd.

§ 3-8 Utveksling

(1) AHO inngår i nettverk for internasjonal studentutveksling og har etablerte ordninger for det. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

(2) Søknadsprosess og frister er nærmere beskrevet på AHOs nettside.

(3) Alle utvekslingsopphold for utreisende studenter skal forhåndsgodkjennes av AHO.

(4) Semesterutveksling for utreisende studenter skal inngå i den individuelle utdanningsplanen.

(5) AHO tar imot gjestestudenter etter vurdering av undervisningskapasitet.

§ 3-9 Bortvisning og utestenging

AHOs klagenemnd kan bortvise og utestenge en student etter reglene i universitets- og høyskoleloven § 12-5.

Kapittel 4: Organisering av studiene

§ 4-1 Oppretting og nedlegging av studieprogram
Styret vedtar oppretting og nedlegging av studieprogram. Ved oppretting av studieprogram skal studieplanen i sin helhet vedtas av styret.

§ 4-2 Krav til studieplan
Innholdet i studieplanen følger Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring og prosessbeskrivelse for emne- og studieplanarbeid, som begge er tilgjengelige på AHOs nettside.

§ 4-3 Studieplanendringer
Studieplanendringer gjøres i henhold til prosessbeskrivelse for emne- og studieplanarbeid.

§ 4-4 Undervisning
Undervisningen organiseres i henhold til studieplan og emnebeskrivelser og innenfor rammene av studieåret, jf. § 4-6.

§ 4-5 Undervisningsspråk
Undervisningsspråket er norsk i grunnutdanningen, og norsk og/eller engelsk på masternivå. Dette framkommer av emnebeskrivelsene.

§ 4-6 Studieåret
Studieåret starter på høsten og er normert til ti måneder fordelt på to semestre. Studieårets organisering framgår av den akademiske kalenderen.

Kapittel 5: Eksamen

§ 5-1 Generelt om eksamen
(1) Studenter som har oppfylt eventuelle obligatoriske arbeidskrav som er fastsatt i emnebeskrivelsen, har rett til å gå opp til eksamen.

(2) Forkunnskapskrav er fastsatt i emnebeskrivelsen.

(3) Studenten er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

(4) Det er en øvre grense på tre eksamensforsøk i hvert enkelt emne. Det er anledning til å søke om et fjerde eksamensforsøk dersom emnet er obligatorisk for å fullføre studieprogrammet, og ingen av de tidligere forsøkene er registrert som «ikke møtt/ikke levert». Søknaden behandles av studieadministrasjonen.

(5) Kun personer med studierett ved et av AHOs studieprogrammer kan ta eksamen ved AHO.

§ 5-2 Vurderingsformer

(1) Vurderinger ved AHO gjennomføres i overenstemmelse med bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 11-4–11-6.

(2) Instituttene avgjør hvilken vurderingsform som er best egnet til å vurdere læringsutbyttet. Vurderingsform skal framgå av emnebeskrivelsene.

(3) En vurderingsform kan benyttes alene eller i kombinasjon med andre. Vurdering kan gjennomføres individuelt eller gruppevis. Ved AHO kan følgende vurderingsformer benyttes:

- Vurderingsmappe
- Prosjekt
- Skoleeksamen
- Hjemmeeksamen
- Muntlig eksamen
- Rapport
- Innlevering
- Presentasjon
- Masteroppgave (EVU)
- Diplomoppgave

(4) Studieprogrammet kan i program- eller emnebeskrivelsen fastsette at visse obligatoriske aktiviteter skal være godkjent, eller at visse eksamener skal være bestått før oppmelding til eller gjennomføring av den enkelte eksamen.

(5) Følgende former kan benyttes som obligatoriske aktiviteter som må være gjennomført og godkjent som et premiss for at studenten kan avlegge eksamen:

Deltakelse
Øving

(6) Ved løpende vurdering framgår det av emnebeskrivelsen hvilken periode som vurderes.

(7) Eventuelle tillatte hjelpemidler og språkkrav for vurderingen framkommer av emnebeskrivelsen.

(8) For eksamener som går over flere dager, medregnes ikke bevegelige helligdager og andre offentlige høytidsdager i eksamenstiden.

§ 5-3 Manglende oppmøte eller levering og sykdom under eksamen

(1) En student som ikke består obligatoriske arbeidskrav angitt i emnebeskrivelsen, trekkes fra vurdering i det aktuelle emnet. Dette teller ikke som et forsøk.

(2) Fravær på vurderingstidspunktet eller manglende innlevering av vurderingsoppgave må dokumenteres for at det ikke skal telle som et forsøk. Gyldig fravær kan være sykdom og andre

vektige velferdsgrunner. Retningslinjer for dokumentasjon beskrives på AHOs nettside.

(3) Dersom gyldig fravær ikke dokumenteres, blir resultatet ført som «ikke møtt/ikke levert» og vil telle som ett forsøk.

(4) Blank besvarelse eller avbrutt eksamen uten gyldig dokumentasjon, fører til resultatet «ikke levert» og ett brukt forsøk.

§ 5-4 Utsatt vurdering, ny vurdering og vurdering i emner som opphører
(1) En student som på grunn av gyldig fravær ikke gjennomfører vurdering til ordinær tid, har rett til utsatt vurdering. Slik vurdering skal normalt gjennomføres i begynnelsen av påfølgende semester, og senest innen seks måneder etter opprinnelig vurdering. Studenten må selv søke om utsatt vurdering.

(2) En student som ikke har bestått ordinær vurdering, har rett til ny vurdering i emnet innenfor rammene av § 5-1. Ny vurdering skal gjennomføres snarest mulig, og senest samtidig med neste ordinære vurdering. Studenten må selv melde seg opp til emnet for ny vurdering.

(3) Studenter som ikke består ordinær vurdering, kan få adgang til kontinuasjonseksamen dersom det er anledning til å avlegge slik eksamen i det aktuelle emnet. Kontinuasjonseksamen for skoleeksamen og hjemmeeksamen avholdes normalt i løpet av påfølgende semester etter siste ordinære eksamen. Studenter som anses for å ha trukket seg fra skoleeksamen, eller som ikke har møtt, har ikke rett til kontinuasjonseksamen. Studentene må selv melde seg opp til kontinuasjonseksamen.

(4) Eksamensordningen ved utsatt vurdering skal være den samme som ved ordinær eksamen.

(5) Ved vurderinger hvor flere studenter samarbeider, og hvor én i gruppen oppfyller vilkårene i henhold til denne paragrafen, kan utsatt vurdering gjelde for hele gruppen.

(6) For emner som opphører, gjelder følgende: Dersom det etter siste ordinære vurdering og én utsatt/ny vurdering i et emne fremdeles gjenstår studenter med gyldig fravær eller ikke bestått, kan det gjennomføres en tredje og siste vurdering. Slik vurdering skal gjennomføres innen ett år etter den siste ordinære vurderingen. Vurderingen kan ha en annen form enn ordinær vurdering.

§ 5-5 Adgang til å supplere
(1) En student som blir vurdert til «Ikke bestått» eller «F», gis anledning til å supplere materialet én gang før ny sensur, på emner uten arrangert eksamen (som skoleeksamen eller skriftlig hjemmeeksamen).

(2) Supplering og sensur skal være gjennomført senest innen semesterstart påfølgende høstsemester etter siste ordinære eksamen.
(3) Dersom supplering i et emne på grunnutdanningen ikke fører til bestått resultat, må emnet tas på nytt i sin helhet ved neste ordinære gjennomføring av emnet. Det samme gjelder

obligatoriske emner på masternivå.

(4) Studenter som anses for å ha trukket seg fra eksamen, har ikke rett til supplering.

(5) Studenter som ikke leverer eksamen i henholdt til innleveringskrav, for eksempel ved blank besvarelse eller for få innleverte arbeider, har ikke rett til supplering.

(6) Det gis ikke anledning til å supplere på diplomeksamen eller masteroppgave for etter- og videreutdanning.

§ 5-6 Sensur og sensorer
(1) Sensur behandles i samsvar med universitets- og høyskoleloven § 11-7.

(2) Ved AHO benyttes vurderingsuttrykkene «bestått/ikke bestått» eller en gradert skala fra A til F, der A–E er bestått og F er ikke bestått. Når «bestått/ikke bestått» benyttes, skal dette være et selvstendig vurderingsuttrykk uten sammenheng med den graderte karakterskalaen. Det enkelte emnets vurderingsuttrykk framgår av emnebeskrivelsen. Beregning av endelig karakter i emner som består av flere delvurderinger, framgår av emnebeskrivelsen.

(3) Dersom sensorene ikke oppnår enighet om karakteren, skal ekstern sensor, eller intern sensor som ikke er faglærer, fatte den endelige avgjørelsen.

(4) Ekstern sensor skal ikke ha ansettelsesforhold ved institusjonen i det aktuelle studieåret, og bør normalt ikke ha annen nær profesjonell tilknytning til faglærere ved AHO i samme studieprogram. Ekstern sensor skal normalt ikke benyttes sammenhengende i mer enn tre år.

(5) Sensur skal foreligge innen 15 virkedager. For større arbeider, som diplomeksamen og masteroppgave på etter- og videreutdanning, kan det gjelde en lengre sensurfrist.

(6) Sensur publiseres på Studentweb. Studentene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sine resultater.

§ 5-7 Begrunnelse og klage
Rett til begrunnelse og klage behandles i samsvar med reglene i universitets- og høyskoleloven § 11-8–11-11.

§ 5-8 Offentlighet
(1) Mastergradsoppgaver og diplomoppgaver er i utgangspunktet offentlige.

(2) I oppgaver som inneholder opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal de taushetsbelagte opplysningene unntas fra offentlighet.

(3) Masteroppgaver kan unntas fra offentlighet i inntil fem år dersom det foreligger tungtveiende grunner. I særlige tilfeller kan en oppgave unntas for en lengre periode.

(4) Mastergradsoppgaver og diplomoppgaver som ikke er unntatt fra offentlighet etter andre og tredje ledd, skal gjøres åpent tilgjengelig i AHOs digitale vitenarkiv.

(5) Studenten har opphavsretten til de åndsverk vedkommendeskaper i overensstemmelse med lov om opphavsrett. Åndsverk omfatter litterære, vitenskapelige eller kunstneriske verk av enhver art og uansett uttrykksmåte og uttrykksform. AHO forbeholder seg retten til å gjøre bruk av studentarbeider til utstillinger og undervisningsformål i høgskolens regi. I slike tilfeller skal studentens navn oppgis.

§ 5-9 Fusk
(1) Følgende handlinger kan kvalifisere som fusk eller forsøk på fusk: Mangelfulle eller ukorrekte kildehenvisninger, avskrift eller tilnærmet avskrift uten korrekt kildehenvisning, at besvarelsen er plagiert, bruk av KI uten å oppgi hvilke deler KI-bruken gjelder, at besvarelsen ikke er kandidatens eget selvstendige arbeid, ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidater eller gruppe og å handle i strid med gjeldende regelverk eller retningslinjer for den enkelte eksamen.

(2) Det er ikke tillatt å gjenbruke eget arbeid som tidligere har gitt uttelling i form av studiepoeng eller rett til å gå opp til eksamen.

(3) Når tillatte hjelpemidler er begrenset, kan det bli betraktet som fusk å benytte annet enn oppgitte hjelpemidler.

(4) For å bli betraktet som fusk, må handlingen være egnet til å gi kandidaten en urettmessig fordel.

(5) En student som mistenkes for fusk eller forsøk på fusk, har ikke rett til å framstille seg til eksamen eller prøve i det faget eller emnet som omfattes av mistanken så lenge saken er under behandling. Bestemmelsen gjelder både ordinær, ny og utsatt eksamen. Dersom klagenemnda kommer fram til at det ikke foreligger fusk og besvarelsen da blir vurdert til ikke bestått, har studenten rett til ny eksamen.

(6) Konsekvensene av fusk og forsøk på fusk framgår av universitets- og høyskoleloven § 12-4.

Kapittel 6: Grader, vitnemål, karakterutskrifter og Diploma Supplement

§ 6-1 Grader
(1) AHO tildeler mastergrader på 300 studiepoeng, 330 studiepoeng og 120 studiepoeng etter fullført studieprogram. I tillegg tilbyr AHO erfaringsbaserte mastergrader på 90 studiepoeng.

(2) For å få utstedt en grad fra AHO må minst 60 studiepoeng av studieprogrammet være avlagt ved AHO, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-12.

§ 6-2 Vitnemål

(1) AHO utsteder vitnemål og vitnemålstillegg for fullført utdanning, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-12.

(2) Kun emner som inngår i studieprogrammet, framgår av vitnemålet.

(3) Vitnemål utstedes normalt på norsk. For engelskspråklige studieprogram utstedes vitnemål kun på engelsk. AHO oversetter ikke vitnemål.

(4) Vitnemål utstedes på papir kun én gang. Alle vitnemål gjøres digitalt tilgjengelige for studenten.

(5) Vitnemålstillegget, Diploma Supplement, gir en nærmere beskrivelse på engelsk av studentens utdanning, læringsutbytte og det norske høyere utdanningssystemet. Tillegget følger vitnemålet og er kun gyldig sammen med dette.

§ 6-3 Karakterutskrift

(1) Alle som har avlagt studiepoeng ved AHO, kan få utstedt karakterutskrift, jf. universitets- og høyskoleloven § 11-12.

(2) Karakterutskrifter skal inneholde en oversikt over alle emner en person har bestått ved AHO.

(3) Karakterutskrifter utstedes på norsk eller engelsk, og normalt digitalt.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 61/25 Utlysning og innstillingskomité for instituttleder på institutt for arkitektur

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Elise Letmolie Ramse
Arkivnummer	25/01055-1
Vedlegg:	Utlysning instituttleder ARK

Formål: Godkjenne utlysningstekst for stillingen som instituttleder ved Institutt for arkitektur, samt oppnevne innstillingsutvalg.

Bakgrunn:

Instituttleder har sagt opp sin stilling og stillingen lyses derfor ut

I følge statsansatteloven § 4. (1) skal ledige stillinger lyses ut offentlig med mindre annet er fastsatt i lov, forskrift eller tariffavtale. Det er ingen unntak for utlysning av denne stillingen. Stillingen skal lyses ut som et åremål på fire år. (jf. Universitets- og høyskoleloven § 7-6 c) Ingen kan være ansatt i mer en tolv år i instituttlederstillingen (jf. Uhl §7-6 andre ledd). Etter kvalifikasjonsprinsippet i Statsansatteloven § 3, skal den som er best kvalifisert ansettes etter en vurdering der det legges vekt på utdanning, erfaring og personlighet, sammenholdt med kvalifikasjonskravene som er fastsatt i utlysningen.

I henholdt til AHOs personalreglement § 7 skal ansettelsesmyndigheten, her Styret, godkjenne utlysningsteksten før utlysning. Vedlagte utlysningstekst bygger på funksjonsbeskrivelsen for instituttleder som sist ble revidert av styre 08.10.25, samt de føringer som ligger i utlysningsteksten til stillingen som rektor. Utlysningsteksten er utarbeidet i samarbeid med en arbeidsgruppe på instituttet, nedsatt for det formålet.

I henhold til AHOs personalreglement § 11 og Universitets- og høyskoleloven § 7-4, 2. ledd skal styret oppnevne innstillingsutvalgets sammensetning ved ansettelse av instituttleder.

For instituttlederstillinger skal innstillingsutvalget bestå av nærmeste foresatte tjenestemyndighet, en representant fra faglig side, en representant fra administrativ side, en studentrepresentant, samt en representant fra styret. Det fremgår av AHOs personalreglement.

I tillegg ønsker vi for denne stillingen at en instituttleder tiltrer utvalget. Han kan bidra til å svare ut spørsmål kandidaten kan ha om rollen og vurdere sammensetningen i ledergruppen.

Beslutningspunkt:
Godkjenning av utlysningstekst

Forslag til innstillingsutvalg.

- Rektor Irene Alma Lønne
- Representant fra instituttet: professor Lisbeth Funck
- Representant fra administrasjonen: Seniorrådgiver HR Borghild Sannæss

- Studentrepresentant:
- Styremedlem Per Thule Kristensen
- Instituttleder: Steinar Killi

Implementering: Stillingen lyses ut den 19. desember. Søknadsfristen settes til 18. januar. Forventet ansettelse i styremøte 11.03.2026.

Økonomiske konsekvenser: Stillingen erstatter ledig stilling. Dermed ingen økonomiske konsekvenser

Evt. risiko og muligheter: Om vi ikke får kvalifiserte søkere, er det gjort avtale med rekrutteringsbyrå om å bistå med søk av kandidater.

Forslag til vedtak:

- Styret vedtar vedlagte utlysningstekst for stillingen som instituttleder ved Institutt for arkitektur
- Styret vedtar fremlagte forslag til medlemmer av innstillingsutvalget. Styret gir rektor fullmakt til å utnevne en studentrepresentant til innstillingsutvalget

Instituttleder ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) lyser ut en fireårig åremålsstilling som **instituttleder ved Institutt for arkitektur**.

Vi søker en instituttleder med faglig bakgrunn innen arkitekturfeltet som kan videreutvikle instituttets virksomhet i tråd med AHOs strategi – og sikre sammenhengen mellom den sterke kunstneriske tradisjonen, den nyeste forskningen og den samfunnsmessige utviklingen. Vi ser etter en leder med solid erfaring fra ledelse av studenter og faglig ansatte, og som kan styrke instituttets strategiske samarbeid både nasjonalt og internasjonalt.

Institutt for arkitektur
AHOs integrerte masterutdanning i arkitektur har om lag 400 studenter og ivaretas av institutt for arkitektur sammen med institutt for urbanisme og landskapsarkitektur. Instituttet leder en videreutdanningsmaster i arkitekturvern

Kunnskapsproduksjonen ved instituttet spenner over hele arkitekturfaget, fra historie, transformasjon og kulturarv til bygningskunst, tektonikk og materialteknologi. Undervisning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid kombinerer metodisk mangfold med faglig fordypning, og vektlegger praksisnære og eksperimentelle tilnærminger. Skolens undervisning i analog tegning, bruk av avanserte verkstedsfasiliteter og digitale verktøy gir studentene gode rammer for utforskning og solide ferdigheter innen formidling. Den forskningsbaserte undervisningsmodellen sikrer kontinuerlig kunnskapsutvikling og gir kandidater som både viderefører og utvikler arkitekturfaget i lys av samfunnets omstillingsprosesser og kritisk utfordrer etablerte praksiser.

Om stillingen
Som instituttleder rapporterer du til rektor ved AHO, inngår i rektors ledergruppe (sammen med lederen for administrasjonen og instituttlederne fra institutt for design og institutt for urbanisme og landskap.)

og har det overordnede ansvaret for instituttets faglige utvikling, forskning og undervisning i tråd med AHOs strategiske mål.

Du har ansvar for instituttets ansatte, budsjett og utvikling, og for at instituttet aktivt bidrar til å realisere AHOs strategi. Dette innebærer blant annet å videreutvikle samspillet mellom undervisning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid å legge til rette for at medarbeiderne oppnår resultater på internasjonalt nivå.

AHO står nå foran implementeringen av en ny strategi i en sektor preget av betydelige endringer. Som instituttleder vil du ha en sentral rolle i å utvikle instituttets faglige profil, styrke formidling og samarbeid eksternt, og bidra til transparente og inkluderende prosesser internt. Stillingen innebærer å videreføre og løfte kunnskapsproduksjonen ved instituttet på et høyt internasjonalt nivå, fremme samspillet mellom kunst, vitenskap og praksis i utdanningen og støtte et åpent og profesjonelt arbeidsmiljø. Rollen krever strategisk forståelse, evne til å lede i endring og et sterkt engasjement for å utvikle arkitekturfaget i møte med samfunnets behov.

Instituttet omfatter rundt 60 medarbeidere i vitenskapelige og kunstneriske stillinger, både heltids- og deltidsansatte, inkludert stipendiater. AHO er i gang med å etablere en ny struktur for instituttenes interne organisering, som vil omfatte undervisningsledere og forskningsleder ved instituttene. Dette vil utgjøre instituttlederens interne ledergruppe, som i tillegg suppleres med strukturert dialog med ansvarlige for kurs og forskningsgrupper, samt en intern administrativ ressurs.

Dine hovedoppgaver
Som instituttleder vil du ha ansvar for å:

- ivareta og videreutvikle faglig ledelse av instituttets undervisning, etter- og videreutdanning og formidling
- styrke forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og ekstern finansiering
- styrke formidling av faglige resultater på tvers av utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid
- fremme samarbeid med relevante profesjoner, utdanningsinstitusjoner, kultur- og samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt
- videreutvikle en organisasjonskultur preget av samarbeid, transparens og fellesskap
- sikre medarbeiderutvikling og et godt faglig og sosialt arbeidsmiljø
- styre budsjett og administrativ oppfølging knyttet til drift av instituttet
- bidra aktivt til å utvikle AHOs interne debatt- og fagkultur til et robust akademisk fellesskap

Kvalifikasjoner
Krav:

- utdanning innen arkitektur eller nært beslektet fagområde, minimum mastergrad
- solid erfaring fra praksis, forskning, utdanning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid
- dokumentert ledererfaring, gjerne fra kunnskaps- eller utdanningsorganisasjoner
- erfaring med budsjett- og personalledelse
- strategisk kompetanse og erfaring med endringsprosesser
- svært god skriftlig og muntlig fremstillingsevne, på norsk/skandinavisk og engelsk

Personlige egenskaper
Vi ser etter en leder som:

- er tydelig, trygg og samlende
- tenker strategisk og evner å se helhet og sammenhenger
- motiverer og bygger gode relasjoner internt og eksternt
- er åpen, inkluderende og god til å kommunisere
- er resultatorientert og handlekraftig
- kan sette seg raskt inn i komplekse problemstillinger

Vi tilbyr

- et engasjert, kreativt og internasjonalt fagmiljø
- store muligheter for faglig og strategisk påvirkning
- et studiobasert og praksisnært læringsmiljø med høy faglig kvalitet
- arbeidssted sentralt i Oslo ved Akerselva

Generell informasjon

Stillingen er et 100 % åremål i fire år, med mulighet for forlengelse etter ny utlysning. Lønn avtales etter kvalifikasjoner. For stillingen gjelder vanlige statlige tilsettingsvilkår. Fra lønn trekkes 2 % til Statens pensjonskasse.

Søknad sendes elektronisk via Jobbnorge.no.

Offentlig søkerliste kan bli publisert selv om søker har bedt om unntak, jf. offentlighetsloven § 25. Søkeren vil bli varslet om dette.

AHO ønsker mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn og bakgrunn. Det legges til rette for søkere med nedsatt funksjonsevne.

Spørsmål om stillingen:

Rektor Irene Alma Lønne – irene.lonne@aho.no
Seniorrådgiver HR Borghild Sannæss – borghild.sannaess@adm.aho.no, tlf. +47 99 43 04 23

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) er en vitenskapelig høgskole på universitetsnivå og et ledende internasjonalt fagmiljø innen arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design.

Vi kombinerer sterke fagtradisjoner med ny teknologi og kunnskap i møtet med samfunnets behov. Bærekraft, klima, teknologi og tverrfaglig utvikling er sentrale drivere i undervisning, forskning og partnerskapene vi inngår.

AHO samarbeider tett med offentlig sektor, næringsliv, fagmiljøer og sivilsamfunn gjennom prosjekter, praksis, forskning og politisk relevante initiativer. Våre studenter jobber side om side med faglærere og eksterne partnere i studioer og verksteder som legger til rette for utforskning, eksperimentering og fordypning.

AHO har tre institutter og et internasjonalt læringsmiljø med rundt 750 studenter og 210 ansatte. Administrasjonen består av en stab og fire seksjoner: Studier og verksted, økonomi, Drift, IKT og dokumentforvaltning og forskningsadministrasjonen og fagbibliotek.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 62/25 Utlysning og innstillingskomité for instituttleder på institutt for urbanisme og landskapsarkitektur

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Elise Letmolie Ramse
Arkivnummer	25/01056-1
Vedlegg:	Utlysning instituttleder UL

Formål: Godkjenne utlysningstekst for stillingen som instituttleder ved Institutt for urbanisme og landskap, samt oppnevne innstillingsutvalg.

Bakgrunn:
Instituttleders åremålsperiode på 4 år går ut i august 2026 og stillingen lyses ut.

I følge statsansatteloven § 4. (1) skal ledige stillinger lyses ut offentlig med mindre annet er fastsatt i lov, forskrift eller tariffavtale. Det er ingen unntak for utlysning av denne stillingen. Stillingen skal lyses ut som et åremål på fire år. (jf. Universitets- og høyskoleloven § 7-6 c) Ingen kan være ansatt i mer en tolv år i instituttlederstillingen (jf. Uhl §7-6 andre ledd). Etter kvalifikasjonsprinsippet i Statsansatteloven § 3, skal den som er best kvalifisert ansettes etter en vurdering der det legges vekt på utdanning, erfaring og personlighet, sammenholdt med kvalifikasjonskravene som er fastsatt i utlysningen.

I henholdt til AHOs personalreglement § 7 skal ansettelsesmyndigheten, her Styret, godkjenne utlysningsteksten før utlysning. Vedlagte utlysningstekst bygger på funksjonsbeskrivelsen for instituttleder som sist ble revidert av styret 08.10.25, samt de føringer som ligger i utlysningsteksten til stillingen som rektor.

I henhold til AHOs personalreglement § 11 og Universitets- og høyskoleloven § 7-4, 2. ledd skal styret oppnevne innstillingsutvalgets sammensetning ved ansettelse av instituttleder.

For instituttlederstillinger skal innstillingsutvalget bestå av nærmeste foresatte tjenestemyndighet, en representant fra faglig side, en representant fra administrativ side, en studentrepresentant, samt en representant fra styret. Det fremgår av AHOs personalreglement.

I tillegg ønsker AHO for denne stillingen at en instituttleder tiltrer utvalget. Hun kan bidra til å svare ut spørsmål kandidaten kan ha om rollen og vurdere sammensetningen i ledergruppen.

Beslutningspunkt:
Godkjenning av utlysningstekst

Forslag til innstillingsutvalg.

- Rektor Irene Alma Lønne
- Representant fra instituttet: Professor Jannike Kampevold Larsen
- Representant fra administrasjonen: Seniorrådgiver HR Borghild Sannæss

- Studentrepresentant:
- Styremedlem: Jacob Aars
- Fungerende instituttleder Tine Hegli

AHO er i dialog med SAHO om å utnevne en studentrepresentant.

Implementering: Stillingen lyses ut den 19. desember. Søknadsfristen settes til 18. januar. Forventet ansettelse i styremøte 11.03.2026.

Økonomiske konsekvenser: Stillingen erstatter ledig stilling. Dermed ingen økonomiske konsekvenser

Evt. risiko og muligheter: Om vi ikke får kvalifiserte søkere, er det gjort avtale med rekrutteringsbyrå om å bistå med søk av kandidater.

Forslag til vedtak:

- Styret vedtar utlysningstekst for stillingen som instituttleder ved Institutt for Urbanisme og landskap
- Styret vedtar fremlagte forslag til medlemmer av innstillingsutvalget. Styret gir rektor fullmakt til å supplere innstillingsutvalget med en studentrepresentant.

Instituttleder ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) lyser ut en fireårig åremålsstilling som **instituttleder ved Institutt for urbanisme og landskap**.

Vi søker en instituttleder med faglig bakgrunn innen urbanisme, arkitektur og/eller landskapsarkitektur som kan videreutvikle instituttets virksomhet i tråd med AHOs strategi – og sikre sammenhengen mellom den sterke kunstneriske tradisjonen, den nyeste forskningen og den samfunnsmessige utviklingen. Vi ser etter en leder med solid erfaring fra ledelse av studenter og faglig ansatte, og som kan styrke instituttets faglige diskusjoner og strategiske samarbeid både nasjonalt og internasjonalt.

Institutt for urbanisme og landskap
Institutt for urbanisme og landskap har ansvaret for undervisning, forskning og formidling innen landskapsarkitektur, urbanisme og arkitektur. Dette inkluderer deler av masterutdanningen i arkitektur, en etter- og videreutdannings i urbanisme og to masterutdanninger i landskapsarkitektur: en toårig internasjonal mastergrad, og en femårig, integrert masterutdanning sammen med UiT, Norges arktiske universitet. I tillegg har instituttet omfattende kompetanse på PhD-veiledning og bidrar aktivt til forskerutdanningen ved AHO.

Instituttet ligger i forskningsfronten og er i stor grad tverrfaglig, med aktuelle forskningsområder innom blant annet arktisk urbanisme og landskap, landskapsbasert klimatilpasning, økologisk og regenerative tilnærminger til lokale og regionale landskap, strategisk by- og stedsutvikling, planlegging i urbane og peri-urbane landskap, samt byrom og offentlighet. Undervisning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid kombinerer metodisk mangfold og nyskaping med faglig fordypning og vektlegger praksisnære tilnærminger. Den forskningsbaserte undervisningsmodellen sikrer kontinuerlig kunnskapsutvikling og utruster kandidatene til å både videreføre og utvikle arkitekturfagene i lys av samfunnets omstillingsprosesser og kritisk utfordre etablerte praksiser.

Om stillingen
Som instituttleder rapporterer du til rektor ved AHO, inngår i rektors ledergruppe (sammen med lederen for administrasjonen og instituttlederne fra Institutt for design og Institutt for arkitektur) og har det overordnede ansvaret for instituttets faglige utvikling, forskning og undervisning i tråd med AHOs strategiske mål.
Du har ansvar for instituttets ansatte, budsjett og utvikling, og for at instituttet aktivt bidrar til å realisere AHOs strategi. Dette innebærer blant annet å videreutvikle samspillet mellom undervisning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og legge til rette for at medarbeiderne oppnår resultater på internasjonalt nivå.

AHO står nå foran implementeringen av en ny strategi i en sektor preget av betydelige endringer. Som instituttleder vil du ha en sentral rolle i å utvikle instituttets faglige profil, styrke formidling og samarbeid eksternt, og bidra til transparente og inkluderende prosesser internt. Stillingen innebærer å videreføre og løfte kunnskapsproduksjonen ved instituttet på et høyt internasjonalt nivå, fremme samspillet mellom kunst, vitenskap og praksis i utdanningen og støtte et åpent og profesjonelt arbeidsmiljø. Rollen krever strategisk forståelse, evne til å lede i endring og et sterkt engasjement for å utvikle arkitektur-, urbanisme- og lanskapsfagene i møte med samfunnets behov.

Instituttet omfatter rundt 40 medarbeidere i vitenskapelige og kunstneriske stillinger, både heltids- og deltidsansatte, inkludert stipendiater. AHO er i gang med å etablere en ny struktur for instituttenes interne organisering, som vil omfatte undervisningsledere og forskningsleder ved instituttene. Dette vil utgjøre instituttlederens interne ledergruppe, som i tillegg suppleres med strukturert dialog med ansvarlige for kurs og forskningsgrupper, samt en intern administrativ ressurs.

Dine hovedoppgaver
Som instituttleder vil du ha ansvar for å:

- ivareta og videreutvikle faglig ledelse av instituttets undervisning, etter- og videreutdanning og formidling
- styrke forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og ekstern finansiering
- styrke formidling av faglige resultater på tvers av utdanning, forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid
- fremme samarbeid med relevante profesjoner, utdanningsinstitusjoner, kultur- og samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt
- videreutvikle en organisasjonskultur preget av samarbeid, transparens og fellesskap
- sikre medarbeiderutvikling og et godt faglig og sosialt arbeidsmiljø
- styre budsjett og administrativ oppfølging knyttet til drift av instituttet
- bidra aktivt til å utvikle AHOs interne debatt- og fagkultur til et robust akademisk fellesskap

Kvalifikasjonskrav:

- utdanning innen arkitektur, landskapsarkitektur og urbanisme eller nært beslektet fagområde, minimum mastergrad
- solid erfaring fra praksis, forskning, utdanning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid
- dokumentert ledererfaring, gjerne fra kunnskaps- eller utdanningsorganisasjoner
- erfaring med budsjett- og personalledelse
- strategisk kompetanse og erfaring med endringsprosesser
- svært god skriftlig og muntlig fremstillingsevne, på norsk/skandinavisk og engelsk

Personlige egenskaper
Vi ser etter en leder som:

- er tydelig, trygg og samlende
- tenker strategisk og evner å se helhet og sammenhenger
- motiverer og bygger gode relasjoner internt og eksternt
- er åpen, inkluderende og god til å kommunisere
- er resultatorientert og handlekraftig
- kan sette seg raskt inn i komplekse problemstillinger

Vi tilbyr

- et engasjert, kreativt og internasjonalt fagmiljø
- store muligheter for faglig og strategisk utvikling og påvirke den offentlige, faglige diskursen
- et studiobasert og praksisnært læringsmiljø med høy faglig kvalitet
- arbeidssted sentralt i Oslo ved Akerselva

Generell informasjon

Stillingen er et 100 % åremål i fire år, med mulighet for forlengelse etter ny utlysning. Lønn avtales etter kvalifikasjoner. For stillingen gjelder vanlige statlige tilsettingsvilkår. Fra lønn trekkes 2 % til Statens pensjonskasse.

Søknad sendes elektronisk via Jobbnorge.no.

Offentlig søkerliste kan bli publisert selv om søker har bedt om unntak, jf. offentlighetsloven § 25. Søkeren vil bli varslet i forkant.

AHO ønsker mangfold og oppfordrer kvalifiserte kandidater til å søke uavhengig av alder, kjønn og bakgrunn. Det legges til rette for søkere med nedsatt funksjonsevne.

Spørsmål om stillingen:
Rektor Irene Alma Lønne – irene.lonne@aho.no
Seniorrådgiver HR Borghild Sannæss – borghild.sannaess@adm.aho.no, tlf. +47 99 43 04 23

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) er en vitenskapelig høgskole på universitetsnivå og et ledende internasjonalt fagmiljø innen arkitektur, urbanisme, landskapsarkitektur og design.

Vi kombinerer sterke fagtradisjoner med ny teknologi og kunnskap i møtet med samfunnets behov. Bærekraft, klima, teknologi og tverrfaglig utvikling er sentrale drivere i undervisning, forskning og partnerskapene vi inngår.

AHO samarbeider tett med offentlig sektor, næringsliv, fagmiljøer og sivilsamfunn gjennom prosjekter, praksis, forskning og politisk relevante initiativer. Våre studenter jobber side om side med faglærere og eksterne partnere i studioer og verksteder som legger til rette for utforskning, eksperimentering og fordypning.

AHO har tre institutter og et internasjonalt læringsmiljø med rundt 750 studenter og 210 ansatte. Administrasjonen består av en stab og fire seksjoner: Studier og verksted, økonomi, Drift, IKT og dokumentforvaltning og forskningsadministrasjonen og fagbibliotek.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 63/25 Kallelse, institutt for urbanisme og landskapsarkitektur

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Elise Letmolie Ramse
Arkivnummer	25/01060-1
Vedlegg:	Begrunnelse fra instituttleder
	Motivasjonsbrev 2025
	CV 2025 Nov

Formål: Eva Breitschopf ble kallet til et åremål ved AHO i styresak 77/21 og har siden **b**idratt til oppbygg og utvikling av økologiundervisningen på grunnutdanningen ved fellesgraden i landskapsarkitektur. Hun er særlig viktig for å bygge samarbeidet med UiT videre, både innenfor undervisning og forskning. Denne koblingen er også viktig for å opprettholde et tett forhold mellom de faglige miljøene knyttet til fellesgraden på AHO og UiT. Breitschopfs sterke faglige bakgrunn og tilknytningen til UiT, vil bidra til videreutviklingen av programmets posisjon og høye kvalitet, som hun har bidratt sterkt til de to siste årene. Instituttet ønsker derfor å ansette henne videre i et åremål for 4 år fra 01.01.2026.

Bakgrunn: I henhold til Universitets- og høyskoleloven § 7-7 Særregler om ekstraverv kan AHO ansette personer i ekstraverv inntil 20 prosent og åremålet kan være fra 2-6 år. I henhold til UH loven § 7-8 kan styret ansette personer i undervisning- og forskerstillinger uten at stillingen lyses ut først, når særlige grunne taler for det.

I tillegg til at Breitschopf har utviklet kurs i økologi spisset mot våre landskapsarkitektstudenter, har hun forsket på økologi i landskapsarkitektur gjennom sin PhD; «*Advancing the Integration of Ecology in Landscape Architecture: Employing the Concept of Ecological Filtering to Bridge the Functioning and Aesthetics of Biodiversity. Insights from Perception to Practice*». Dette gjør henne helt spesielt egnet til å undervise Fellesgradens studenter i økologi. Hennes spesifikke innsikt, kunnskap og erfaringen er svært viktig for å sikre programmets kvalitet i videre utvikling. Vi vurderer derfor at vi ikke vil få en bedre kandidat om stillingen lyses ut og at ansettelsen vurderes som en særlig grunn for å unnta stillingen fra utlysning.

Beslutningspunkt: Eva Breitschopfs tilknytning til UiT og hennes spesifikke fagkunnskap og kompetanse gjør henne til en unik resurs og viktig brikke i videreutvikling av både økologiundervisning og forskningen på instituttet. Det vil være svært få andre i fagmiljøet som vil kunne ivareta denne stillingen på en bedre måte og det vil være lite sannsynlig å finne en mer kvalifisert søker ved en utlysning.

Implementering: Eva Breitschopf tilbys en 20 % stilling som førsteamanuensis innen fagområdet økologi for 4 år med oppstart 01.01.2026.

Økonomiske konsekvenser: Stillingen er en del av overordnede strategiske bemanningsplaner på instituttet og er også innarbeidet i langsiktig bemanningsplan økonomisk. Stillingen er og har vært en del av bemanningen på instituttet i lang tid.

Evt. risiko og muligheter: Risikoen er at AHO ikke har tilstrekkelig kompetanse på et helt avgjørende fagområde i fellesgraden i landskapsarkitektur.

Forslag til vedtak:
Eva Breitschopf ansettes i en 20% stilling i et åremål for 4 år som førsteamanuensis innen økologi fra 01.01.2026- 31.12.29.

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Begrunnelse fra instituttleder
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl § 25 første ledd

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: Motivasjonsbrev 2025
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl § 25 første ledd

Denne filen er unntatt offentlighet.

Tittel: CV 2025 Nov
Tilgangskode: Unntatt offentlighet
Paragraf: Offl § 25 første ledd

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 64/25 Opprettelse av nestleder rollen ved styret i AHO

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/01061-1
Vedlegg:	Mandat nestleder AHOs styre

Saksansvarlig: Lisa Ann Cooper

Formål
Formålet med saken er å foreslå opprettelsen av funksjonen nestleder i styret ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO), samt å beskrive prosedyren for valg av nestleder i tråd med god styringsskikk og praksis i sektoren.

Bakgrunn
AHOs styre er institusjonens øverste organ, og sikrer strategisk retning, forsvarlig ressursbruk og god styring av virksomheten. Styreleder har et overordnet ansvar for å lede styrets arbeid, forberede saker og sikre at styret fungerer samlet og effektivt.

Flere universiteter, høyskoler og sektornære institusjoner – inkludert UiT Norges arktiske universitet, VID vitenskapelige høgskole og Universitets- og høgskolerådet (UHR) – har etablert en formell nestlederfunksjon i styret. Dette bidrar til:

- kontinuitet i styreledelse
- tydelig fordeling av ansvar
- robusthet ved styreleders fravær
- styrket kapasitet i styrets arbeid

Fraværet av en formalisert nestleder i AHOs styre innebærer at styret i dag mangler en definert stedfortreder for styreleder, noe som kan skape sårbarhet i situasjoner med fravær, parallelle prosesser eller behov for rask beslutningsaktivitet.

Opprettelsen av en nestleder vil være i tråd med god styringspraksis og vil styrke AHOs samlede styrefunksjon.

Vurdering
En nestleder vil sikre at styret til enhver tid har en tydelig definert stedfortreder for styreleder, både ved kortvarig og langvarig fravær, ved eventuelle interessekonflikter, i situasjoner med overlappende møter eller prosesser, samt i uforutsette hendelser som krever rask beslutningsaktivitet. En nestlederfunksjon vil dermed styrke styrets kontinuitet og beslutningskraft. I tillegg vil nestlederen kunne avlaste styreleder i strategisk oppfølging, dialog med administrasjonen og representasjon utad, noe som samlet sett bidrar til et mer robust og effektivt styrearbeid.

Opprettelsen av rollen medfører ingen økonomiske konsekvenser for AHO, ettersom funksjonen ikke gir grunnlag for tilleggsutbetaling eller godtgjørelse. Ordningen innebærer heller ingen

endringer i styringslinjen, da ansvar og myndighet fortsatt følger gjeldende roller og fullmakter i styret og administrasjonen.

Valg av nestleder – anbefalt prosedyre

Det anbefales at nestleder velges blant styrets **eksterne medlemmer**, da dette vil bidra til uavhengighet og klar rollefordeling.

For å sikre legitimitet og åpenhet anbefales følgende prosedyre:

1. **Nominasjon**: Styrets medlemmer inviteres til å nominere eksterne medlemmer som kandidater.
2. **Kandidater** bekrefter om de stiller.
3. **Valg** gjennomføres i styremøte. Ved flere kandidater gjennomføres valg ved skriftlig votering.
4. Nestleder velges for **styreperiodens resterende tid**, med mulighet for gjenvalg.

Mandat og rolle
En rolle- og mandatbeskrivelse er utarbeidet (vedlegg).

Forslag til vedtak:

1. Styret vedtar å opprette funksjonen nestleder i styret ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO).
2. Styret vedtar rolle- og mandatbeskrivelsen for nestleder slik den fremgår av vedlegg 01.
3. Styret gjennomfører valg av nestleder i dette styremøtet, i tråd med anbefalt valgprosedyre.

Vedlegg 01: Mandat for nestleder i styret ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)

1. Formål

Nestleder i styret skal sikre kontinuitet og robusthet i styrets arbeid ved å fungere som styreleders stedfortreder og støtte styreleder i utøvelsen av styreledelse. Funksjonen skal bidra til et effektivt, velorganisert og profesjonelt styrearbeid.

2. Rolle og plassering

Nestleder er et valgt medlem av styret og inngår i styrets kollektive ansvar etter universitets- og høyskoleloven. Rollen erstatter ikke styreleder, men trer inn i lederfunksjonen når styreleder ikke kan utøve sine oppgaver.

Nestleder velges blant styrets eksterne medlemmer, med mindre styret vedtar annet.

3. Hovedoppgaver

3.1 Stedfortreder for styreleder

Nestleder trer inn som styreleder når:

- styreleder er fraværende
- styreleder erklærer seg inhabil

I slike tilfeller har nestleder de samme fullmakter som styreleder i den aktuelle perioden eller saken.

3.2 Medansvar for styrearbeidets kvalitet

Nestleder skal bidra til:

- planlegging av styremøter og årsplan for styrearbeidet
- vurdering av sakslister og kvalitetssikring av saksgrunnlag
- dialog med rektor og administrasjonsdirektør ved behov
- å sikre at styrets arbeid skjer i tråd med lovverk, vedtekter og god styringspraksis

3.3 Støtte til styreleder

Nestleder skal:

- være en strategisk sparringspartner for styreleder
- avlaste styreleder ved behov i representasjonsoppgaver
- bistå i dialog med styremedlemmer og rektoren
- bidra i håndtering av eventuelle styreinterne spørsmål eller konflikter

3.4 Bidrag til institusjonens strategiske utvikling

Nestleder skal støtte opp under:

- styrets arbeid med strategi, risiko og kvalitetsutvikling
- oppfølging av større omstillings- og utviklingsprosesser
- vurdering av institusjonens langsiktige mål og ressursbruk

4. Valg og funksjonsperiode

- Nestleder velges av styret i ordinært styremøte.
- Valget gjelder for gjenværende del av styreperioden, med mulighet for gjenvalg.
- Styret kan ved behov foreta nytt valg ved endringer i styrets sammensetning eller andre forhold.

5. Samarbeid med rektor og administrasjonen

Nestleder har ingen instruksjons- eller styringsmyndighet overfor administrasjonen, men:

- kan delta i dialog med rektor i forberedelser til styrearbeid
- kan motta informasjon ved behov i forbindelse med stedfortrederoppgaver
- skal følge samme linjer og prosedyrer som styreleder ved representasjon

6. Rapportering og evaluering

Nestleder rapporterer ikke særskilt til styret, men inngår i styrets kollektive ansvar. Rollen evalueres som del av styrets egenvurdering.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Vedtakssaker AHOs styre møte

Sak 65/25 Budsjett 2026

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Erik Paulsen
Arkivnummer	25/01062-1
Vedlegg:	Budsjettforslag 2026

Formål: Forslag budsjett for 2026 blir vedtatt av styret i desember.

Bakgrunn:
Vedlagte budsjettforslag er et resultat av en budsjettprosess gjennomført høsten 2025, med involvering av alle enheter og ledelsen. Budsjettet bygger på foreløpig statsbudsjett og foreløpig langtidsbudsjettet frem mot 2030.

Samlede budsjetterte inntekter i 2026 er ca. 279 mill. kroner, hvorav 273,7 mill. kroner er bevilgninger fra KD. Dette innebærer en reell nedgang i KD-bevilgningen på om lag 6,7 mill. kroner sammenlignet med 2025 (ekskl. prisjustering).

	Lønn	Drift	Total
Institutt for Arkitektur	41 427	2 862	44 289
Institutt for Design	36 801	2 603	39 404
Institutt for Urbanisme og Landskap	30 245	2 334	32 579
Fellesadm. og Rektoratet	49 652	106 880	156 532
Sentralt	0	6 200	6 200
	158 125	**120 879**	**279 004**

Merk: Noe avvik grunnet desimal og avrunding

Statlige krav og forankring:
Budsjettforslaget er utarbeidet i samsvar med gjeldende regelverk for økonomistyring i staten, inkludert Reglement for økonomistyring i staten (§ 2 og § 3) og Bestemmelser om økonomistyring i staten.
Det innebærer at budsjettet bygger på prinsippene for mål- og resultatstyring, effektiv ressursbruk og forsvarlig internkontroll. Videre er budsjettet forankret i AHO sin gjeldende strategi og langtidsplan for innsparinger frem mot 2030, noe som sikrer at prioriteringene er strategisk godt begrunnet.

Implementering:
Vedtaket iverksettes fra 01. januar 2026. Budsjettfordeling registreres i økonomisystemet i januar og gjøres tilgjengelig for alle enheter innen februar.

Ansvarlig: Rektor/ Direktør er ansvarlig for implementering av vedtatt budsjettet.

Risiko og muligheter:

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Tiltak
Manglende kostnadskutt	Middels	Høy	Tett oppfølging, korrigerende tiltak
Redusert EVU-inntekt	Middels	Moderat	Justere aktivitet, øke markedsføring
Færre ikke-EØS-studenter	Lav	Lav	Økt rekruttering, alternative inntektskilder

Forslag til vedtak:
Styret vedtar budsjett for 2026 med en total ramme på 279 mill. kroner, basert på foreløpig statsbudsjett og interne prioriteringer.
Styret gir administrasjonen fullmakt til å justere budsjettet i tråd med endelig statsbudsjett og rapportere tilbake ved vesentlige endringer. Budsjettet er utarbeidet i samsvar med statlige krav til mål- og resultatstyring, internkontroll og effektiv ressursbruk

Vedlegg Budsjettforslag 2026

Oppsummering

AHO står overfor en betydelig reduksjon i bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet og må tilpasse driften til en langsiktig innsparingsplan frem mot 2030. Budsjettforslaget for 2026 er utarbeidet for å sikre kjerneaktivitet i undervisning og forskning, samtidig som vi opprettholder kvalitet og økonomisk bærekraft.

Hovedpunkter ved budsjettforslaget for 2026:

- Reduksjon i reell KD-ramme: Nedgang på 6,7 mill. kroner (ekskl. prisjustering).
- Total ramme: 273,7 mill. kroner i statsbudsjettet (foreløpig).
- Ny budsjettmodell: Innfasingsår i 2026, full effekt fra 2027.
- Langtidsutfordring 2026-2030: Estimert reduksjon på 31,8 mill. kroner.
- Hovedgrep: Strammere lønnsbudsjett, omfordeling mellom enheter, allokering av sentrale kostnader.

Konsekvenser ved budsjettforslaget:

- Begrenset handlingsrom for nye satsinger.
- Strammere bemanning og økte krav til ressursstyring.
- Ingen avsetninger til investeringer i 2026.

Innledning

Høyere utdanningssektor går inn i 2026 med strammere økonomiske rammer som følge av reduserte bevilgninger og utfasing av Utdanningsløftet 2020. For AHO innebærer det foreløpige statsbudsjettet en reell nedgang i tildelingen på om lag 6,7 millioner kroner. Dette håndteres gjennom justeringer i både lønns- og driftsbudsjettene. Budsjettforslaget bygger på AHO sin nye budsjettmodell, hvor studie- og bemanningsplan gir et mer presist og transparent grunnlag for ressursfordeling, prioriteringer og langsiktig planlegging.

Bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (KD)

I forslaget til statsbudsjettet for 2026 er det foreslått en ramme for AHO på 273,7 mill. kr mot et revidert budsjett for 2025 på 270,7 mill.kr. Budsjettendringer fra 2025 til 2026 er illustrert i tabell 1 nedenfor.

#	Beskrivelse	2026
1	Revidert budsjett 2025	270 686
2	Prisjustering	9 745
3	Resultatbasert uttelling studiepoeng	129
4	Resultatbasert uttelling PhD	2 503
5	Resultatbasert uttelling fullføring	177
6	Studieplasser 2020-2025	-7 653
7	Reduksjon	-1 421
8	Andre endringer	-462
	Statsbudsjett 2026	**273 704**

Tabell 1. Oppstilling av forslag til statsbudsjettet for 2026

Endelig statsbudsjett blir vedtatt i desember, og disse tallene er gjenstand for endring frem til vedtak.

Totale inntekter og endringer i KD-tildeling

Bevilgninger og andre inntekter	2025	2026	Endring (kr)	Endring (%)
Bevilgning fra KD inkl. prisjustering (uten kutt)	276 648	280 431	3 783	1,4 %
Kutt fra KD	-5 962	-6 727	-765	12,8 %
Sum bevilgninger	**270 686**	**273 704**	**3 018**	**1,1 %**
Kopiavgift og kopieringsinntekter	513	1 000	487	94,9 %
Verksted	1 000	500	-500	-50,0 %
Andre inntekter (EVU)	6 158	3 350	-2 808	-45,6 %
Egenbetaling studenter (utenfor EØS og Sveits)	1 950	450	-1 500	-76,9 %
Sum andre inntekter	**9 621**	**5 300**	**-4 321**	**-44,9 %**
Sum bevilgninger og andre inntekter	**280 307**	**279 004**	**-1 303**	**-0,5 %**

Tabell 2. Bevilgninger og andre inntekter

I tillegg til bevilgningen er det estimert andre inntekter, blant annet papiravgift på 1,0 mill. kroner, verkstedsinntekter på 0,5 mill. kroner, EVU-inntekter på 3,35mill. kroner og egenbetalinger fra studenter utenfor EØS og Sveits på 0,45 mill. kroner. Når prisjustering holdes utenfor, innebærer forslaget til statsbudsjett en reell reduksjon i KD-rammen på 6,7 mill. kroner i 2026.

Inntekten fra studenter utenfor EØS og Sveits er beregnet med utgangspunkt i fire betalende studenter våren 2026 og to studenter høsten 2026. Studentbetalingene skjer semestervis. Det er tatt utgangspunkt i en studentbetaling på 150 000 kroner per år fra høsten 2026.

EVU-inntektene er budsjettert lavere enn i 2025, ettersom et av de to studentkullene avsluttet sine studier i 2025, og AHO dermed kun har ett aktivt EVU-kull i 2026.

Budsjettet for 2026 vurderes som realistisk, men stramt. Dette krever løpende og tett økonomioppfølging gjennom året, i større grad enn tidligere år.

Forslag til budsjett 2026

Den økonomiske situasjonen for AHO er fortsatt krevende i 2026, som følge av reduserte rammebevilgninger, utfasing av midlertidige studieplasser og en gradvis innstramming i sektoren. Effekten av den nye finansieringsmodellen fra Kunnskapsdepartementet, kombinert med forventet pris- og lønnsvekst, innebærer at AHO også i 2026 må tilpasse driften for å sikre økonomisk bærekraft.

AHO står samlet overfor en nødvendig omstilling de kommende årene, og den estimerte reduksjonen i budsjettrammen fram mot 2030 ligger nå på 31,8 millioner kroner (se sak 65-25 for mer detaljer). Dette krever strategiske tiltak for å sikre økonomisk stabilitet og fortsatt høy kvalitet i institusjonens tilbud.

I 2026 videreføres arbeidet med den nye budsjettmodellen som ble delvis tatt i bruk i 2025. Modellen som består av studie- og bemanningsplaner, gir et mer presist og transparent grunnlag for ressursstyring, og vil være sentral i arbeidet med å planlegge, følge opp og kvalitetssikre skolens aktivitet og økonomi.

Innspill til budsjett 2026

I budsjettprosessen for 2026 er det innført en ny budsjettmodell. Modellen skal bidra til å sikre at AHO har et standardisert budsjetteringsverktøy, og at budsjettprosessen gjennomføres på like premisser hvert år. I dette arbeidet er studie- og bemanningsplaner gjennomgått og kvalitetssikret i tett dialog med henholdsvis instituttene og administrative enheter. Gjennom innsendte bemanningsplaner og oppdaterte ansattlister har hvert institutt og hver seksjon levert informasjon om årsverk, undervisningsbehov og ressursbruk, som økonomiavdelingen har omregnet til kroner i lønnskostnadsmodellen.

Driftsbudsjettene er oppdatert basert på historiske tall og identifiserte behov ved å prisjustere 2025-budsjettet med ca. 3-3.5% som utgangspunkt. Samlet gir dette et mer helhetlig, transparent og etterprøvbart grunnlag for budsjettarbeidet enn tidligere, og danner rammen for budsjettforslaget for 2026.

En vesentlig endring fra 2025 til 2026 er at kostnader som tidligere har ligget «sentralt» har blitt allokert til enhetene. På denne måten vil vi sikre at alle kostnader i budsjettet er dedikert til tilhørende enheter, og minst mulig vil ligge i en sentral pott som er «felles» for alle. Det innebærer at budsjettansvaret i større grad følger aktivitet og organisatorisk ansvar, og gir enhetslederne bedre oversikt og kontroll over egne driftsmidler. Oppfølgingen av budsjettet gjennom året vil bli enklere, og grunnlaget for en bedre prognose vil bli tydeligere, som igjen fører til bedre og mer korrekt styringsinformasjon.

Budsjettprioriteringer for 2026

Budsjettforslaget for 2026 er utarbeidet med mål om å sikre AHO sin kjerneaktivitet innen undervisning og forskning, samtidig som vi tilpasser oss reduserte bevilgninger og langtidsplanen for innsparinger. Prioriteringene for året er å redusere lønnskostnader i tråd med planen, opprettholde kvaliteten i studieprogrammene til tross for nødvendige kutt, og sikre en økonomisk bærekraftig drift.

2026 vil bli et år med strammere økonomisk handlingsrom. Det gir begrensede muligheter for nye satsinger og krever høyere grad av ressursstyring og prioritering. Bemanningen blir strammere, og det stilles økte krav til effektivitet i både undervisning og administrasjon.

Budsjett 2025 sammenlignet med budsjettforslag 2026 inkl. forslag til justeringer

Budenhet	Budsjettpost	Budsjett 2025	Budsjett Forslag 2026 inkl. Justeringer	Endring (kr)	Endring (%)
Arkitektur	Lønnskostnad	43 209 000	43 296 000	87 000	0,2 %
	Refusjon fra NAV	-730 000	-880 000	-150 000	20,5 %
	Refusjon fra frikjøp	-800 000	-989 000	-189 000	23,6 %
	Totalt lønnsbudsjett	**41 679 000**	**41 427 000**	**-252 000**	**-0,6 %**
	Totalt driftsbudsjett	**2 779 000**	**2 862 000**	**83 000**	**3,0 %**
	Totalkostnad Arkitektur	***44 458 000***	***44 289 000***	***-169 000***	***-0,4 %***
Urbanisme og Landskap	Lønnskostnad	29 452 500	32 267 000	2 814 500	9,6 %
	Refusjon fra NAV	-400 000	-1 326 000	-926 000	231,5 %
	Refusjon fra frikjøp	-740 000	-696 000	44 000	-5,9 %
	Totalt lønnsbudsjett	**28 312 500**	**30 245 000**	**1 932 500**	**6,8 %**
	Totalt driftsbudsjett	**2 266 000**	**2 334 000**	**68 000**	**3,0 %**
	Totalkostnad Urbanisme og Landskap	***30 578 500***	***32 579 000***	***2 000 500***	***6,5 %***
Design	Lønnskostnad	44 070 324	41 146 000	-2 924 324	-6,6 %
	Refusjon fra NAV	-1 000 000	-1 399 000	-399 000	39,9 %
	Refusjon fra frikjøp	-2 450 000	-2 946 000	-496 000	20,2 %
	Totalt lønnsbudsjett	**40 620 324**	**36 801 000**	**-3 819 324**	**-9,4 %**
	Totalt driftsbudsjett	**2 527 000**	**2 603 000**	**76 000**	**3,0 %**
	Totalkostnad Design	***43 147 324***	***2 334 000***	***-40 813 324***	***-94,6 %***
Fellesadm. og Rektoratet	Lønnskostnad	54 448 176	51 527 000	-2 921 176	-5,4 %
	Refusjon fra NAV	-969 000	-1 875 000	-906 000	93,5 %
	Totalt lønnsbudsjett	**53 479 176**	**49 652 000**	**-3 827 176**	**-7,2 %**
	Totalt driftsbudsjett	**101 744 000**	**106 880 000**	**5 136 000**	**5,0 %**
	Totalkostnad Fellesadm. og Rektoratet	***155 223 176***	***156 532 000***	***1 308 824***	***0,8 %***
Sentralt	Strategiske- og utviklingsmidler	3 500 000	6 200 000	2 700 000	77,1 %
	Investering	3 400 000	-	-3 400 000	-100 %
	Totalt driftsbudsjett	**6 900 000**	**6 200 000**	**-700 000**	**-10,1 %**
	Totalkostnad Sentralt	***6 900 000***	***6 200 000***	***-700 000***	***-10,1 %***
AHO	**Totalt lønnsbudsjett**	**164 091 000**	**158 125 000**	**-5 966 000**	**-3,6 %**
	Totalt driftsbudsjett	**116 216 000**	**120 879 000**	**4 663 000**	**4,0 %**
	Totalkostnad AHO	***280 307 000***	***279 004 000***	***-1 303 000***	***-0,5 %***

Tabell 3. Budsjett 2025 sammenlignet med budsjettforslag 2026 inkl. forslag til justeringer

Budsjettjusteringene for 2026 følger AHO sin langtidsplan for innsparinger frem mot 2030 og gjenspeiler den faktiske reduksjonen i bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet på om lag 6,7 millioner kroner, eksklusive prisjustering. Det samlede budsjettforslaget for 2026 er 1,3 millioner kroner lavere enn budsjettet for 2025.

Lønnsbudsjettene for instituttene og de administrative enhetene er redusert sammenlignet med 2025, med unntak av Institutt for urbanisme og landskap (UL), som har en økning på 6,8 %. Denne økningen skyldes en omfordeling av midler mellom instituttene som følge av den nye budsjettmodellen. Modellen vil ikke gi full effekt i 2026 da dette er et innfasningsår, og full effekt av modellen kommer fra 2027. Grunnlaget for lønnsbudsjettet har vært den eksisterende lønnsbasen til instituttene, og justeringen av kutt ble gjennomført gjennom andel undervisningstimer per institutt. Denne justeringer i kutt har medført en omfordeling av midler da studenter flyttes mellom institutt for urbanisme og landskap og institutt for arkitektur i tredje studieår og på masternivå. Dette medfører, i den nye modellen, at undervisningstimene tilfaller det instituttet som er ansvarlig for gjennomføring av undervisningen, og ikke nødvendigvis det instituttet som har kurset som en del av sin studieplan.

Institutt for Design har en reduksjon i lønnsbudsjettet på 9,4 %. Dette er i tråd med tidligere kommunikasjon om behov for reduksjon i lønnskostnader i henhold til langtidsplanen. Nivået på lønnsbudsjettet er basert på en studieplan som er gjennomgått og forankret i samråd med instituttlederne. Bruk av undervisningstimer som fordelingsgrunnlag sikrer en transparent og rettferdig prosess.

Driftsbudsjettet for instituttene er prisjustert fra 2025. For fellesadministrasjonen og rektoratet ser vi en økning i driftskostnader på 5 %, hovedsakelig som følge av omfordeling av budsjettposter og økte kostnader til husleie, strøm og renhold. Fra 2026 blir tidligere sentrale poster fordelt til administrative enheter og institutter.

Gjennom høsten 2025 har Seksjon for Økonomi innhentet budsjettinnspill fra alle institutter og administrative enheter for å kartlegge behov og endringer. Etter gjennomgang har det vært nødvendig å prioritere og kutte kostnader. Først ble driftsbudsjettet for administrative enheter og sentralt justert ned. Det resterende kuttet ble fordelt mellom institutter og administrative enheter basert på prosentandel av AHO sine totale årsverk. Resultatet er at fellesadministrasjonen og sentralt står for 68 % av kuttet, mens instituttene står for 32 %.

Tabell 4 nedenfor viser budsjettinnspill for 2026 sammenlignet med budsjettet for 2025, fordelt på budenheter og budsjettposter. Endringene reflekterer både strategiske prioriteringer og nødvendige tilpasninger til reduserte rammer fra Kunnskapsdepartementet.

Budenhet		Budsjettpost	Budsjett 2025	Budsjett Innspill 2026	Endring (kr)	Endring (%)
Sentralt	100 SENT	Strategiske- og utviklingsmidler	3 500 000	6 200 000	2 700 000	77 %
		Investeringer	3 400 000	-	- 3 400 000	-100 %
		Felles, drift	69 677 431	-	- 69 677 431	-100 %
		Totalt 100 SENT	**76 577 431**	***6 200 000***	**- 70 377 431**	***-92 %***
REKTORATET	110 REKTO	Totalt lønnsbudsjett	1 969 868	2 064 017	94 150	5 %
		Dedikert driftsbudsjett	650 000	1 100 000	450 000	69 %
		Totalt 110 REKTO	**2 619 868**	***3 164 017***	***544 150***	***21 %***
	120 PRORE	Totalt lønnsbudsjett	872 455	582 708	- 289 747	-33 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	150 000	150 000	100 %
		Totalt 110 PRORE	**872 455**	***732 708***	**- 139 747**	***-16 %***
FELLESADMINISTRASJON	150 AVDDI	Totalt lønnsbudsjett	2 671 711	1 644 109	- 1 027 602	-38 %
		Dedikert driftsbudsjett	1 010 000	2 260 000	1 250 000	124 %
		Totalt 110 PRORE	**3 681 711**	***3 904 109***	***222 398***	***6 %***
	150 FADM	Refusjon fra NAV	-969 000	-1 220 000	- 251 000	26 %
		Totalt Refusjon fra NAV	**-969 000**	***-1 220 000***	**- 251 000**	***26 %***
STAB	140 STAB	Totalt lønnsbudsjett	-	-	-	100 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	211 950	211 950	100 %
		Totalt 140 STAB	**-**	***211 950***	***211 950***	***100 %***
	230 HRM	Totalt lønnsbudsjett	4 662 000	4 023 473	- 638 527	-14 %
		Dedikert driftsbudsjett	2 600 000	3 225 000	625 000	24 %
		Totalt 230 HRM	**7 262 000**	***7 248 473***	**- 13 527**	***0 %***
	330 KOMM	Totalt lønnsbudsjett	3 734 000	3 774 736	40 736	1 %
		Dedikert driftsbudsjett	2 036 500	3 105 000	1 068 500	52 %
		Totalt 330 KOMM	**5 770 500**	***6 879 736***	***1 109 236***	***19 %***
	400 LS	Totalt lønnsbudsjett	1 705 012	1 787 313	82 301	5 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	-	-	100 %
		Totalt 400 LS	**1 705 012**	***1 787 313***	***82 301***	***5 %***
SEKSJ. for studier og verksted	370 S&V	Totalt lønnsbudsjett	-	759 024	759 024	100 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	330 300	330 300	100 %
		Totalt 370 S&V	**-**	***1 089 324***	***1 089 324***	***100 %***
	310 STUDIE	Totalt lønnsbudsjett	9 006 000	6 584 002	- 2 421 998	-27 %
		Dedikert driftsbudsjett	3 896 000	4 640 795	744 795	19 %
		Totalt 310 Studie	**12 902 000**	***11 224 797***	**- 1 677 203**	***-13 %***
	340 VERK	Totalt lønnsbudsjett	4 796 000	5 050 507	254 507	5 %
		Dedikert driftsbudsjett	3 718 600	3 290 000	- 428 600	-12 %
		Totalt 340 VERK	**8 514 600**	***8 340 507***	**- 174 093**	***-2 %***
SEKSJ. for forskningsadm. og bibliotek	360 F&B	Totalt lønnsbudsjett	-	1 184 014	1 184 014	100 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	607 500	607 500	100 %
		Totalt 360 F&B	**-**	***1 791 514***	***1 791 514***	***100 %***
	320 FORS	Totalt lønnsbudsjett	3 522 000	2 671 420	- 850 580	-24 %
		Dedikert driftsbudsjett	1 458 600	1 330 000	- 128 600	-9 %
		Totalt 320 FORS	**4 980 600**	***4 001 420***	**- 979 180**	***-20 %***
	350 BIBL	Totalt lønnsbudsjett	3 167 000	2 687 466	- 479 534	-15 %
		Dedikert driftsbudsjett	2 815 000	2 780 000	- 35 000	-1 %
		Totalt 350 BIBL	**5 982 000**	***5 467 466***	**- 514 534**	***-9 %***
SEKSJ. for IKT, drift og dokumentforvaltning	530 I&D	Totalt lønnsbudsjett	-	1 309 832	1 309 832	100 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	301 950	301 950	100 %
		Totalt 530 I&D	**-**	***1 611 782***	***1 611 782***	***100 %***
	510 IKT	Totalt lønnsbudsjett	7 140 000	6 199 783	- 940 217	-13 %
		Dedikert driftsbudsjett	11 665 000	17 229 424	5 564 424	48 %
		Totalt 510 IKT	**18 805 000**	***23 429 207***	***4 624 207***	***25 %***
	520 DRI	Totalt lønnsbudsjett	3 345 000	2 946 124	- 398 876	-12 %
		Dedikert driftsbudsjett	2 270 000	65 387 350	63 117 350	2780 %
		Totalt 520 DRI	**5 615 000**	***68 333 474***	***62 718 474***	***1117 %***
SEKSJ. for økonomi	200 ØKO	Totalt lønnsbudsjett	-	1 440 602	1 440 602	100 %
		Dedikert driftsbudsjett	-	177 300	177 300	100 %
		Totalt 200 ØKO	**-**	***1 617 902***	***1 617 902***	***100 %***
	220 ØKO	Totalt lønnsbudsjett	6 864 000	6 163 018	- 700 982	-10 %
		Dedikert driftsbudsjett	940 000	753 000	- 187 000	-20 %
		Totalt 220 ØKO	**7 804 000**	***6 916 018***	**- 887 982**	***-11 %***
		Totalt lønnsbudsjett	**53 479 176**	**49 652 148**	**- 3 827 028**	**-7 %**
		Totalt driftsbudsjett inkl. Sentralt	**108 644 001**	**113 079 569**	**4 435 568**	**4 %**

Tabell 4. Budsjett 2025 sammenlignet med budsjettforslag 2026 for administrative enheter og sentralt

Det totale lønnsbudsjettet reduseres med 5 % (fra 52,5 til 49,7 mill. kroner), i tråd med langtidsplanen for innsparinger. Samtidig øker det samlede driftsbudsjettet med 3 % (fra 109,6 til 113,1 mill. kroner), hovedsakelig som følge av omfordeling av sentrale kostnader og økte utgifter til husleie, strøm og renhold.

Hver administrativ enhet fra 2026 har fått et overordnet budsjett på enhetsnivå som skal dekke kostnader til kompetanseutvikling, kurs, møter, reiser m.m. Budsjettet beregnes basert på en fast sats per ansatt i enheten. I 2025 var disse kostnadene innbakt i de respektive driftsbudsjettene, men fra 2026 trekkes de ut i en egen pott for å gi bedre oversikt over kostnader knyttet til ansatte.

Inngangen til budsjettprosessen for 2026 har vært at kostnadene skal reduseres sammenlignet med 2025. Fra tabellen ser vi at de fleste administrative enheter har en nedgang i både lønnsbudsjett og driftsbudsjett for 2026, med noen få unntak. De mest markante endringene gjelder IKT og Eiendomsdrift, noe som i hovedsak skyldes at kostnader som tidligere lå sentralt, nå er flyttet til disse enhetene.

Sentralt ser vi betydelige endringer i felles, drift, som i 2026 har blitt fordelt ut på enhetene. Videre er det i 2026 satt av midler til både strategiske og utviklingsmidler, som er viktig for å sikre økonomisk bærekraftig drift for AHO.

Forutsetninger, Usikkerhet og muligheter i budsjettet

Budsjettet for 2026 bygger på foreløpige rammer fra statsbudsjettet og interne prognoser for aktivitet og kostnadsnivå. Selv om hoveddelen av inntektene fra Kunnskapsdepartementet er relativt stabile, er det enkelte usikkerhetsfaktorer som kan påvirke det endelige resultatet.

Det knytter seg særlig usikkerhet til inntekter fra EVU og eksterne finansieringskilder, som varierer fra år til år og påvirkes av etterspørsel, samarbeidspartnere og markedssituasjon. I tillegg kan andelen ikke-EØS-studenter svinge, noe som har direkte betydning for inntektene AHO mottar gjennom egenbetalingsordningen. Den samlede usikkerheten i eksterne inntekter anslås å være moderat, men den kan utgjøre mellom én og to millioner kroner.

På kostnadssiden er lønnsbudsjettet for 2026 stramt, som følge av kutt mot 2030. Dette gjør det nødvendig med tett oppfølging av lønnsutgifter, refusjoner fra NAV og prosjektfinansiering gjennom året. God kontroll med stillingsprosenter, løpende lønnsjusteringer, frikjøp og eventuelle avvik er avgjørende for å forhindre kostnadsoverskridelser og sikre at AHO holder seg innenfor de fastsatte rammene.

Den nye budsjettmodellen, gir et bedre og mer detaljert beslutningsgrunnlag enn tidligere år. Modellen innebærer imidlertid at eventuelle feil, avvik eller aktivitetsendringer fanges opp raskere – noe som gjør kontinuerlig oppfølging desto viktigere. Regelmessige budsjettgjennomganger og tett dialog mellom økonomi, HR og institutter/seksjoner vil derfor være sentrale virkemidler gjennom budsjettåret.

Samtidig gir modellen muligheter for bedre innsikt i ressursbruk, tydeligere ansvarslinjer og en mer forutsigbar tilpasning til endringer i aktivitet. Dette styrker AHO sin evne til å gjøre nødvendige prioriteringer og sikre økonomisk kontroll gjennom et år med strammere rammer.

En vesentlig endring fra budsjett 2025 til 2026 er hvordan fordelingen av kostnader skal foretas for AHO. Utgangspunktet for den innledende kostnadsfordelingen er prosentandel av totale årsverk ved AHO. I 2025 utgjør instituttene 67,52% av skolens totale årsverk, mens administrasjon og sentralt utgjør resterende 32,48%. Denne prosentsatsen legger grunnlaget for hvor stor andel av kostnadskuttet som skal allokeres til henholdsvis instituttene og de administrative enhetene.

Fordelingen mellom instituttene baserer seg på andel undervisningstimer av totale timer på skolen, i motsetning til antall studieplasser som har vært utgangspunktet tidligere. Estimatet for fordelingen av undervisningstimer for 2026 ser slik ut:

Totale undervisningstimer (UVT) per institutt

Institutt	UL	ARK	DES	**Totalt**
Totale UVT	21 716	29 490	26 233	**77 440**
Totale UVT (%)	28 %	38 %	34 %	**100 %**

Tabell 4 – Fordeling av undervisningstimer for instituttene

Avsetninger til andre formål og investeringer

Prognosen for 2025 viser balanse, med mulighet for et mindre mindreforbruk. For budsjettet 2026 er det ikke satt av midler til økte avsetninger for investeringer eller andre formål. Eventuelle fremførbare midler fra 2025 vil bli overført til 2026. I lys av at 2026 er et omstillingsår, har administrasjonen lagt til grunn at tilgjengelige ressurser i størst mulig grad skal benyttes til å opprettholde og styrke kjerneoppgavene – undervisning, forskning og studentrettede tiltak – fremfor å øke reserver utover det som er nødvendig for forsvarlig drift.

Risiko ved manglende kostnadskutt

Langtidsplanen for perioden 2026–2030 forutsetter kostnadsreduksjoner på totalt 31,8 mill. kroner. Dersom AHO ikke oppnår de budsjetterte kuttene i ett år, vil det medføre økt press på de etterfølgende årene for å kompensere for avviket. Dette kan resultere i behov for mer omfattende og krevende tiltak senere, med potensielle konsekvenser for kvalitet, organisasjon og strategiske satsinger. Risikoen øker dersom tidlige tiltak ikke gir forventet effekt, og det er derfor avgjørende å identifisere og følge opp korrigerende tiltak kontinuerlig.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 66/25 Foreløpig langtidsbudsjett om omstillingstiltak

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Erik Paulsen
Arkivnummer	23/00585-10
Vedlegg:	Langtidsbudsjett 2026-2030 Omstillingstiltak 2026

Formål: Gi en forståelse over hvilke tiltak og videre oppfølging som trengs for å drifte innenfor en redusert ramme frem mot 2030, i tillegg til å gi styret en oversikt over hvilke omstillingstiltak som er planlagt i 2026.

Bakgrunn: Saken presenterer en helhetlig plan for å tilpasse driften ved AHO til reduserte bevilgninger, med fokus på kontinuerlig budsjettjustering og strategisk økonomistyring. På grunn av reduserte rammebevilgninger og utfasing av Utdanningsløftet 2020, står høyere utdanningssektoren midt i en økonomisk omstilling. KD innførte i 2025 en ny finansieringsmodell som krever tilpasning fra institusjonene.

Det foreløpige forslaget til statsbudsjett for 2026 viser en reell nedgang i tildelingen på NOK 6,7 millioner (2,4%) etter prisjustering. Langtidsbudsjettet viser en reduksjon i tildelingen på NOK 31,8 millioner innen 2030, noe som krever årlige kostnadsreduksjoner. For 2026 må det kuttes NOK 6,7 millioner. Langsiktig planlegging gjennom investeringsbudsjett og avsetninger er avgjørende for økonomisk stabilitet og fleksibilitet.

Saken oppsummerer foreslåtte budsjettkutt og deres fordeling, med vekt på presis budsjettering og regelmessig økonomisk overvåking. Langtidsprognoser for eksterne prosjekter og økonomisk handlingsrom for instituttene, samt besparelser ved tidlig overdragelse av leiekontrakter, blir også diskutert. Reduserte bevilgninger kan føre til endringer i arbeidsmengde og ansvarsområder, med behov for kontinuerlig kommunikasjon og støtte. Det vektlegges viktigheten av kontinuerlig budsjettjustering og strategisk økonomistyring for å sikre bærekraftig og langsiktig styring ved AHO. Vedlegget inkluderer oppdaterte beregninger som støtter budsjettforslagene og kostnadskuttene for 2026, og 64/24 Langtidsbudsjett 2025-2030 går mer inn på det tekniske bak beregningene og prioriteringene.

Med bakgrunn i langtidsbudsjettets prognoser presenteres styret også får de konkrete omstillingstiltak AHO planlegger å gjennomføre i 2026, oppdelt i to hovedfaser; kartlegging og implementering. Gjennom vedlegget gis styret en oversikt over de konkrete tiltak og prosjekter knyttet direkte til arbeidet med å omstille AHO frem mot 2030.

Videre oppfølging: Budsjettomstillingen og kuttene må ikke sees som engangsvedtak, men som en kontinuerlig prosess som skal utvikles, overvåkes og tilpasses i takt med endringer i økonomiske og strategiske behov.

Sak 66/25 – Orientering om langtidsbudsjettet 2026-2030

Innholdsfortegnelse

Innledning 1
1. Bakgrunn 1
1.1 Foreløpig forslag til Statsbudsjett 2026 1
1.2 Økonomiske konsekvenser for AHO 2
1.3 Oppdatert langtidsprognose av inntekter 2
2. Tidslinje for arbeid av langtidsbudsjett fram til styresak 3
3. Overordnede nøkkelobservasjoner på driftskostnader 4
4. Oppsummering langtidsplan 2026 til 2030 4

Innledning

Dette langtidsbudsjettet presenterer en helhetlig plan for skolen. Denne planen er i stor grad en videreføring fra 2025, med fortsatt fokus på å tilpasse driften til reduserte bevilgninger. Vi starter med å presentere detaljer om bevilgningene og en estimert framskrivning. Videre presenteres flere forslag til hvordan driften kan justeres i tråd med med ny budsjettmodell. På et overordnet nivå har vi foreslått en fordeling mellom de ulike instituttene og enhetene basert på den nye budsjettmodellen. Det redegjøres kort for status og videre utvikling innen virksomhet- og økonomistyring.

1. Bakgrunn

Hele sektoren for høyere utdanning er i en omstillingsfase på grunn av den pågående reduksjonen i rammebevilgningene og utfasingen av Utdanningsløftet 2020. Kunnskapsdepartementet (KD) innførte ny finansieringsmodell i 2025, og har vært tydelig med sektoren på at de tildelte studieplassene nå skal fordeles av institusjonene basert på samfunnets behov. Dette ble beskrevet mer inngående i styresak 64/24.

1.1 Foreløpig forslag til Statsbudsjett 2026

#	Beskrivelse	2026
1	Revidert budsjett 2025	270 686
2	Prisjustering	9 745
3	Resultatbasert uttelling studiepoeng	129
4	Resultatbasert uttelling PhD	2 503
5	Resultatbasert uttelling fullføring	177
6	Studieplasser 2020-2025	-7 653
7	Reduksjon	-1 421
8	Andre endringer	-462
	Statsbudsjett 2026	**273 704**

Tabell 1 – Basert på KDs orientering om forslag til statsbudsjettet 2026

1.2 Økonomiske konsekvenser for AHO

Det foreløpige statsbudsjettet for 2026 viser en total tildeling på 273,7 mill.kr, som tilsvarer en reell nedgang i bevilgningen på 6,7 mill. kr når prisjustering holdes utenfor. Dette er i henhold til AHO sin forventning og langtidsplan som ble presentert for 2025 til 2030.

De største endringene til statsbudsjettet 2026 er reduksjon i antall plasser tilknyttet Utdanningsløfte 2020 på 7,65 mill.kr sammenlignet med 3,4 mill.kr i statsbudsjettet for 2025. Denne reduksjon vil komme som fratrekk i bevilgningen til AHO til og med 2028, og er en vesentlig del av kostnadene i langtidsbudsjettet til skolen, se tabell 2 nedenfor. I tillegg kan vi se en reduksjon på 462 000 kroner som følge av avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring om levering av lønns- og personaltjenester.

Indikatoren for fullføringsgrad er basert på prosentandelen av studenter som fullfører på normert tid. For AHO er det viktig å merke seg at deres 5,5-årige program ikke er med i beregningsgrunnlaget. Den resultatbaserte uttellingen er totalt sett 2,81 mill.kr for 2026 sammenlignet med 1,37 mill.kr i 2025. Dette tyder på en positiv utvikling i fullføringsgraden i 2024 sammenlignet med 2023.

1.3 Oppdatert langtidsprognose av inntekter

For å kunne si noe om langtidseffekten av det foreslåtte statsbudsjettet, er det lagt inn i en langtidsplan som skisserer nedgangen i bevilgning fra KD frem mot 2030. I *tabell 2* presenteres oppdatert langtidsprognose for AHO sine tildelinger fra KD. Her er totalrammen, lønns- og prisvekst, og tildelingen fra UiT trukket ut for å gi et mer nøyaktig bilde av korrigeringene. På grunn av større kutt i bevilgningen fra KD i 2026 enn først antatt er langtidsprognosen frem mot 2030 oppdatert. Dette gir oss en budsjettreduksjon på NOK 31,8 millioner i perioden 2026 til 2030.

#	Beskrivelse	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Opprinnelig prognose bevilgning	Framtidig prognose bevilgning
1	Studieplasser 2020-2024	- 3 422	- 7 653	- 7 001	- 3 955			- 22 031	- 18 609
2	Utfasing av rekrutteringsstillinger	- 2 109						- 2 109	-
3	Resultatbasert uttelling studiepoeng	1 399	129	- 1 448	- 2 997	- 3 102	- 1 605	- 7 625	- 9 024
4	Resultatbasert uttelling PhD	- 1 933	2 503	-	-	-	-	570	2 503
5	Resultatbasert uttelling fullføring	- 833	177	500	500	-	-	344	1 177
6	Overgangsordning nytt finansieringssystem	2 545	-	-	- 2 545			-	- 2 545
7	Reduksjon	- 606	- 1 421	- 720	- 720	- 720	- 720	- 4 907	- 4 301
8	Studieavgift	- 455						- 455	-
9	Egenbetaling gjenopptak eksamen	- 4						- 4	-
10	Andre endringer	- 272	- 462	- 500				- 1 234	- 962
	Sum forslag tildeling	**- 5 690**	**- 6 727**	**- 9 169**	**- 9 717**	**- 3 822**	**- 2 325**	**- 37 451**	**- 31 761**

Tabell 2 - Utledet fra KDs orientering om forslag til statsbudsjettet 2026

2. Tidslinje for arbeid av langtidsbudsjett fram til styresak

AHO har siden 2023 arbeidet med å tilpasse organisasjonen til reduserte bevilgninger og nye rammebetingelser. Viser til sak 75/24 for en detaljert oversikt over tidsplanen. I 2025 har fokus vært på økonomisk kontroll, analyse av driftskostnader og utvikling av en ny budsjettmodell som skal sikre en mer rettferdig fordeling basert på undervisningsaktivitet. Det er lagt frem en investeringsplan i mars og rapportert på prioriteringer i juni. I 2026 vil arbeidet fortsette med å legge frem forslag til investeringsplan i mars og følge opp implementeringen av den nye budsjettmodellen.

Tidsplan for aktiviteter

Gjennomført 2025	2026	2027	2028
Økonomi: Fullføre revisjon og implementering av en transparent budsjetteringsmodell som reflekterer AHOs strategiske mål. Implementere tiltak for internkontroll, som å fastsette kontoplan, org. Struktur som skal anvendes.	ADM: Starte overgangsprosjekt for flytting fra M19 og A12 til M29.	Si opp husleieavtalen for M19.	Økonomi/Drift: Si opp husleieavtalen for A12 og fullføre tilpasning og innplassering i M29, med fokus på effektiv utnyttelse av tilgjengelige ressurser og arealer.
IT/Studieadministrasjon: Utarbeide og implementere en strategi for datastyring som sikrer datakvalitet, sikkerhet og tilgjengelighet av styringsdata.	Institutter/studieadm: Evaluere og tilpasse studiemodeller for å møte krav om reduserte bevilgninger og økt gjennomstrømming av studenter.	Optimalisere bruken av eksisterende arealer frem til flyttingen er fullført.	Sikre at den nye plasseringen gir grunnlag for økt samarbeid, bedre arbeidsflyt og reduserte kostnader.
Starte omstillingsprosessen ved å kartlegge faktiske kostnader, videreutvikle en handlingsplan for kostnadskutt			

Tabell 3 – Tidsplan for aktiviteter, som resultat av diskusjoner med ledelsen og økonomi

3. Overordnede nøkkelobservasjoner på driftskostnader

Vi følger opp i langtidsbudsjettet områder med betydelig potensial for forbedring og kostnadsreduksjon. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til IKT, kostnadsallokering, kommunikasjon, reiser, eksterne konsulenter, husleie, lisenser, samt håndtering av turnover og midlertidige ansettelser.

4. Oppsummering langtidsplan 2026 til 2030

Langtidsplanen for 2026 til 2030 viser at det er behov for kutt på 31,8 mill.kr. Kuttene baserer seg på forventet reell reduksjon i bevilgningen fra KD, og fordeles mellom instituttene og de administrative enhetene på AHO. Tabellen nedenfor viser nødvendige justeringer i budsjettene i for institutter og administrasjonen i perioden 2026 til 2030 i henhold til forventet reduksjon i bevilgningen fra KD.

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030	*Opprinnelig innsparing (2025-2030)*	*Gjenstående innsparing (2026-2030)*
DES	*- 470*	- 3 743	- 2 689	- 1 738			*- 8 641*	*- 8 171*
UL	*- 378*	- 2 000	- 1 793	- 1 639			*- 1 810*	*- 1 432*
ARK	*- 538*	- 169	- 1 047	- 827			*- 2 582*	*- 2 044*
Adm inkl. Drift	*- 4 304*	- 4 815	- 3 639	- 5 513	- 5 522	- 628	*- 24 421*	*- 20 117*
Sum	***- 5 690***	**- 6 727**	**- 9 169**	**- 9 717**	**- 5 522**	**- 628**	***- 37 453***	***- 31 763***

Tabell 6 – Langtidsplan og kostnadskutt for AHO

Kuttene som er forespeilet i 2026 er i henhold til budsjettforslaget i sak 64/25. Fordelingen mellom institutter og administrasjon er basert på prosent av totale årsverk på AHO, og for instituttene er kuttene videre fordelt basert på undervisningstimer. Administrasjon i tabellen over inkluderer alle administrative enheter, herunder også Sentralt.

AHO står overfor betydelige økonomiske utfordringer som krever målrettet omstilling og tilpasning til nye rammebetingelser. En sentral faktor for sikre en bærekraftig økonomisk fremtid er implementeringen av en ny budsjettmodell, som vil styrke langtidsbudsjettprosessen og legge grunnlaget for mer strategiske prioriteringer. Det er avgjørende at alle enheter forplikter seg til å overholde de årlige budsjettrammene og bidra til en balansert drift.

Budsjettomstillingen og kuttene må ikke sees som engangsvedtak, men som en kontinuerlig prosess som skal utvikles, overvåkes og tilpasses i takt med endringer i økonomiske og strategiske behov.

AHOs mål om en balansert økonomi kan nås dersom institusjonen evner å opprettholde en stabil drift samtidig som det sikres tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å gjennomføre strategiske satsinger. Dette forutsetter en helhetlig innsats fra alle ansatte og ledere, samt en vilje til å tilpasse seg nye økonomiske realiteter og utnytte tilgjengelige ressurser effektivt.

Ved å kombinere langsiktig økonomisk planlegging med en kultur for kontinuerlig forbedring, kan AHO ikke bare møte de økonomiske utfordringene, men også styrke sin evne til å levere høy kvalitet i utdanning og forskning. En slik tilnærming vil sikre at institusjonen fortsetter å levere på sine strategiske mål og ambisjoner, og posisjonerer seg godt for fremtiden.

VEDLEGG TIL AHOS LANGTIDSBUDSJETT - OMSTILLINGSTILTAK 2026

AHOs langtidsbudsjett 2026-2030 viser et behov for å kutte kostnader opp mot 31,8 millioner frem mot 2030. Her presenteres styret kort for de konkrete planer som er lagt for 2026 knyttet direkte til omstillingen på AHO.

AHO har valgt å dele omstillingstiltakene inn i to ulike faser i 2026, hvor første fase i stor grad dreier seg om å kartlegge og analysere. Deretter vil dataene fra denne kartleggingen og analysene bli lagt til grunn når implementering skal igangsettes.

Første halvår 2026 – Fase 1: Analyse og kartlegging: Helhetlig kartlegging av fag- og tjenesteområder i administrasjonen, inkludert gjennomgang av studiemodeller. Arbeidet omfatter vurdering av kompetansekrav, kompetansekartlegging og mulige organisasjonsdesign. Styret orienteres om kartleggingsarbeidet i siste møte før sommerferien.

Andre halvår 2026 – Fase 2: Implementering: Planlegging og gjennomføring av tiltak frem mot 2027, inkludert utarbeidelse av plan for omorganisering og tiltaksplan for tilføring, utvikling og avvikling av kompetanser og roller i de ulike funksjonene. I løpet av 2026 er målsetningen å fremlegge styret et forslag til omforent omstillingsplan som inneholder nødvendige tiltak, som bruk av virkemidler ved eventuelle nedbemanninger eller organisatoriske endringer (f.eks. sluttavtaler m.m)

Denne måten å strukturere arbeidet gir AHO mulighet til å styre omstillingen stegvis og forutsigbart, samtidig som økonomiske rammer, faglige prioriteringer og campusutviklingen tas inn i beslutningsgrunnlaget for endringer som kan settes i verk mot slutten av 2026. Mye av dette arbeidet må gjøres utenom vanlig drift og vil av den grunn støttes av de strategiske midlene avsatt i budsjett for 2026.

Planlagte tiltak og prosjekter
En prosjektbasert gjennomføring av omstillingstiltakene innebærer at arbeidet organiseres i egne delprosjekter. Dette skal sikre tydelig retning, riktig prioritering og god gjennomføringsevne på tvers av både administrasjonen og instituttene. Målsetningen er at AHO starter opp eller viderefører følgende konkrete kartlegginger og tiltak i løpet av 2026.

1. *Kartlegging av organisasjonsstruktur, roller og kompetansebehov i støttefunksjonene i administrasjonen*

Innen administrasjonen gjennomføres en helhetlig tjenestemodellkartlegging der roller, kapasitet, kompetanse og servicenivå analyseres for å identifisere hvilke funksjoner som er driftskritiske og hvilke støttebehov kjernevirksomheten har framover. Dette danner grunnlag for samlede rolle- og funksjonsvurderinger, hvor eksisterende

funksjonsbeskrivelser og ansvarsområder oppdateres, og hvor det foreslås omorganiseringer basert på faktiske behov og tilgjengelig kapasitet. Videre inngår samordning av administrative funksjoner som et eget tiltak, med fokus på å effektivisere rutiner, systemer og prosesser, samt vurdere kapasitetsomdisponering når oppgaver faller bort eller tilføres som følge av omstillingen. Det vurderes deretter om det er behov for å utvikle en tiltaksplan for rekruttering, utvikling og avvikling av roller og kompetanseområder i administrasjonen.

2. *Utvikling av bemanningsplaner, studiemodeller og satsning på etter- og videreutdanning*

På instituttene organiseres arbeidet rundt revidering av studiemodeller, der strukturen i programmene vurderes i sammenheng med ressursbruk og fremtidige undervisningsformer. Programmenes struktur revideres i forhold til NOKUTs retningslinjer for kvalitet i studier og skal hensynta både studentenes behov for å kunne planlegge en mer konkret emneporteføljе hvert semester samt ivaretagelse av behov for progresjon og nivåkontroll. Dette omfatter også utarbeidelse av bemanningsplaner som er tilpasset kursporteføljen og forventet studenttall. Som en del av den faglige utviklingen inngår også arbeid med en oppdatert EVU-modell, hvor etter- og videreutdanning integreres tettere i fagmiljøene og kobles til strategisk inntektsarbeid. Målet med denne helheten er å sikre en robust og fremtidsrettet organisering av både faglig og administrativ virksomhet.

3. *Campusprosjekt for transformasjon av campus- tilpasset nytt antall studenter og tilbakeføring av administrasjonen*

Campusprosjektet innebærer en omfattende transformasjon av AHOs fysiske campus for å tilpasse arealbruk, læringsmiljø og arbeidsplasser til et redusert studenttall og nye organisatoriske behov. Prosjektet omfatter også tilbakeføring av administrasjonen fra leide lokaler, noe som krever en helhetlig vurdering av logistikk, kontorplasser, arbeidsformer og samhandling mellom støttefunksjoner og fagmiljøer. Målet er å skape en mer effektiv, samlokalisert og funksjonell campus som understøtter både kjernevirksomheten og fremtidens organisasjonsstruktur.

4. *Vurderingsprosess av mulig outsourching av tjenester knyttet til IKT*

AHO vurderer outsourcing av deler av IKT-tjenestene for å ivareta sikkerhetsmessige, økonomiske og organisatoriske hensyn med fokus på de brukernære tjenestene. Outsourcing kan gi tilgang til teknologisk kompetanse som det er krevende å opprettholde i en liten organisasjon med begrensede ressurser. Det vil kunne styrke

driftssikkerhet og sikkerhetsnivå ved å bruke leverandører som har robuste systemer og kontinuerlig overvåkning. En slik løsning skal avlaste administrasjonen og frigjøre kapasitet til å støtte kjernevirksomheten undervisning og forskning. I tillegg kan outsourcing gjøre det enklere for AHO å skalere tjenester opp eller ned i takt med endringer i studenttall, behov og organisasjonsstruktur. Ulike hensyn skal ivaretas i en risikokartlegging før beslutning tas, og det må vurderes i hvilken grad en outsourcing vil påvirke bemanningsbehovet i virksomheten.

5. *Tilbakeføring av enkelte administrative enheter*

Som del av tilbakeføringsstrategien for administrative ressurser planlegges det å flytte studieadministrasjonen fra M19 tilbake til M29 for å styrke studentstøtten og sikre et mer helhetlig og tilgjengelig veiledningstilbud. Samlokaliseringen skal gi tettere dialog mellom studieadministrasjonen og de faglige miljøene, bedre informasjonsflyt og mer koordinerte prosesser mellom fag og administrasjon, og inngår som et viktig delskritt i planen om å samle hele administrasjonen innen fjerde kvartal 2027. Driftsenheten har kartlagt egnede arbeidsplasser i M29, medvirkningsprosesser gjennomføres i desember 2025, og selve flyttingen er planlagt gjennomført i februar 2026.

6. *Bemanningsplanlegging i forbindelse med bortfall av midlertidige studieplasser ved Institutt for design*

I saksunderlag om omstilling (52/25) til styremøte oktober 2025 ble det orientert om at studieplassene ved Institutt for design ble midlertidig doblet fra 30 til 60 som et koronatiltak i 2020. Opptrappingen skjedde under korte tidsfrister, og instituttet tilsatte om lag 7 årsverk finansiert av tiltaket. De midlertidige studieplassene ble trukket tilbake i 2023. De tre første doblede kullene har nå gått gjennom studiet, og det siste kullet fullfører i 2027. Behovet for undervisningskapasitet reduseres gradvis fra våren 2025 og betydelig fra 2026. Det gjøres kartlegginger i 2025 – 2026 for å vurdere hvordan dette kan påvirke bemanningen i 2026.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 67/25 Foreløpig investeringsplan

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Erik Paulsen
Arkivnummer	25/00205-3
Vedlegg:	Foreløpig investeringsplan

Formål:

Kunnskapsdepartementet har pålagt institusjonene å utarbeide en investeringsplan som skal godkjennes av styret i forbindelse med årsregnskapet. Dette er et sentralt virkemiddel for å sikre at AHO's ressurser disponeres effektivt og strategisk.

Bakgrunn:

Foreløpig investeringsplan gir styret oversikt over identifiserte behov og prioriterte områder for perioden 2026–2030. Endelig plan vil bli lagt frem for styret i mars 2026, når budsjett og investeringsrammer er revidert.

I budsjettprosessen for 2026 er det ikke satt av midler til nye investeringer. Foreløpig investeringsplan må sees i sammenheng med årsregnskap 2025 samt:

- Vedtatte investeringer fra mars 2025.
- Mulige prosjekter fra byggeier.
- Forbedringer på campus.
- Tidligere avsatte midler til investeringer og andre formål

Per nå foreligger ikke tilstrekkelig grunnlag for å avsette midler i budsjettet for 2026. Når konkrete tiltak identifiseres, vil administrasjonen foreslå en revisjon av budsjett og investeringsplan.

Beslutningspunkt: Styret tar foreløpig investeringsplan til orientering og gir administrasjonen mandat til å utarbeide endelig plan for behandling i mars 2026.

Implementering: Allerede vedtatte investeringer gjennomføres ihht plan. Investeringer planlagt i 2025 har et positivt avvik på om lag 1 200 000 som videreføres inn i 2026 på avsetninger til investeringer.

Økonomiske konsekvenser:

- Foreløpig investeringsramme: **3 735 000 kroner** i 2026.
- Allerede vedtatte investeringer gjennomføres i henhold til tidligere plan.
- Mulig behov for budsjettjustering i mars 2026 dersom nye prosjekter prioriteres, samt at dette sees i sammenheng med annen vedlikehold av bygningsmasse.
- Finansieringskilder: Statlig bevilgning, eventuelle eksterne midler, samarbeid med byggeier.

Risiko og muligheter:

Den største usikkerheten rundt investeringsplanen er knyttet til fortetting og samlokalisering på campus.
Risiko: Forsinkelser i avklaringer med byggeier kan påvirke fremdrift og kostnader. Begrenset investeringskapasitet i 2026 kan gi etterslep på mindre tiltak.
Muligheter: Samordning med byggeiers prosjekter kan gi kostnadsbesparelser. Tidlig planlegging gir bedre prioritering og ressursutnyttelse.

Sak 66/25 Vedlegg foreløpig Investeringsplan

Innledning

Foreløpig investeringsplan – Bakgrunn og formål

Kunnskapsdepartementet har pålagt at det skal utarbeides en investeringsplan som skal godkjennes av styret i forbindelse med årsregnskapet. Dette er avgjørende for å sikre at AHO's ressurser brukes effektivt og strategisk.

Investeringsbehov og prosess

Administrasjonen har innhentet kjente investeringsbehov for perioden 2026–2030, inkludert etterslep fra tidligere år. Administrativ ledergruppe er orientert og har drøftet sentrale tema knyttet til investeringsbehovene.

- **Estimert investeringsbehov for 2026:** ca. **3,7 mill. NOK**
- **Totalt estimert behov for perioden 2026–2030:** ca. **12 mill. NOK**

Administrativ ledergruppe anser at de mindre innspillene som har kommet i prosessen nå settes på vent i påvente av avklaring med byggeier om behov for nytt ventilasjonsanlegg og annet vedlikehold av hovedbygningsmassen. Disse innspillene omfatter blant annet:

- Ny akustikk på møterom i biblioteket og stille lesesal
- Stillebåser til studenter på campus
- Nye lys til 1. etasje i M29
- Bannerheis ved hovedinngangen og ut mot veien ved parkeringsplassen
- Oppdatering/utskiftning av møbler i biblioteket

Hovedområder for investering

1. **IKT-utstyr og teknologi**
    - Utskifting av utdaterte PC-er og teknologisk utstyr.
    - Formålet er å sikre at studenter og ansatte har tilgang til nødvendige digitale ressurser for å møte dagens og fremtidens krav.
2. **Oppgradering av infrastruktur og fasiliteter**
    - Forbedring av adgangskontrollsystemer.
    - Tiltakene skal sikre et trygt, tilgjengelig og funksjonelt læringsmiljø.
3. **Vedlikehold og utvikling av campus**
    - Årlige oppdateringer og vedlikehold av maskiner og utstyr.
    - Videreutvikling av fysisk campus for å møte fremtidige behov og sikre høy kvalitet på undervisning og forskning.

Sporbarhet og regnskapsføring

Investeringsplanen skal være sporbar mot årsregnskapet. Tabellen under viser estimater fra budsjettprosessen.

Foreløpig investeringsplan 2026-2030 AHO

fordelt på områdene Eiendomsdrift, IKT og Verksted

Studiekode	Investering med beskrivelse	2026	2027	2028	2029	2030	SUM 2026-2030
	Eiendomsdrift	**400 000**	-	-	-	-	**400 000**
INV21	21. Server for adgangskontroll samt kortprinter: Bytte ut gammelt og utslitt utstyr for adgangskontroll og overvåkningskameraer.	200 000					200 000
INV22	22. Avfallskomprimator: Komprimere søppel med utslitt utstyr som skal erstattes innen 2026.	200 000					200 000
	IKT	**1 735 000**	**1 350 000**	**1 350 000**	**1 350 000**	**1 350 000**	**7 135 000**
INV19	19. Campusutvikling (infrastrukturbehov): Årlige investeringer for å understøtte utvikling av fysisk campus, inkludert oppdatering av studioer og undervisningsutstyr.	500 000	625 000	625 000	625 000	625 000	3 000 000
INV02	2. Diverse IKT-utstyr: Oppdatere utstyr for kreativ design, videoredigering, 3D-modellering, og AI for å møte teknologiske behov.	260 000					260 000
INV20	20. Oppgradering alle auditorier (AV-utstyr): Erstatte 10-15 år gammelt utstyr med nye komponenter.	125 000	125 000	125 000	125 000	125 000	625 000
INV04	4. 10 stk VR-briller: Gi studentene konkurransefortrinn med oppdatert VR/AR-utstyr for fremtidig teknologiutvikling.	50 000					50 000
INV05	5. PC klient til ansatte (og tilbehør som skjermer etc): Utskifting og oppdatering av PC/MAC for ansatte og nyansatte for å opprettholde studiekvalitet og tjenester.	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	3 000 000
INV07	7. UPS (Uninterrupted Power Supply): Sikre reservestrømforsyning for å forhindre datakorrupsjon ved strømbrudd.	200 000					200 000
	Verksted	**1 600 000**	**600 000**	**1 050 000**	**600 000**	**600 000**	**3 850 000**
INV11	11. Ny justersag: Erstatte gammel sag for bedre funksjonalitet og sikkerhet i modell- og prototypebygging.			450 000			450 000
INV14	14. Laserkutter, med avsug og gassfilter: Erstatte gammel laserkutter for å unngå driftsstans og opprettholde produksjonskapasitet.	1 000 000					1 000 000
INV18	18. Årlig sum til fornying av eksisterende maskiner/utstyr/infrastruktur: Gjeninnføre årlig fornyelse av utstyr og maskiner fra år 2000/2001.	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	3 000 000
	Totalsum	**3 735 000**	**1 950 000**	**2 400 000**	**1 950 000**	**1 950 000**	**11 985 000**

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 68/25 Budsjettmodell

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Erik Paulsen
Arkivnummer	24/00501-4
Vedlegg:	Budsjettmodell

Formål:
Formålet er å orientere styret om det pågående utviklings- og implementeringsarbeidet av ny budsjettmodell.

Bakgrunn:
Styret har bedt om en redegjørelse for den nye budsjettmodellen. I 2025 tok AHO i bruk en ny budsjettmodell som skal gi et mer helhetlig, transparent og forutsigbart grunnlag for planlegging og fordeling av ressurser. Den nye modellen bygger på to sentrale verktøy som tidligere ikke har vært brukt systematisk i budsjettprosessen: studie- og bemanningsplan. Disse gir et bedre grunnlag for å knytte ressursbruk til faktisk aktivitet.

Det presiseres at modellen er en **intern fordelingsmodell** og ikke direkte koblet til Kunnskapsdepartementets finansieringsmodell. Den tar utgangspunkt i planlagte studier og bemanning, og forutsetter ikke at alle studenter fullfører på normert tid.

Implementering:
Modellen er benyttet i en innfasingsperiode for budsjettet 2026, og vil implementeres i sin helhet og gi full effekt fra budsjettåret 2027.

Avgrensning:
Den nye budsjettmodellen gjelder for bevilgningsbasert inntekt og etter- og videreutdanning (EVU). Eksternfinansiert aktivitet, som forskningsprosjekter og oppdrag, omfattes ikke av denne modellen. Det vil bli utarbeidet en egen modell for disse aktivitetene i løpet av våren 2026.

Budsjettmodell

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn 1
1.1 Avgrensning 1
2. Budsjettering av lønnskostnad 2
3. Studie- og bemanningsplan 2
3.1 Kursliste 2
3.2 Ansattliste 3
4. Driftsbudsjett 4
5. Etter- og videreutdanning (EVU) 4

1. Bakgrunn

I 2025 tok AHO i bruk en ny budsjettmodell som skal gi et mer helhetlig, transparent og forutsigbart grunnlag for planlegging og fordeling av ressurser. Den nye modellen bygger på to sentrale verktøy som tidligere ikke har vært brukt systematisk i budsjettprosessen: *studie- og bemanningsplan*.

Studie- og bemanningsplanen gir en samlet og standardisert oversikt over undervisningsbehov, ressursbruk og tilgjengelig undervisningskapasitet på tvers av instituttene. Verktøyene kobler sammen bemanningsbehov, undervisningsaktivitet og legger et viktig grunnlag for arbeid med budsjettinnspill og allokering av budsjettmidler til institutter og administrative enheter.

I det følgende presenteres modellen, og det redegjøres for hovedkomponentene i lønnsbudsjettet, driftsbudsjettet og EVU-området.

Budsjettmodellen er kontinuerlig under forbedring, og er et produkt av løpende arbeid.

1.1 Avgrensning

Denne beskrivelsen gjelder budsjettmodellen for AHO sin bevilgningsbaserte inntekt og etter- og videreutdanning (EVU). Modellen omfatter ikke eksternfinansiert aktivitet som forskningsprosjekter, oppdrag eller andre prosjekter med særskilt finansiering. For disse aktivitetene vil vi komme tilbake med en egen modell i løpet av våren 2026. Den vil blant annet omhandle fordelingsnøkler for indirekte kostnader, prinsipper for håndtering av over- og underforbruk i prosjekter, samt rutiner for oppfølging og rapportering.

2. Budsjettering av lønnskostnad

Lønnsbudsjettet er den største enkeltkomponenten i AHO sitt totale budsjett og utgjør en betydelig del av skolens samlede kostnader. Formålet med lønnsbudsjettet er å gi en realistisk og helhetlig oversikt over hvilke lønnskostnader AHO vil ha i budsjettåret, og dermed sikre at skolens bemanning er økonomisk bærekraftig over tid.

Lønnsbudsjettet gir et styringsgrunnlag som gjør det mulig å identifisere avvik, vurdere tiltak og sikre at skolens samlede lønnsramme holdes. Samtidig er det et sentralt verktøy for planlegging i et flerårsperspektiv, der endringer i bemanning, lønnsvekst og kostnadskutt må ses i sammenheng for å opprettholde økonomisk handlingsrom og forutsigbarhet.

Lønnsbudsjettet sees i sammenheng med studie- og bemanningsplanen. Mens studie- og bemanningsplanen viser undervisningsbehovet og kapasiteten, viser lønnsbudsjettet hva de ansatte faktisk koster. Sammen gir de et helhetlig grunnlag for planlegging av bemanning og undervisning, slik at både faglige behov og økonomiske rammer ivaretas.

Lønnsbudsjettet er utformet slik at den estimerer kostnad- og lønnsutviklingen fem år frem i tid. Dette gjør det mulig å se hvordan endringer i bemanning, stillingsprosenter og lønnsnivå påvirker AHO sin økonomi på lengre sikt. Slik får både institutter og ledelse et godt grunnlag for å vurdere konsekvensene av planlagte tiltak og kostnadskutt, og for å sikre en bærekraftig økonomi både på kort og lang sikt.

3. Studie- og bemanningsplan

Studie- og bemanningsplan er et sentralt arbeidsverktøy AHO bruker for å planlegge og fordele undervisningsressurser ved instituttene. Planen består av to hovedkomponenter, kurslisten og ansattlisten, som sammen gir et helhetlig bilde av både undervisningsbehovet og tilgjengelig undervisningskapasitet. Formålet er å sikre at undervisningsressursene brukes riktig, at kursene dimensjoneres på en konsistent måte og at instituttene har et godt grunnlag for planlegging av både bemanning og lønnsbudsjett.

3.1 Kursliste

Kurslisten gir en samlet oversikt over alle kursene et institutt tilbyr, og brukes til å beregne hvor mye undervisning som trengs i løpet av året. For hvert kurs beregnes et forventet behov for undervisningstimer basert på en standardisert modell, som tar hensyn til kursets omfang, studiepoeng og hvor mange studenter det er planlagt for. Resultatet er et estimat på hvor mange timer undervisning som bør brukes på hvert kurs.

Når antall undervisningstimer er beregnet for alle kursene, summeres disse for å finne det totale undervisningsbehovet for hvert institutt. På denne måten gir det et tydelig og sammenlignbart bilde av hvor mye undervisning de ulike instituttene faktisk leverer.

I kurslisten vises også hvor mange undervisningstimer som faktisk er brukt for hvert kurs – både fra interne ansatte og eksterne undervisere. Ved å sammenligne dette med det

beregnede behovet blir det enkelt å se om et kurs er over- eller underbemannet, og om undervisningsressursene er godt fordelt.

Et viktig formål med kurslisten er å sikre en rettferdig fordeling av inntekter mellom instituttene. Modellen beregner hvor mange undervisningstimer hvert institutt skal ha ut fra sin kursportefølje, og disse beregnede timene brukes som fordelingsnøkkel for inntektene fra Kunnskapsdepartementet. På denne måten fordeles inntektene i tråd med instituttets forventede undervisningsomfang, på en transparent og etterprøvbar måte.

AHO har arbeidet med å utvikle et verktøy for å kunne beregne undervisningsbelastning pr kurs. Verktøyet er basert på praksis i sektoren. Det er viktig at undervisningen er likt balansert mellom våre tre institutter og at omfanget av et ECTS behandles likt mellom programmene. Undervisningsplaner skal være transparente og angi den enkeltes undervisningstid pr semester. Parameterne i modellen kommer til å endres ut ifra AHOs behov for å redusere eller øke undervisningskapasiteten på våre program.

Type kurs	Grunnenhet	Kursfaktor	Studentindikator
Studiokurs grunnundervisning	16 timer pr ECTS	2	0,5 - 4,0
Studiokurs master	16 timer pr ECTS	2	0,5 - 4,0
Valgkurs/støttekurs grunnundervisning	16 timer pr ECTS	1,25	0,5 - 4,0
Valgkurs master	16 timer pr ECTS	1,25	0,5 - 4,0
Teorikurs grunn undervisning, individuell tilbakemelding	16 timer pr ECTS	1	0,5 - 4,0
Teorikurs master, individuell tilbakemelding	16 timer pr ECTS	1	0,5 - 4,0
Teorikurs grunn undervisning, gruppe tilbakemelding	16 timer pr ECTS	0,75	0,5 - 4,0
Teorikurs master, gruppe tilbakemelding	16 timer pr ECTS	0,75	0,5 - 4,0
Seminar/forelesningsrekke uten innlevering/eksamen	16 timer pr ECTS	0,5	0,5 - 4,0
Diplom mm.	16 timer pr ECTS	Særskilt ordning	

Hensikten med tabellen er å definere hvor mange undervisningstimer som skal brukes på forskjellige typer kurs. Grunnenhet er "myntenheten" i systemet, vi har valgt å sette 16 timer undervisning pr ECTS. ECTS er hvor mange studiepoeng det angjeldende kurset har, vil typisk være 6, 12, 18, 24 eller 30. Kursfaktor er en multiplikator og varierer avhengig av belastning i form av veiledning, forberedelser osv.

3.2 Ansattliste

Ansattliste gir en samlet oversikt over alle ansatte, og viser hvor mye tid de faktisk har tilgjengelig til undervisning i løpet av et år. Hver stillingsgruppe ved AHO – for eksempel professorer, førsteamanuenser og universitetslektorer – har en fast fordeling mellom undervisning, forskning og administrasjon. Denne fordelingen brukes til å beregne hvor mye av arbeidstiden som normalt kan brukes på undervisning.

Stilling	Undervisning	FoU	Administrasjon
Professor	47,5	47,5	5
Førsteamanuensis	47,5	47,5	5
Amanuensis	85	10	5
Universitetslektor	85	10	5

For stillinger under 50% avtales/bestemmes en annen tidsfordeling.
Utenom den fastsatte tidsfordelingen kan det også avtales/bestemmes bruk av tid til enkelte oppgaver. Dette kan være verv som verneombud, fagforeningsleder, deltagelse i særlig arbeidskrevende råd og utvalg eller andre særlig arbeidskrevende oppgaver. Normering av denne type oppgaver går frem av ressursstyringssystemet til AHO eller fastsettes særskilt av rektor.

For hver ansatt viser ansattlisten hvor mange timer de i utgangspunktet *kan* undervise, og hvor mange timer de faktisk har undervist i kursene. Dette gjør det mulig å se om ansatte har en arbeidsbelastning som står i forhold til stillingen deres. Dersom en ansatt har flere timer enn det som er forventet kapasitet, kan det tyde på at undervisningen må fordeles annerledes. Har de færre timer, kan det være rom for å tildele mer undervisning eller justere ressursbruken.

Ansattlisten er derfor et viktig verktøy for å sikre en rettferdig og balansert fordeling av undervisningsoppgaver. Sammen med kurslisten gir den et helhetlig bilde av både undervisningsbehovet og kapasiteten ved instituttene, og bidrar til at planleggingen av undervisningen er bærekraftig og godt tilpasset ressursene ved AHO.

4. Driftsbudsjett

I budsjettprosessen gjennomgås og justeres driftsbudsjettet i dialog med instituttene og seksjonene, slik at lokale behov, endringer i aktivitet og oppdaterte forutsetninger for 2026 fanges opp og reflekteres i det endelige budsjettet.

En viktig strukturell endring fra tidligere år er at alle driftsrelaterte kostnader som tidligere ble håndtert sentralt på AHO nå er flyttet ut til instituttene og seksjonene. Dette innebærer at budsjettansvaret i større grad følger aktivitet og organisatorisk ansvar, og gir enhetslederne bedre oversikt og kontroll over egne driftsmidler.

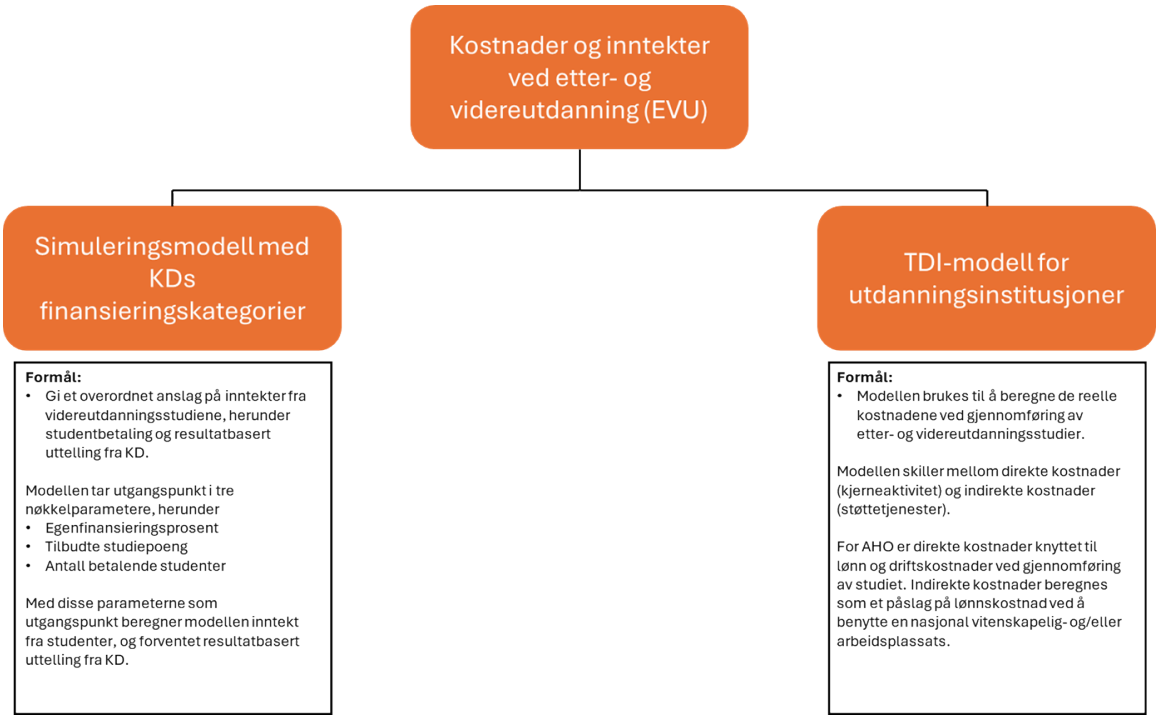
Som en del av denne omleggingen får hver seksjon nå et overordnet driftsbudsjett som dekker blant annet kompetanseutvikling, reise og øvrige mindre driftsutgifter. Dette budsjettet fordeles etter en fast sats per ansatt per år. Denne basiskomponenten gir en forutsigbar og rettferdig fordeling av midler på tvers av organisasjonen, samtidig som instituttene og seksjonene får fleksibilitet til å prioritere midlene i tråd med egne behov.

5. Etter- og videreutdanning (EVU)

Historisk har ikke etter- og videreutdanning (EVU) på AHO vært en egen del av budsjettet, men inngått som en del av det overordnede budsjettet til instituttene. Fra budsjettår 2026 budsjetteres EVU separat med et dedikert drifts- og lønnsbudsjett, i tillegg til et anslag på forventede inntekter fra studentbetaling og resultatbasert uttelling.

I UH-sektoren er det utarbeidet standardiserte modeller for beregning av kostnader ved gjennomføring av etter- og videreutdanningsstudier. Utgangspunktet i sektoren har vært at *videreutdanning med studiepoeng* skal benytte Kunnskapsdepartements finansieringskategorier i kostnadsberegningen, og at *etterutdanning uten studiepoeng* skal benytte TDI-modellen for utdanning. For videreutdanning er det et skille mellom økonomisk og ikke-økonomisk aktivitet, hvor økonomisk aktivitet benytter TDI-modell og ikke-økonomisk aktivitet skal bruke KDs finansieringskategorier. I sektoren har det de siste årene vært TDI-modellen som er mest benyttet uavhengig av om det er videreutdanning eller etterutdanning, da denne modellen gir et mer detaljert kostnadsbilde tilpasset den aktuelle institusjonen. KDs finansieringskategorier og tilhørende simuleringsmodell er selv om et godt budsjetteringsverktøy for estimerte inntekter fra studenter og resultatbasert uttelling gitt en fastsatt egenfinansieringsprosent.

AHO har i budsjettprosessen 2026 benyttet begge modellene til å estimere kostnader og inntekter ved videreutdanningsstudiene på AHO. Modellene er benyttet til følgende formål:

Begge modellene har hver sin hensikt i AHO sin budsjettprosess. Simuleringsmodellen er et godt overordnet verktøy for å få en pekepinn på forventete inntekter gitt den fastsatte egenfinansieringsprosenten, antall studiepoeng og antall studenter det kommende året. TDI-modellen er en mer detaljert modell som gir et helhetlig kostnadsbilde ved gjennomføring av et videreutdanningsprogram. Den ser på hele kostnadsbildet for gjennomføringen av et videreutdanningsprogram, herunder både direkte og indirekte lønnskostnader, i tillegg til arbeid som honoreres særskilt (sensorer, veiledere, studentassistenter mm.), og direkte driftskostnader som markedsføring, bevertning, reiser o.l.

For budsjettprosessen 2026 har vi benyttet simuleringsmodellen med KDs satser som grunnlag for forventet studentbetaling og resultatbasert uttelling. Vi har fått opplysninger fra studieadministrasjonen på hvor mange betalende studenter som tar videreutdanning per institutt i 2026. Sammen med en egenfinansieringsprosent på 65% og 30 studiepoeng for studieåret 2026, beregnet vi forventede inntekter per institutt.

TDI-modellen ble benyttet til å beregne totale kostnader ved gjennomføring av et videreutdanningsprogram. Vi innhentet kostnadsanslag fra sentrale personer i EVU-administrasjonen. Anslagene baserer seg på bemanningsbehov for et EVU-program, behov for eksterne sensorer, veiledere, studentassistenter og annet honorert arbeid. I tillegg foreligger det et anslag på hvilke driftskostnader som typisk påløper i gjennomføringen av programmet.

Modellene er ikke ferdig tilpasset, men fungerer godt som et budsjetteringsverktøy per nå. Fremover vil det jobbes med å gjøre TDI-modellen mer dynamisk, forankre forutsetninger som ligger til grunn, og sørge for at den er brukervennlig. Dette vil forenkle budsjettprosessen, i tillegg til å gjøre TDI-modellen til et godt planleggings- og oppfølgingsverktøy for både institutt og administrasjon løpende gjennom året.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 69/25 Orientering om status ny strategi 2026-2036

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/01051-1

Ny strategi

Bakgrunn: rektor og PwC ved Roger Mortensen orienterer om strategiprosessen til nå, samt nåværende status for strategi. Styret får endelig strategi til vedtak til møtet 11. mars.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 70/25 Rekrutteringsprosess, ny rektor

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/00558-5

Saksansvarlig: Lisa Ann Cooper

Styresak 77/25 Rekrutteringsprosess, ny rektor er unntatt offentlighet og behandles i lukket møte under diskusjon kun for styret.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 71/25 Administrativ orientering

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Reier Møll Schoder
Arkivnummer	25/00985-1
Vedlegg:	Administrativ orientering

Bakgrunn: det orienteres om følgende saker:

- Jubileumskonferanse 13. november
- Besøk av statsråd for forskning og høyere utdanning Sigrun Aasland
- Sikkerhetssystem og -klarering
- Diplomutstillinger

Administrativ orientering til styremøte 17. desember

Jubileumskonferanse 13. november

Jubileumskonferansen ved AHO samlet deltakere fra offentlig sektor, næringsliv, forskning og sivilsamfunn til en åpen og kritisk samtale om hvordan vi kan bygge et trygt, rettferdig og bærekraftig samfunn for fremtidige generasjoner. Konferansen ble åpnet av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland og rektor Irene Alma Lønne, som begge understreket betydningen av arkitektur og design som samfunnsendrende krefter. Programmet inkluderte foredrag av Linn Stalsberg om fred og samfunnsutvikling, faglige perspektiver fra AHO om sirkulær arkitektur, ressursflyt, kulturarv og strategisk byledelse, samt innlegg fra næringslivsledere og politikere om behovet for et taktskifte i Norges grønne omstilling. Studentenes stemmer ble også løftet frem gjennom Klimaforeningen for AHO-studenter og en utstilling kuratert av masterstudenter fra alle institutter, som viste kritiske manifestasjoner av arkitektur, design og landskapsarkitektur.

I sin tale fremhevet rektor at arkitektur og design ikke bare former fysiske rom, men også rammene for gode liv. Hun pekte på AHOs historiske rolle fra gjenoppbyggingen etter krigen til dagens komplekse utfordringer som klimakrise, energikrise og boligkrise, og understreket at høgskolen skal være modig og solid, ikke bare i ideer, men i gjennomføring. Hun la vekt på at AHO skal være et sted der forskning, undervisning og praksis møtes, og hvor forskjellighet ses som en styrke. Videre fremhevet hun behovet for løsninger forankret i grønn omstilling, sosial bærekraft og demokratiske verdier, og at AHO skal utdanne kandidater som kan omsette komplekse utfordringer til konkrete handlinger. Hun avsluttet med å understreke at verden fortsatt har bruk for arkitektur og design som tenker, tegner og bygger med omtanke, og at AHO skal være en høgskole som tør å knytte sammen det politiske og det praktiske, det lokale og det globale, for å skape et rettferdig og bærekraftig samfunn.

Besøk av statsråd for forskning og høyere utdanning Sigrun Aasland

Statsråd Sigrun Aasland fremhevet i sin tale under AHOs 80-årsjubileum at AHO spiller en helt sentral rolle i å forme framtidens Norge. Hun understreket at AHO gjennom forskning, utvikling og utdanning bidrar til å legge fundamentet for et trygt og bærekraftig samfunn. Aasland trakk paralleller mellom gjenoppbyggingen av landet etter andre verdenskrig og dagens utfordringer, og pekte på behovet for å øke tempoet i boligbyggingen med et mål om 130 000 nye boliger innen 2030. Hun presiserte at bygging handler om mer enn hus, og at det kreves omtanke og kvalitet i utformingen av byer og samfunn. Statsråden viste til regjeringens arkitekturstrategi «Rom for kvalitet», som vektlegger varierte nabolag, varsom ressursbruk, vakre omgivelser og varige kvaliteter. Hun la stor vekt på samspillet mellom næringsliv, politikk og forskning for å lykkes med omstillingen til et lavutslippssamfunn, og fremhevet studentenes avgjørende rolle i å bevare og videreutvikle Norge som et godt samfunn. Aasland avsluttet med å understreke at

AHOs fagområder står helt sentralt i løsningen av store samfunnsutfordringer, og uttrykte stolthet over høgskolens betydning både i dag og i fremtiden.

Sikkerhetssystem og -klarering

Styret ble orientert om arbeidet knyttet til informasjonssikkerhet og sikkerhetsklarering i en lukket sak på styremøtet i juni (sak 38/25). Avdelingsdirektør Ulrika Herlofsen har nå blitt sikkerhetsakkreditert av HK-dir, og har anledning til å akkreditere videre i organisasjonen.

Diplomutstillinger

AHO Works Diploma er Arkitektur- og designhøgskolen i Oslos årlige utstilling av masterprosjekter i arkitektur, design og landskapsarkitektur. Her presenterer avgangsstudentene prosjekter som kombinerer faglig dybde, samfunnsrelevans og eksperimentell utforskning av materialer, form og systemer.

Utstillingen er både en feiring og en faglig arena: et sted der nye ideer møter profesjonen, og der AHOs ambisjon om å forme fremtidens arkitektur- og designfelt blir synlig. AHO Works Diploma gir publikum et konsentrert blikk på hva som engasjerer neste generasjon fagfolk og hvilke løsninger de ser for fremtidens byer, omgivelser, natur og tjenester.

Utstillingen står 13.-18. Januar, og åpnes av rektor Irene Alma Lønne 13. januar kl. 15.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 72/25 Opprettelse av aksjeselskap

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Reier Møll Schoder
Arkivnummer	25/01063-1
Vedlegg:	Vedlegg 1 reglement om statlige universiteter og hoeyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer Vedlegg 2 Notat Fremtidig organisering av Open Bridge

Formål:
AHO vil orientere styret om en pågående prosess hvor AHO har som ambisjon å opprette et aksjeselskap (AS) for ivareta drift og utvikling av Open Bridge.

Bakgrunn:
OpenBridge (www.openbridge.no) er et resultat av en serie forskningsprosjekter gjennomført av Ocean Industries Concept Lab (OICL) ved Institutt for design gjennom det siste tiåret.
OpenBridge har utviklet seg til å bli et internasjonalt ledende initiativ innen designstandarder for avanserte industrielle og maritime arbeidsplasser.
OpenBridge består av fire hoveddeler:

- En åpen design-retningslinje og tilhørende verktøy for avanserte industrielle arbeidsplasser.
- OpenBridge-merkevaren, som representerer verdens ledende designstandard for maritimt design.
- OpenBridge-fellesskapet, en sammenslutning av organisasjoner fra offentlig og privat sektor.
- OpenBridge-relaterte forskningsprosjekter, en serie nasjonale og internasjonale prosjekter som videreutvikler og utvider systemet - i dag med over 40 partnere.

For å realisere potensialet i OpenBridge fullt ut, ser AHO at det er behov for en organisasjonsmodell som:

- Skiller forskning og utvikling fra drift og vedlikehold.
- Tilrettelegger for samarbeid mellom offentlige og private aktører.
- Sikrer at AHO beholder faglig og strategisk eierskap, samtidig som prosjektet blir økonomisk bærekraftig.

Hovedmålet er å gjøre OpenBridge til en selvfinansierende organisasjon som sikrer kontinuerlig utvikling og tilgjengelighet av OpenBridge-ressursene.

Rammer og regelverk
AHO er som statlig vitenskapelig høyskole forpliktet til å følge Kunnskapsdepartementets *Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer*.
Reglementet gjelder statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid med selvstendige virksomheter, og institusjonenes forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet og aksjer.
Reglementet er tydelig på at den eneste organisasjonsformen AHO kan opprette og ha eierselskap i er aksjeselskap. Reglementet stadfester også klart at opprettelse av selskap eller kjøp av aksjer skal vedtas av styret selv.

AHO har derfor et behov for å informere og involvere AHOs styre allerede nå, da dette er en sak som i henhold til gjeldende regelverk er styrets ansvar.

Utredning rundt organisasjonsform og prosess
AHO har bedt om en utredning rundt organisasjonsform for å få en anbefaling om videre prosess. Via advokatfirmaet CMS Kluge som AHO har en rammeavtale med har skolen fått en tydelig anbefaling rundt hvordan skolen bør organisere Open Bridge. Konklusjonen i Kluges notat sier følgende:

> *Flere rettslige regelverk legger føringer for valg av fremtidig organisasjonsmodell for OpenBridge og for aktivitetene som planlegges i tilknytning til prosjektet. Modellen som etter våre vurderinger er klart best egnet for å realisere AHOs førende målsetninger for prosjektet og samtidig oppfylle krav og betingelser i gjeldende rettslige regelverk er:*
>
> 1. *Å etablere et aksjeselskap («**Selskapet**»), som i utgangspunktet er heleid av AHO, til å forestå kommersiell aktivitet knyttet til OpenBridge*
> 2. *At AHO beholder eierskap til OpenBridge, men lisensierer til Selskapet en rett til å utnytte OpenBridge kommersielt*
> 3. *At det (etter behov), i tillegg til lisensavtalen, inngås en forpliktende ramme- eller samarbeidsavtale mellom Selskapet og AHO (og evt. andre samarbeidende institusjoner/enheter)*
>
> *Denne modellen vil etter vår vurdering være forenlig med gjeldende rettslige krav og begrensninger, men relevante regelverk oppstiller en rekke rammer som AHO vil måtte holde seg innenfor, og en gjennomføring av modellen vil derfor kreve nøye planlegging i forkant og kontroll underveis.*

Med bakgrunn i denne utredningen og anbefalingen til Kluge ønsker AHO å gå videre i prosessen ved å jobbe for opprettelse av et AS som er heleid av AHO. Per nå ønsker AHO å utrede videre muligheten for å opprette et AS til allmennyttige formål (ideelt selskap). Et ideelt aksjeselskap har ikke som mål om å skape profitt til eierne, men å dekke et samfunnsbehov og kan da investere dette tilbake i formålet for selskapet.

Samarbeid med TTO funksjon
AHO har per dags dato ingen TTO funksjon internt på skolen eller noen samarbeidsavtale med eksterne TTOer. En TTO (Technology transfer office) har som oppgave å kommersialisere forskning. Når forskere har en god idé, leverer de den til TTO-en ved UH institusjonen de jobber på. Deretter tar TTOen oppgaven med å utvikle ideen, skaffe investorer og starte opp selskap. Det finnes flere ulike TTOer i Norge, opprettet som egne aksjeselskap heleid eller deleid av ulike UH institusjoner.

TTOene sitter på kunnskap og erfaring rundt selskapsoppretting, lisensiering av merkevarer og kommersialisering av offentlig finansiert forskning, og AHO ser det som helt nødvendig å få bistand utenfra i arbeidet med denne saken.

AHO har i høst vært i dialog med Kunnskapsdepartementet for å sikre at en prosess som dette foregår riktig og at AHO forstår rammeverkene skolen skal forholde seg til. KD anbefalte AHO å ta kontakt med NTNU i denne saken, da de har mye kompetanse på dette feltet og AHO allerede har etablert samarbeid med NTNU via Open Bridge.
NTNU har opprettet en egen ekstern TTO funksjon i NTNU technology office. I tillegg til å bidra til kommersialisering av forskning ved NTNU har NTNU TTO også samarbeidsavtaler eller tjenestekjøpsavtale med flere UH institusjoner og organisasjoner i instituttsektoren.

AHO ser det som formålstjenlig å koble seg på et kunnskapsmiljø som kan bistå skolen i denne saken og per nå ser en avtale med NTNU TTO som det mest strategisk riktige valget.

Prosess og tidsplan
Målsetningen er å legge frem en styresak for AHOs styre i mars 2026 hvor styret blir fremlagt et forslag om opprettelse av et ideelt aksjeselskap heleid av AHO. Her vil styret bli fremlagt forslag til stiftelsesdokument, forslag til styremedlemmer, utkast til samarbeidsavtale mellom AHO og selskapet og også et utkast til lisensieringsavtale mellom AHO og selskapet for merkevaren Open Bridge. Selve avtaleverket vil ikke kunne inngås før selskapet er opprette og i drift.

I perioden januar til mars planlegger AHO å inngå en samarbeidsavtale med en ekstern TTO, per nå NTNU TTO, for å få bistand til å sette opp disse avtaledokumentene og sikre at prosessen gjøres korrekt. Det vil trolig også være behov for noe juridiske bistand for å sikre at opprettelsen av AS og samarbeidet mellom AHO og AS følger alle regelverk AHO er forpliktet til å følge (UH-loven, økonomiregelverk i staten, BOA regelverk, Statsstøtteregelverk, Konkurranseregelverk, Skatt og momsregelverk, forvaltningslov og offentlighetslov m.fl.). Målsetningen er at dette skal være avklart og tydeliggjort i styresaken som fremlegges AHOs styre i mars.

Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer

Innledning

A. Fastsettelse av virkeområde

Reglementet er fastsatt av Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 12-4, og trer i kraft 1. september 2013.

Reglementet gjelder statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid med selvstendige virksomheter, og institusjonenes forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet og aksjer.

Reglementet erstatter rundskriv F-20-07 Reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høgskoler og om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt, fastsatt av Kunnskapsdepartementet den 21. desember 2007.

Reglementet gjelder for alle typer forpliktende samarbeid med selvstendige virksomheter om faglig aktivitet. Reglementet stiller opp kriterier for når bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet kan organiseres internt ved institusjonen, eller eksternt ved den samarbeidende virksomheten. Faglig aktivitet kan omfatte undervisning, forskning og ulike typer formidling som universiteter og høyskoler ut fra sitt formål skal drive.

Reglementet regulerer også institusjonens eierskap og forvaltning av aksjer. Kunnskapsdepartementet kan gi den enkelte institusjon myndighet til å organisere aktivitet i aksjeselskap, og å skaffe seg eierposisjon i eksisterende selskaper. Departementet kan likeledes delegere til den enkelte institusjon å forvalte statens aksjer i slike selskaper, og å selge aksjer.

B. Styrets ansvar

Styret er det øverste organ ved institusjonen, og har det overordnede ansvar for at institusjonen drives i samsvar med gjeldende regler og rammeverk. Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar, jf. universitets- og høyskoleloven § 9-1 første og annet ledd.

Styret har ansvar for at vedtak som institusjonen fatter om inngåelse av forpliktende samarbeid, understøtter institusjonens strategier.

Styret skal fastsette retningslinjer for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ved institusjonen.

Styret er ansvarlig for at bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet underbygger institusjonens strategiske prioriteringer, og regnskapsføres i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS) og Kunnskapsdepartementets retningslinjer fastsatt i Hovedinstruks fra Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved universitet og høyskoler 1. august 2005 (hovedinstruksen) punkt 8.

Opprettelse av selskap eller kjøp av aksjer skal vedtas av styret selv. Styret er også ansvarlig for at forvaltningen av aksjer skjer i tråd med gjeldende regelverk, jf. blant annet retningslinjer for Kunnskapsdepartementet og underliggende virksomheters forvaltning av statens eierinteresser i aksjeselskaper 1. januar 2008, universitets- og høyskoleloven og hovedinstruksen punkt 7.3.

C. Sentrale definisjoner

Følgende definisjoner gjelder i reglementet:

Med institusjon forstås vedkommende statlige universitet eller høyskole og virksomheter som reglementet er gjort gjeldende for.

Med bevilgning forstås tildelinger fra departementer som blir stilt til disposisjon for institusjonen gjennom tildelingsbrev.

Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås.

Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonen utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.

Med gave forstås midler som tilflyter institusjonen i den hensikt å styrke den økonomisk.

Med randsoneaktivitet forstås bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet som institusjonen har organisert eksternt i samarbeid med selvstendige virksomheter, uavhengig av om institusjonen selv har aksjer i virksomheten eller ikke. Med randsoneaktivitet forstås også eierskap i selskaper med andre formål som er av særlig faglig interesse.

Med primæroppgaver forstås aktivitet som er avgjørende for å sikre og styrke institusjonens evne til å utføre sine oppgaver, jf. lov og tildelingsbrev.

Med aktivitet av faglig interesse forstås aktivitet som styret kan godtgjøre at styrker fagutviklingen internt ved institusjonen, og som er forankret i institusjonens strategi.

Med faglig uavhengighet forstås fravær av uønskede eller utilsiktede bindinger på hvordan institusjonen forvalter sine økonomiske ressurser. Faglig uavhengighet innebærer også at forpliktende samarbeid ikke medfører begrensninger i institusjonens selvstendighet i faglige spørsmål.

1. Forvaltning av institusjonens forpliktende samarbeid med andre virksomheter.

1.1 Kriterier for å inngå samarbeid med andre virksomheter

Følgende kriterier gjelder for forpliktende samarbeid med andre selvstendige virksomheter, uavhengig av om institusjonen selv har aksjer i virksomheten eller ikke:

a. Samarbeidet skal være av faglig interesse for institusjonen, og aktiviteten skal styrke institusjonens evne til å utføre sine primæroppgaver.

b. Fagmiljøer internt ved institusjonen skal involveres i samarbeidet. Et hovedformål med å inngå samarbeid skal være at kvaliteten på aktiviteten i interne fagmiljøer blir bedre som resultat av samarbeidet.

c. Institusjonen skal påse at samarbeidet ikke svekker institusjonens faglige uavhengighet.

d. Samarbeidet skal forvaltes slik at det ivaretar institusjonens økonomiske interesser.

e. Institusjonen kan ikke direkte eller indirekte subsidiere aktivitet ved samarbeidende virksomhet. Samarbeidende virksomhet må fullt ut dekke de kostnader som følger av dens aktivitet.

1.2 Samarbeidsavtale

Når institusjonen deltar i forpliktende samarbeid, skal dette nedfelles i en skriftlig avtale. Dette kravet gjelder uavhengig av om institusjonen selv har aksjer i den samarbeidende virksomheten eller ikke. Institusjonens styre, eller annen instans etter delegasjon fra styret, inngår slik avtale. Avtalen skal minst omfatte følgende forhold:

a. Økonomi
   Avtalen skal regulere de økonomiske forholdene mellom institusjon og samarbeidende virksomhet.
b. Personalforhold
   I den utstrekning ansatte i institusjonen skal utføre arbeid for samarbeidende virksomhet, skal det skje i henhold til skriftlig avtale mellom partene.

Andre forhold av betydning for samarbeidet skal innarbeides i avtalen.

2. Organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

2.1 Kriterier ved valg av organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

a. Institusjonen skal organisere aktivitet finansiert med bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet internt.
b. Valg av intern versus ekstern organisering skal begrunnes i hensynet til å øke institusjonens faglige utbytte, eller gi bedre vern av institusjonens faglige uavhengighet.

2.2 Organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet internt ved institusjonen

Ved organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet internt ved institusjonen skal følgende legges til grunn:

a. All bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet skal organiseres som prosjekter, og det skal utarbeides egne avtaler, periodiserte budsjett og regnskap for disse. Budsjett og regnskap skal vise alle direkte og indirekte kostnader, og ellers ta høyde for oppdrags- og/eller bidragsyters spesifikke krav til opplysninger om budsjettering og regnskapsførsel. Kravene om avtaleinngåelse vil ikke gjelde midler stilt til rådighet som gave eller gjennom tilskuddbrev fra offentlige myndigheter, men institusjonen må likevel kunne redegjøre for bruken av disse midlene, og ellers ta høyde for bidragsyters spesifikke krav til dokumentasjon. Det enkelte prosjekt skal være dokumentert på en måte som gjør etterprøving og kontroll mulig, jf. punkt 4.4.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.
b. For oppdragsfinansiert aktivitet skal oppdragsgiver dekke alle direkte og indirekte kostnader som oppdraget fører med seg, og institusjonen skal kunne dokumentere dette.
c. For bidragsfinansiert aktivitet skal institusjonen søke å avklare alle direkte og indirekte kostnader som prosjektet fører med seg. Dersom institusjonen skal delfinansiere bidragsfinansiert aktivitet, skal institusjonen vurdere om prosjektet har slik faglig interesse at det tilsier delfinansiering, samt vurdere kostnadene ved dette. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres.
d. Institusjonene kan ikke engasjere egne tilsatte til å utføre oppgaver tilknyttet prosjektet som næringsdrivende.
e. Finansiering av utdanningstilbud som er rettet mot enkeltstudenter skal skje i overensstemmelse med forskrift for egenbetaling. For bidrags- og oppdragsfinansiert utdanning som gir formell uttelling i form av studiepoeng eller medfører tildeling av grader, skal institusjonen på linje med utdanningstilbud som er finansiert med statlige bevilgninger, alltid ha det faglige ansvaret og stå for gjennomføring av eksamen, jf. lov om universiteter og høyskoler.

2.3 Organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet som randsoneaktivitet

Ved organisering av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet som randsoneaktivitet, skal følgende legges til grunn, uavhengig av om institusjonen selv har aksjer i den selvstendige virksomheten eller ikke:

a. Institusjonens styre, eller annen instans etter delegasjon fra styret, skal fatte vedtak om organisering av oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet ved selvstendige virksomheter. Dersom organisering medfører opprettelse eller eierskap i aksjeselskap, skal styret selv fatte vedtak. Som del av beslutningsgrunnlaget skal det foreligge faglige vurderinger som beskriver formålet med den eksterne organiseringen. Beslutningsgrunnlaget skal beskrive på hvilken måte slik organisering oppfyller de faglige kriteriene i regelverket.
b. Flere institusjoner kan inngå samarbeid om aktivitet i ett eller flere aksjeselskap.
c. Virksomheten skal være i overensstemmelse med de etiske standarder som for øvrig gjelder for institusjoner innen høyere utdanning.
d. Institusjonens ansatte kan delta i styret til samarbeidende virksomhet. Eventuell styredeltakelse skal fremgå av avtalen. Institusjonens øverste leder kan ikke inneha slikt verv, med mindre det er et selskap som fullt ut eies av staten, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd punkt e. Styreleder er institusjonens øverste leder.

3. Annen randsoneaktivitet

Andre selskaper som institusjonen har aksjer i, skal ha et formål som er av særlig faglig interesse.

Hvis institusjonen ønsker å opprette eller delta i selskap som har til formål å eie eiendom eller infrastruktur, og på denne måten vurderes å ha særlig faglig interesse, må institusjonen søke departementet om dette. Det forutsettes at institusjonens forpliktelser overfor et slikt selskap, kan dekkes innenfor institusjonens økonomiske ressurser. Finansielle plasseringer i eiendom, aksjeselskap eller annen virksomhet med det formål å sikre institusjonene økonomisk fortjeneste, anses ikke å ha faglig interesse.

4. Erverv og forvaltning av aksjer

4.1 Erverv av aksjer

Institusjonenes eierskap i aksjer forutsetter at Kunnskapsdepartementet gjennom særskilt fullmakt gir den enkelte institusjon myndighet til å organisere virksomhet som egne rettssubjekt, og skaffe seg eierposisjon i andre selskaper.

Det er styret selv som skal fatte vedtak om eventuell opprettelse eller eierskap i aksjeselskap, jf. innledningen punkt B.

4.2 Utøvelse av eierskap

Institusjonens styre er ansvarlig for at utøvelse av eierskap skjer i henhold til departementets særskilte retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser i aksjeselskaper. Styret skal i tillegg fastsette institusjonsspesifikke retningslinjer for hvordan statens aksjer skal forvaltes. Styret er også ansvarlig for institusjonens rapportering på området, jf. pkt. 4.7 under.

Institusjonens styre skal fastsette resultatmål for sitt eierskap. Resultater internt ved institusjonen, som følger av eierskap, bør vurderes regelmessig som del av institusjonens øvrige mål- og resultatstyring.

4.3 Organisasjonsformer

Når institusjonen organiserer aktivitet i egne rettsubjekt, skal institusjonene bruke aksjeselskap som organisasjonsform, jf. lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper.

4.4 Kapitalinnskudd

Kapitalinnskudd skal som regel dekkes av institusjonens virksomhetskapital. Institusjonen kan unntaksvis søke departementet om bevilgning for å dekke kapitalinnskuddet. Det er ikke adgang til å benytte tingsinnskudd.

Eventuelle eierposisjoner skal fremgå av institusjonens virksomhetsregnskap.

4.5 Ivaretakelse av statens eierskap

En institusjon som i fellesskap med andre statsinstitusjoner oppretter et selskap, eller kjøper aksjer i selskap der staten eier aksjer, skal sørge for at det er inngått en avtale om hvilken statsinstitusjon som skal ivareta statens eierskap. Institusjonen skal sende melding om dette til departementet senest innen 14 dager fra ervervet.

4.6 Salg av aksjer

Salg av aksjer skal skje etter forretningsmessige prinsipper. Salg av aksjer som inngår i Statens kapitalregnskap, og som er finansiert over særskilt bevilgning må avklares med departementet. Resultatet av aksjesalg, hvor aksjer er finansiert over institusjonens virksomhetskapital, vil inngå i institusjonens virksomhetskapital.

4.7 Rapportering

Styret skal hvert år utarbeide en oppdatert oversikt over aksjeselskap som eies helt eller delvis av staten, og der institusjonen har fått fullmakt til å forvalte aksjer på vegne av staten. Av oversikten skal det fremgå selskapets aksjekapital, statens eierandel i selskapet og en kortfattet oversikt over selskapets formål og virksomhet. Oversikten skal også danne grunnlag for departementets videre rapportering til Stortinget, statsregnskapet og Riksrevisjonen. Slike opplysninger skal sendes departementet og selskapsdatabasen hos Database for statistikk om høgre utdanning innen den frist og i tråd med de retningslinjer departementet fastsetter.

Departementet skal umiddelbart orienteres om aktiviteter av viktighet i selskapene, og som har betydning for å sikre en effektiv kontroll med at statens interesser forvaltes på en forsvarlig måte.

Departementet skal på et så tidlig tidspunkt som mulig orienteres om tidspunkt for avholdelse av generalforsamling. Institusjonen skal umiddelbart etter avholdelse av generalforsamling, oversende følgende dokumenter fra det enkelte selskap til departementet:

- Årsregnskap
- Årsberetning
- Protokoll fra generalforsamling
- Revisors beretning

For selskaper der flere statsinstitusjoner har aksjer, skal rapportering til vedkommende fagdepartement gjøres av den institusjon som er satt til å ivareta statens eierskap, jf. punkt 4.5.

CMS Kluge

NOTAT

Til	AHO v/ Reier Møll Schoder
Fra	Thomas Rieber-Mohn
Dato	13. november 2025
Emne	Fremtidig organisering av OpenBridge

1. INNLEDNING

Vi er blitt bedt om å gi en vurdering av forhold knyttet til mulig fremtidig organisering av OpenBridge – et designkonsept som utgjør resultatet av en serie forskningsprosjekter gjennomført ved Ocean Industries Concept Lab ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo («**AHO**») det siste tiåret.

Vi har fått oversendt og har gjennomgått AHOs interne notat av 13. oktober 2025 om temaet («**Notatet**»), som ligger til grunn for våre vurderinger og innspill. Ifølge Notatet, består OpenBridge av fire hoveddeler:

i. En åpen design-retningslinje og tilhørende verktøy for avanserte industrielle arbeidsplasser

ii. OpenBridge-merkevaren

iii. OpenBridge-fellesskapet, en sammenslutning av organisasjoner fra offentlig og privat sektor

iv. OpenBridge-relaterte forskningsprosjekter, en serie nasjonale og internasjonale prosjekter som videreutvikler og utvider systemet, med p.t. flere enn 40 partnere

Etter det vi forstår, har OpenBridge utviklet seg til å bli et internasjonalt ledende initiativ innen designstandarder for avanserte industrielle og maritime arbeidsplasser. Vi har fått opplyst at OpenBridge er gjort som åpen innovasjon, og at alt som omfattes av prosjektet er åpent tilgjengelig for alle. Imidlertid er aktiviteten nå blitt så stor, og næringslivets ønsker om videreutviklinger så mange/omfattende, at det ikke lenger anses hensiktsmessig å beholde OpenBridge som del av AHOs ordinære forskningsaktivitet.

Et hovedspørsmål er på denne bakgrunn hva som er en hensiktsmessig organisasjonsform for prosjektet fremover.

Som grunnlag for våre vurderinger og innspill skal vi nedenfor først beskrive det vi oppfatter som AHOs egne førende målsetninger for en re-organisering av OpenBridge (**punkt 3**). Deretter skal vi kort skissere:

i. hvordan vi bedømmer AHOs rettighetsgrunnlag for å kommersialisere OpenBridge og dets bestanddeler (**punkt 4**); og

ii. rettslige regelverk som kan legge føringer, enten for hvordan OpenBridge kan og bør organiseres, eller for tiltakene som skal gjennomføres under valgt organisasjonsmodell (**punkt 5**).

Våre vurderinger og innspill følger deretter i **punkt 6**. Vi har også tillatt oss å forslå enkelte mulige tiltak utenfor de spørsmål vi konkret er blitt stilt (under punkt 3). Våre konklusjoner skal først kort oppsummeres i **punkt 2**.

2. OPPSUMMERING/KONKLUSJON

Flere rettslige regelverk legger føringer for valg av fremtidig organisasjonsmodell for OpenBridge og for aktivitetene som planlegges i tilknytning til prosjektet. Modellen som etter våre vurderinger er klart best egnet for å realisere AHOs førende målsetninger for prosjektet (jf. punkt 3) og samtidig oppfylle krav og betingelser i gjeldende rettslige regelverk (jf. punkt 5), er:

i. Å etablere et aksjeselskap («**Selskapet**»), som i utgangspunktet er heleid av AHO, til å forestå kommersiell aktivitet knyttet til OpenBridge

ii. At AHO beholder eierskap til OpenBridge, men lisensierer til Selskapet en rett til å utnytte OpenBridge kommersielt

iii. At det (etter behov), i tillegg til lisensavtalen, inngås en forpliktende ramme- eller samarbeidsavtale mellom Selskapet og AHO (og evt. andre samarbeidende institusjoner/enheter)

Denne modellen vil etter vår vurdering være forenlig med gjeldende rettslige krav og begrensninger, men relevante regelverk oppstiller en rekke rammer som AHO vil måtte holde seg innenfor, og en gjennomføring av modellen vil derfor kreve nøye planlegging i forkant og kontroll underveis.

3. FØRENDE MÅLSETNINGER

Slik vi forstår AHO, er det et grunnleggende prinsipp for prosjektet at AHO skal beholde faglig og strategisk eierskap til OpenBridge, samtidig som prosjektet gjøres økonomisk bærekraftig, i den forstand at OpenBridge blir en selvfinansierende organisasjon som sikrer kontinuerlig utvikling og tilgjengelighet av prosjektets ressurser til enhver tid. Herunder er det delmål både å få etablert et skille mellom arbeidet med forskning og utvikling på den ene siden, og arbeidet med drift og vedlikehold på den annen, og å tilrettelegge for samarbeid mellom offentlige og private aktører.

Det er også en sentral målsetning, at måten prosjektet organiseres på, og måten tiltak blir gjennomført på under valgt organisasjonsform, sikrer etterlevelse av regelverk AHO er underlagt som statlig eid utdanningsinstitusjon.

I Notatet er følgende foreslått som hovedaktiviteter under valgt organisasjonsform for OpenBridge:

- Å etablere en medlemsorganisasjon med kontingentbasert tilknytning
- Å tilby kurs- og opplæringsvirksomhet
- Å sertifisere OpenBridge-produkter, -designere og -testprosesser
- Å etablere nye forskningsprosjekter i samarbeid med akademia og industri
- Å arbeide for internasjonal regulering gjennom IMO, IHO, IEC, Lloyd's og DNV
- Å sikre at OpenBridge forblir en åpen plattform med Creative Commons- og MIT-lisenser

- Å bygge og forvalte strategiske akademiske samarbeid

4. KORT OM DET RETTSLIGE FUNDAMENTET FOR EN KOMMERSIALISERING

Slik OpenBridge-prosjektet er definert i Notatet, omfatter det elementer som AHO nok ikke har eierskap til i juridisk forstand. Med *«eierskap»* siktes det i en slik sammenheng normalt til det å inneha immaterielle rettigheter (IPR). OpenBridge-prosjektet er som nevnt definert med fire hovedelementer, gjengitt i punkt 1 over. Særlig de to siste av disse, pkt. iii og iv, synes å falle utenfor den type bestanddeler som kan underlegges immaterielle rettigheter (IPR). AHO vil likevel, også i disse relasjoner, bl.a. kunne besitte knowhow og inneha avtalebaserte posisjoner (f.eks. gjennom samarbeidsavtaler), som kan gi en type strukturell kontroll. Eierskap til merkevare, i form av å inneha beskyttede varemerker, vil også kunne styrke en slik strukturell kontroll (jf. like nedenfor). En modell for videre kommersialisering av OpenBridge må likevel ta høyde for at objektet for kommersialiseringen på denne måten er sammensatt, både faktisk og juridisk.

Tiltak: Et mulig tiltak for å styrke fundamentet for kommersialisering er å få kartlagt, og uttømmende beskrevet, de ulike elementer som inngår i OpenBridge-prosjektet, herunder hvilken juridisk/strukturell kontroll AHO har over den enkelte bestanddel.

I en situasjon der det som skal kommersialiseres ikke (fullt ut) kan «bokses inn» under håndfaste juridiske rettigheter (IPR), vil ofte merkevare kunne spille en viktig rolle. Merkevaren kan benyttes som et «lim» mellom prosjektets ulike bestanddeler, og vil gi signaler ut mot markedet, både om opprinnelse og kvalitet – også når merkevaren benyttes for elementer man savner formelt juridisk eierskap (IPR) til. I denne relasjon har AHO i hvert fall i noen grad sikret seg varemerkebeskyttelse, nærmere bestemt for ordmerkene OpenBridge og Openbridge Design System i Norge (førstnevnte også gjennom Madridsystemet).

Tiltak: Et mulig tiltak for å styrke det juridiske og strategiske fundamentet for en kommersialisering, er å gjennomføre en strategisk vurdering av om prosjektets varemerkeportefølje bør utvides, enten med ytterligere merker/brands, eller ved utvidelse av dekningsområdet (vare-/tjenesteklasser og/eller geografisk) for det enkelte varemerke.

Et ytterligere moment, som må tas høyde for ved en kommersialisering, er at OpenBridge deles åpent. Det er fremhevet i Notatet at AHO skal stå som garantist for at OpenBridge forblir basert på åpen innovasjon og åpen kildekode. Situasjonen i dag, som etter det vi forstår ønskes beholdt, er at designressurser deles under en Creative Commons-lisens, mens kode og tekniske ressurser deles under en MIT-lisens eller tilsvarende.

I det følgende vil «**OpenBridge**» benyttes som en samlebetegnelse for alle eiendeler og rettsposisjoner som til enhver tid inngår i OpenBridge-prosjektet.

5. REGELVERK

5.1 Innledning

Vi skal under dette punkt skissere noen hovedprinsipper i regelverk som kan legge føringer for hvordan AHO kan og bør innrette fremtidig aktivitet knyttet til OpenBridge, herunder både med tanke på valg av organisasjonsform og når det gjelder grunnlaget for og gjennomføringen av aktiviteter under prosjektet. Formålet med gjennomgangen er kun å peke på regelverk som *kan* ha relevans for de veivalg AHO må ta, vi har foreløpig ikke foretatt noen konkret eller grundig vurdering av hvert enkelt regelverk opp mot hvert enkelt handlingsalternativ. Formålet med gjennomgangen er dermed kun å gi en pekepinn om de rettslige rammene, som kan danne grunnlag for å sjalte ut visse av de tilgjengelige

handlingsalternativene. Etter at handlingsrommet på denne måten er blitt innsnevret, kan det foretas en mer konkret vurdering av de mest aktuelle alternativer.

For oversiktens skyld har vi nedenfor listet opp relevante hovedprinsipper under hvert regelverk i en punktliste.

5.2 Universitets- og høyskoleloven (UH-loven)

- UH-loven har regler om universiteters og høyskolers formål og faglige autonomi, men også om bl.a. ansvarlig forvaltning av ressurser. Loven og gir adgang til kommersialisering av forskningsresultater, typisk gjennom TTO-funksjoner og ved selskapsdannelse, når dette støtter de formål som er nedfelt i loven.

- Etter loven § 2-1 (f) skal institusjonen bidra til innovasjon og verdiskaping basert på resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

- Loven åpner for at utdanningsinstitusjoner kan delta i selskaper, men dette må skje innenfor de rammer som gjelder for statlige virksomheter, herunder bl.a. gjeldende krav til styring, kontroll og risikohåndtering. En kommersialisering må ikke undergrave institusjonens kjerneoppgaver.

5.3 Økonomiregelverket i staten

- De to regelverkene, Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten stiller krav til bl.a. mål- og resultat- og risikostyring, internkontroll, og kontroll med bevilgninger og fullmakter.

- Selskapsdannelser/aksjeerverv: Statlige virksomheter kan ikke uten videre opprette eller erverve aksjer i selskaper. Normalt krever dette hjemmel/samtykke. Slikt eierskap skal uansett være begrunnet i samfunnsoppdraget, og det må foreligge vurderinger av formål, risiko, kapitalbehov, styringsmodell og exit.

- Forbud mot låneopptak og garantistillelse uten særskilt hjemmel, krav om forsvarlig kapitalforvaltning og at statlige midler ikke kryss-subsidierer kommersiell aktivitet.

- Markedsaktivitet skal prises til full kost og på markedsmessige vilkår. Det skal være sporbar dokumentasjon av kalkyler, slik at ulovlig støtte ikke oppstår.

5.4 BOA regelverket - F07-13

- Regelverket gjelder BOA-aktivitet og skiller mellom bidragsprosjekter og oppdragsprosjekter og har ulike regelsett for hver av disse. Avgjørende for skillet er om det foreligger krav om motytelse fra institusjonen til den eksterne finansieringskilden når avtale om støtte inngås. Formålet er å hindre at statlige bevilgninger brukes til kryss-subsidiering av kommersiell virksomhet.

- Forpliktende samarbeid med andre selvstendige virksomheter (som for eksempel et aksjeselskap) kan bare inngås der det er av faglig interesse for institusjonen og ikke svekker institusjonens faglige uavhengighet.

- Institusjonens eierskap i aksjer forutsetter at Kunnskapsdepartementet gjennom særskilt fullmakt gir institusjonen myndighet til å organisere virksomhet som egne rettssubjekt, og skaffe seg eierposisjon i andre selskaper.

- Det følger av regelverket at når institusjonen organiserer aktivitet i eget rettssubjekt, skal institusjonen bruke aksjeselskap som organisasjonsform.

5.5 Statsstøtteregelverket

- EØS-avtalens artikkel 61 forbyr statlig støtte til foretak som kan vri konkurransen og påvirke samhandelen, med mindre støtten har lovlig hjemmel (f.eks. gruppeunntak).

- Universiteter og høgskoler anses ikke som "foretak" i regelverkets forstand når de utøver institusjonens kjerneoppgaver (akademisk, ikke-økonomisk aktivitet). Men institusjonens deltakelse i inntektsbringende virksomhet vil kunne anses som økonomisk aktivitet, som løfter institusjonen inn under regelverket, og tilsvarende vil selskaper som institusjonen har eierinteresser i være «foretak» i regelverkets forstand.

- Konsekvenser:

    - Lisensiering til et foretak, for eksempel et heleid aksjeselskap, må skje på markedsvilkår (markedspris/armlengdes avstand).

    - Særlige fordeler gitt til et eksternt foretak, så som f.eks. rabatter, eksklusivitet uten vederlag, tilgang til infrastruktur under markedspris, o.l. kan utgjøre ulovlig statsstøtte.

    - En støttemottaker må operere med strengt regnskapsmessig skille mellom økonomisk- og ikke-økonomisk aktivitet for at RDI-regelverket (FoU-støtte) og regler om gruppeunntak skal kunne være anvendelige.

    - Regler om bagatellmessig støtte (de-minimis) kan være anvendelig, men dette krever streng beløpskontroll og vil vurderes basert på en kumulasjon av mottatt støtte.

5.6 Konkurranserett

- Konkurranseloven forbyr konkurransebegrensende samarbeid mellom foretak, og et foretaks misbruk av dominerende stilling. Når en undervisningsinstitusjon, eller selskaper eid av institusjonen opptrer i markedet, anses de som "foretak" i lovens forstand.

- Offentlig virksomhet som konkurrerer med private må opptre på markedsvilkår. Dette overlappes av statsstøttereglene og statens økonomiregler

5.7 Skatt/MVA

- Skatt: Statlige forvaltningsorgan er generelt ikke skattepliktige for sin kjerneaktivitet. Derimot er aksjeselskaper skattepliktige. Hvis undervisningsinstitusjonen selv også driver kommersiell aktivitet, vil skatteplikt kunne oppstå, og det kan oppstå særlige avgrensningsproblemer.

- Merverdiavgift: Lisensiering av IPR er som hovedregel en avgiftspliktig tjeneste med ordinær sats. Registrering i Merverdiavgiftsregisteret er pliktig hvis omsetningsgrensen overskrides. Ikke-økonomisk (akademisk) virksomhet faller utenfor MVA-loven, men da foreligger heller ikke fradragsrett. Ved blandet aktivitet kan dette skape avgrensningsproblemer..

5.8 Offentlighetsloven og forvaltningsloven

- Statlige institusjoner er underlagt regler om innsyn, habilitet og forsvarlig saksbehandling. Dette kan særlig komme på spissen ved inngåelse av avtaler med selskaper der ansatte/institusjonen har interesser.

6. MULIGE ORGANISASJONSFORMER

6.1 Innledning

Vi skal under dette punkt drøfte de organisasjonsformene som AHO selv har pekt på i Notatet som mulige modeller for fremtidig organisering av OpenBridge. Våre vurderinger er i første rekke basert på

i. hensynet til overholdelse av relevante lover og regelverk (jf. punkt 4 over); og

ii. hensynet til i størst mulig grad å ivareta de førende målsetninger som AHO selv har gitt uttrykk for i Notatet (jf. punkt 3 over).

6.2 Internt senter ved AHO

En mulig fremtidig organisasjonsform for OpenBridge er som internt senter ved AHO, noe som etter hva vi forstår vil medføre at OpenBridge reelt og administrativt vil forbli en del av organisasjonen, AHO. Dette vil sikre AHO faglig og strategisk eierskap.

Organisasjonsformen vil imidlertid ikke i seg selv medføre noe klart skille mellom arbeidet med forskning og utvikling på den ene siden, og arbeidet med drift og vedlikehold på den annen. Den vil heller ikke være særlig tilpasset en kommersiell virksomhet. Det vil lett kunne oppstå avgrensningsproblemer med tanke på å holde senterets kommersielle virksomhet klart adskilt fra den ikke-kommersielle (akademiske), en problematikk som berører flere av de ovennevnte regelverk, som BOA-regelverket, statsstøtteregelverket og skatt/MVA. Regler senteret vil være underlagt som statlig eid aktør kan også virke forstyrrende og forsinkende på den kommersielle delen av selskapets virksomhet.

Samlet anser vi et internt senter som en lite egnet organisasjonsform for den aktivitet under, og videreutvikling av OpenBridge som AHO ser for seg.

6.3 Aksjeselskap

En mulig løsning er å etablere et (heleid) aksjeselskap («**Selskapet**») til å forestå drift og kommersialisering av OpenBridge. Dette er en organisasjonsform skapt og særlig tilrettelagt for kommersiell aktivitet, og aksjeselskapsformen underbygges bl.a. av en omfattende lovregulering, som sikrer trygge og forutsigbare rammebetingelser for kommersiell aktivitet. Den innebærer også en ansvarsbegrensning for eierne, som i utgangspunktet kun svarer med innskutt kapital.

Under en selskapsbasert modell vil Selskapets virksomhetsgrunnlag i prinsippet kunne sikres på to ulike måter:

i. Én måte er at OpenBridge lisensieres fra AHO til Selskapet. AHO forblir i så fall eier av OpenBridge, som i dag, og kan sikre seg økonomisk kompensasjon for Selskapets utnyttelse av OpenBridge gjennom kommersielle betingelser i lisensavtalen (lisensavgift, royalties, m.m.). Den avtalte lisensen vil gi Selskapet rett til å utnytte OpenBridge (bruksrett) i sin kommersielle virksomhet.

ii. Alternativt kan OpenBridge på nærmere vilkår legges inn som tingsinnskudd i Selskapet. Eierskapet til OpenBridge benyttes i så fall som aksjekapital i selskapet, i stedet for penger, noe som vil medføre at *Selskapet* blir eier av OpenBridge, mens AHO (kun) vil ha et indirekte eierskap gjennom å eie aksjene i selskapet. AHO vil likevel beholde faglig og strategisk kontroll gjennom sitt eierskap og styrerepresentasjon i selskapet. Hvis nye aktører skulle slippes til på eiersiden, kan fortsatt faglig og strategisk kontroll kunne sikres ved at AHO beholder strategisk aksjeflertall, ved aksjonæravtaler, m.m.

Selv om begge de nevnte modellene i prinsippet er mulige, følger det av BOA-regelverket (F-07-13) punkt 4.3 at institusjonen ikke har adgang til å benytte tingsinnskudd når institusjonen organiserer BOA-aktivitet i egne rettssubjekt. Så langt slik aktivitet inngår, er det derfor kun lisensieringsmodellen i punkt i. som kan benyttes.

Hvis AHO velger Selskapet som organisasjonsform for den kommersielle delen av prosjektets virksomhet, kan ikke-kommersiell (akademisk) virksomhet knyttet til OpenBridge beholdes ved/av AHO (og evt. andre samarbeidende forskningsinstitusjoner), og det kan inngås forpliktende samarbeidsavtaler mellom AHO og Selskapet, som bl.a. sikrer nødvendig samhandling og koordinering. Sammen med AHOs eierskap til, og deltakelse i styrende organer i Selskapet, vil dette kunne sikre at AHO beholder faglig og strategisk eierskap til og kontroll med OpenBridge.

Løsningen vil etter vår vurdering tilrettelegge for at prosjektet blir økonomisk bærekraftig, i den forstand at OpenBridge kan bli en selvfinansierende organisasjon, som sikrer kontinuerlig utvikling og tilgjengelighet av prosjektets ressurser til enhver tid. Samtidig er den velegnet for å skape et skille mellom arbeidet med forskning og utvikling på den ene siden (AHO), og arbeidet med drift og vedlikehold på den annen (Selskapet). Den tilrettelegger også for samarbeid mellom offentlige og private aktører.

Vi kan ikke se at noen av de ovennevnte regelverk er til hinder for at AHO kan organisere OpenBridge på denne måten, herunder verken for at AHO innehar eierskap til Selskapet, at AHO lisensierer OpenBridge til Selskapet eller at det inngås forpliktende samarbeidsavtaler mellom AHO og Selskapet. Hvis AHO skulle ønske å benytte OpenBridge som tingsinnskudd i Selskapet, må imidlertid forholdet til BOA-regelverkets forbud mot slike innskudd avklares nærmere. Videre oppstiller de gjennomgåtte regelverkene en rekke rammer som AHO vil måtte holde seg innenfor, og en gjennomføring av modellen vil derfor kreve nøye planlegging i forkant og kontroll underveis.

Sentralt i denne sammenheng står bl.a. at avtaler mellom AHO og Selskapet, inkludert lisensavtalen for OpenBridge, må inngås på ordinære kommersielle vilkår (armlengdes avstand) – et krav som følger av flere av de ovennevnte regelverk, i tillegg til aksjeloven. Hvis ansatte ved AHO også skal ha en rolle i Selskapet, vil dessuten habilitets- og sidegjøremålsregler være sentrale.

6.4 Stiftelse

Det er i prinsippet mulig å etablere en stiftelse til å forestå drift og kommersialisering av OpenBridge. Stiftelsen er imidlertid en mer «rigid» organisasjonsform enn selskapsformen, i den forstand at den ikke på samme måte åpner for indirekte eierkontroll over stiftelsens virksomhet. Stiftelsesformen forutsetter at en formuesverdi (ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon) *selvstendig* stilles til disposisjon for et bestemt formål (stiftelsesloven § 2). Etter at formuesverdien på denne måten er stilt til rådighet for det definerte formålet, er det stiftelsen selv som autonomt råder over formuesverdien. Stifterne av stiftelsen kan m.a.o. ikke lenger bestemme over hvordan verdiene brukes eller forvaltes (stiftelsesloven § 3).

I saken kunne man tenke seg at AHO la OpenBridge inn i en stiftelse. Men ved det ville imidlertid AH tape både eierskap til, kontroll med og muligheten for å oppebære inntektsstrøm fra OpenBridge. Vi antar derfor at dette ikke er et ønskelig alternativ.

Dersom BOA-aktivitet inngår, kommer i tillegg BOA-regelverkets begrensninger til anvendelse, dvs.:

i. kravet i BOA-regelverket punkt 4.3 om at når institusjonen organiserer aktivitet i egne rettssubjekt, skal institusjonen bruke aksjeselskap som organisasjonsform; og

ii. Forbudet i BOA-regelverket punkt 5.3 mot bruk av tingsinnskudd.

I veilederen til BOA-regelverkets punkt 4.3, kravet om bruk av aksjeselskap som organisasjonsform, heter det bl.a. at:

> *«Dette innebærer for eksempel at institusjonene ikke har anledning til å opprette stiftelser, og denne begrensningen gjelder også selskaper eid i sin helhet av institusjonen.»*

Samlet er det ette vår vurdering lite som taler for valg av stiftelsesformen. Selv om man skulle gå klar av BOA-regelverkets begrensninger, fordi aktiviteten som legges ut i en ekstern enhet ikke omfatter noe BOA, vil stiftelsesformen ikke ivareta sikre at AHO beholder faglig og strategisk eierskap til og kontroll med OpenBridge. Dette som følge av at stiftelsen er autonom, og ikke eierstyrt på samme måte som f.eks. et aksjeselskap. Det er av samme grunn også uklart hvor langt en stiftelse er egnet for å skape et skille mellom arbeidet med forskning og utvikling på den ene siden, og arbeidet med drift og vedlikehold på den annen, eller for å tilrettelegge for at prosjektet blir økonomisk bærekraftig, i den forstand at OpenBridge kan bli en selvfinansierende organisasjon, som sikrer kontinuerlig utvikling og tilgjengelighet av prosjektets ressurser til enhver tid.

Samlet anser vi en stiftelse som en lite egnet organisasjonsform for den aktivitet under, og videreutvikling av OpenBridge som AHO ser for seg.

6.5 Forening

En forening er en løsere tilknytningsform, og vi har ingen særskilt lovregulering av denne organisasjonsformen, som i hovedsak reguleres av ulovfestet rett. Foreningen er et selveiende, medlemsbasert rettssubjekt uten eiere. Midlene tilhører foreningen, ikke medlemmene, og medlemmene har ikke krav på utbytte. For å anses som forening må den ha medlemmer og demokratiske organer (typisk årsmøte og styre).

Foreningen er medlemsstyrt (gjennom årsmøtet). Den er ikke på samme måte aksjeselskap egnet for å samle kontroll på én hånd. Utgangspunktet er at hvert medlem har én (likeverdig) stemme på årsmøtet. Riktignok kan vedtektene benyttes for å påvirke maktfordelingen. Innenfor rammene av foreningsrettslige prinsipper kan man bl.a. kan gi bestemte medlemskategorier flere stemmer, gi grunnlegger/eksterne organer rett til å oppnevne styremedlemmer, kreve kvalifisert flertall eller gi vetorett i avgrensede spørsmål og regulere opptak/utelukkelse av medlemmer. Går man for langt i å konsentrere makt, risikerer man imidlertid at foreningen ikke lenger anses som en reell medlemsforening (noe som kan ha rettslige konsekvenser).

En forening er på denne bakgrunn ikke en optimal organisasjonsform for å sikre at AHO beholder faglig og strategisk kontroll over OpenBridge, særlig hvis Open Bridge skulle legges inn i foreningen (ved overdragelse av eierskap). Ved slik overdragelse ville OpenBridge bli underlagt demokratisk styring blant foreningens medlemmer. Man kunne se for seg at AHO forble eier av OpenBridge, men lisensierte retten til kommersiell utnyttelse til foreningen (som en bruksrett). Dette ville ivareta AHOs ønske om faglig og strategisk eierskap og kontroll. Men en forening vil ikke være den best egnede organisasjonsformen til å forestå den rent kommersielle utnyttelsen av OpenBridge. Her er aksjeselskapet etter vår vurdering klart å foretrekke.

Dersom BOA-aktivitet skulle inngå, kommer i tillegg BOA-regelverkets begrensninger til anvendelse. Foreningsformen vil i så fall være utelukket, jf. kravet om aksjeselskapsform i BOA-regelverket punkt 4.3.

Det er også uklart hvor langt foreningsformen er egnet for å skape et skille mellom arbeidet med forskning og utvikling på den ene siden, og arbeidet med drift og vedlikehold på den annen.

Samlet anser vi en forening som en lite egnet organisasjonsform for den aktivitet under, og videreutvikling av OpenBridge som AHO ser for seg.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 73/25 Innspill til styrets beretning til årsrapporten for 2025

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/01064-1
Vedlegg:	Styrets beretning

Forfatter og ansvarlig: Lisa Ann Cooper

Formål
Formålet med saken er å samle inn innspill fra styrets medlemmer til arbeidet med **Styrets beretning for 2025**, som skal inngå i AHOs årsrapport.

Bakgrunn
Årsrapporten utarbeides årlig og behandles i styrets marsmøte. Rapporten gir en samlet fremstilling av skolens resultater og vurdering av fremtidsutsikter, og brukes av Kunnskapsdepartementet i etatsstyringsdialogen og den videre oppfølgingen av skolen.

Årsrapporten består av følgende hoveddeler:

1. **Styrets beretning**
2. **Introduksjon til virksomhet og hovedtall**
3. **Årets aktiviteter og resultater**
4. **Styring og kontroll i virksomheten**
5. **Vurdering av fremtidsutsikter**
6. **Årsregnskap 2025**

Styrets beretning er en sentral del av årsrapporten og skal gi et helhetlig bilde av virksomhetens situasjon, resultatoppnåelse og fremtidige utfordringer og muligheter. Den fungerer både som lovpålagt rapportering og som et viktig styringsverktøy for å sikre åpenhet, kvalitet og tillit til virksomheten.

I arbeidet med årets beretning har det vært et ønske om en mer samlende og involverende prosess for styret.

Du kan lese hele rapporten her.

Organisering av arbeidet
Det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av:

- Einar Svene Mathisen
- Jacob Ars
- Heine Totland
- Lisa Cooper

Arbeidsgruppen skal utarbeide et førsteutkast til Styrets beretning innen **1. mars 2026**.

Innspill fra styrets medlemmer

Styremedlemmer som også hadde tjenestetid i forrige styreperiode bes om å sende inn:

– Forslag til viktige temaer, vurderinger og prioriteringer som bør løftes i Styrets beretning 2025.

Det er ingen formkrav til innsp**i**llene. Det anbefales å ta utgangspunkt i den skriftlige versjonen av fjorårets beretning. **Frist for innspill: 15. februar 2026 til Lise.Korneliussen@adm.aho.no**

1. STYRETS BERETING

STYRETS ARBEID

Styret gjennomførte seks styremøter og ett styreseminar i 2024. Tema for styreseminaret, gjennomført i mai, var AHOs nye strategi som skal tre i kraft i løpet av 2025. Det ble diskutert politiske rammer for høyskolen og sektoren, status for nåværende strategi, høyskolens situasjonsbilde og hovedtemaer for den nye strategien. I 2024 behandlet styret 81 saker.

VURDERING AV DE SAMLEDE RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE

Nye økonomiske rammebetingelser har ført til at AHO har måttet rette ekstra fokus på omstilling og økonomi- og ressursstyring 2024. Styret har sett behov for å følge dette tett for å sikre at AHO kan forholde seg de nye rammevilkårene i form av redusert bevilgning og tilbaketrekking av studieplasser fra Utdanningsløftet. AHOs administrasjon har gjennomgått store strukturelle endringer med henblikk på modernisering, effektivisering og formalisering av organisasjon og rutiner. Det er også vedtatt et langtidsbudsjett for AHO som strekker seg til 2030. Styret er tilfreds med at disse endringene og prosessene ikke i vesentlig grad har gått ut over AHOs måloppnåelse innen utdanning, forskning og formidling.

Styret er tilfreds med at AHO oppnådde gode resultater innen utdanningsfeltet. AHO fortsetter å levere kandidater som er rustet til å gå ut og bidra i arbeidslivet med de utfordringene samfunnet står overfor. AHO gjør det godt på de fleste kvantitative parametere knyttet til utdanning, som søkertall og studenttilfredshet. Det er spesielt gledelig for styret at studenttilfredsheten etter en nedgang i 2023 har steget i 2024 og at flere studenter fullfører på normert tid (inkludert både master og doktorgradsstudenter) og ligger over gjennomsnittet i sektoren. I 2024 rekrutterte AHO fem nye stipendiater og gjennomførte syv disputaser. AHO har gjennom 2024 gjort en grundig jobb med å utvikle og videreutvikle arbeid med studiekvalitet, og styret har tro på at dette vil gi positive utslag for AHOs utdanningskvalitet i årene fremover.

Det har i 2024 vært et sterkt fokus på forskning på AHO og da spesielt rettet mot å øke den eksterne forskningsfinansieringen. Styret er tilfreds med at AHO har økt sine forskningsmidler fra Norges Forskningsråd og ser dette som en bekreftelse på at AHOs fagmiljøer holder et høyt internasjonalt nivå. AHO har i 2024 vedtatt en ny forskningsstrategi, i tillegg til en handlingsplan for økt finansiering fra blant annet Horisont Europa. Disse initiativene, kombinert med et økt fokus på samarbeid med samfunn og næringsliv i utdannings- og forskningsprosjekter gjør at styret har tro på at AHO i årene fremover vil øke sine eksterne forskningsmidler og fagenes synlighet i allmennheten.

Styret ser positivt på at AHO har tatt en tydelig og synlig rolle i samfunnet i 2024. Både gjennom relevante prosjekter med næringsliv, offentlig sektor og andre UH-institusjoner, men også gjennom økt utadrettet formidling av AHOs kunnskapsproduksjon.

PRIORITERINGER I ÅRENE FREMOVER

Styret ser med bekymring på at rammebetingelsene for UH-institusjoner ser ut til å svekkes i årene fremover, samtidig som behovet for kunnskap og omstilling vil øke betraktelig. Det er derfor viktig for AHO å lykkes med omstillingsarbeidet frem mot 2030, med et mål å opprettholde og helst styrke den

gode kvaliteten i utdanning og forskning selv om rammebetingelsene svekkes. I dette utfordrende arbeidet er det viktig at AHO prioriterer tydelig de tiltak som i størst grad understøtter skolens primære formål. Det vil i årene som kommer være viktig å både ivareta og videreutvikle våre utdanningsprograms høye relevans for arbeid- og samfunnsliv, blant annet gjennom AHOs arbeid med å styrke rekrutteringsarenaer for våre studenter i møte med en økonomi og bransje i endring.

AHO skal vedta en ny strategi i løpet av 2025. Styret ser det som viktig at denne strategien fremhever AHOs særstilling i det norske og nordiske UH-landskapet.
Skolen har sitt utgangspunkt i egenart og sterke pedagogiske tradisjoner, og skal fortsatt sikre at studentene får relevante verktøy og kunnskaper som arbeidslivet etterspør nå og for fremtiden. Høgskolen har tett kobling til arbeidslivet og utvikler kunnskap og forskning i tett samarbeid med de aktører i samfunnet som har behov for innovasjon og forskningsbasert kunnskap. I 2025 vil styret prioritere videre utvikling av strategi for etter- og videreutdanning, for å styrke skolens tilbud og langsiktige utvikling.

For å navigere dagens politiske landskap, er det viktig for styret å understreke at AHOs kompetanse er meget relevant for de store samfunnsmessige satsingene, som velferd, IT, klima, bærekraft og sikkerhet og beredskap. Styret ser det som viktig at AHO fortsetter å synliggjøre viktigheten av våre fag som med sin kombinasjon av teknologi og kreativitet er i en særstilling i utdanningsfeltet. I en omskiftelig tid vil styret også fremheve betydningen av kreative, skapende utdanninger i et større samfunnsmessig perspektiv.

Styret ser frem til å feire AHOs 80-årsjubileum i 2025, og ønsker at AHO bruker denne anledningen til å åpne opp skolen for omverdenen for å skape en bredere forståelse for skolens fag og våre fagfelts samfunnsrelevans.

Signert

Signatur: _____
Lisa Ann Cooper den 12. mars 2025

Signatur: _____
Bård Folke Fredriksen den 12. mars 2025

Signatur: _____
Mathilde Aggebo den 12. mars 2025

Signatur: _____
Jacob Aars den 12. mars 2025

Signatur: _____
Einar Sneve Martinussen den 12. mars 2025

Signatur: _____
Anna Røtnes den 12. mars 2025

Signatur: _____
Mari Hvattum den 12. mars 2025

Signatur: _____
Reier Møll Schoder den 12. mars 2025

Signatur: _____
Vignir Freyr Helgason den 12. mars 2025

Signatur: _____
Heine Troland den 12. mars 2025

Signatur: _____
Johanne Ørndahl den 12. mars 2025

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 74/25 Årsplan for styrets saker

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/00198-5
Vedlegg:	Plan for styrets arbeid (2)

Bakgrunn: vedlagt ligger plan for styrets arbeid.

	11. mars 2026	13. mai 2026	16. juni 2026	September 2026	Desember 2026
 Årshjul	• Årsrapporter • Tildelingsbrev 2026	• Årsrapporter, informasjons-sikkerhet, LMU og ansettelses-utvalget	• Etatsstyringsbrev • SAHOs rapport	• Innspill, satsinger utenfor rammen 2028	• Innspill til styrets beretning til årsrapporten 2026 • Årsrapport, studiekvalitet
 Økonomi	• Årsregnskap 2025 • Evaluering av budsjettmodell	• Revisjons-rapport	• Revisjons-beretning • Revidert budsjett • Tertialrapport	• Statsbudsjett 2027 • Tertialrapport	• Budsjett 2027 • Statsbudsjett 2027
 Innkomne saker	• Opprettelse aksjeselskap • Mandater utvalg, roller og prorektor • Ansettelse av rektor • Ansettelse av instituttledere, ARK og UL		• Status, åremål • Informasjons-sikkerhet • Delegasjonsreglementet		
 Utvikling	• Kvalitetssikringssystem • Vedtak strategi • Prosjektstatus (inkl EVU)				

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 75/25 Referat fra råd og utvalg

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/00197-5
Vedlegg:	Referat FU møte 25.09.2025
	Referat FU møte 23.10.2025
	Referat AMU-møte 13. september 2025 (2) (1)
	Referat AMU-møte 16.10.2025 (1)

Formål:
Styret blir informert om referater i AHOs råd og utvalg

Vedlegg
- Referat FU 25.09.2025
- Referat FU 23.10.2025
- Referat AMU 13.09.2025
- Referat AMU 16.10.2025

Referat fra møte i

Forskningsutvalget

Dato:	25 september 2025
Tid::	13.00 – 15.00
Sted :	Styrerommet
Tilstede:	Steinar Killi, Lise Amy Hansen, Tim Anstey, Mattias Fredrik Josefsson, Ute Groba.
Forfall:	Peter Hemmersam Halvor Ellefsen
Leder av møte:	Steinar Killi
Sektretær :	Reier Møll Schoder

NR AGENDA

42/25 **Godkjenning av agenda**

Vedtak:
Agenda 27.09.2025 godkjennes

Potensiell habilitet knyttet til saker på agenda

43/25 **Godkjenning av referat**

Vedtak:
Referat fra sirkulasjonssaker august 2025 godkjennes

44/25 **Komiterapport Angela Kivle**

Bedømmelseskomiteen som har vurdert Angela Kivles ph.d.-avhandling har konkludert med at den er godkjent til offentlig disputas. Disputasen vil foregår digitalt 2 oktober, da AHO er nedstengt denne dagen.

Vedtak:
FU tar rapporten fra bedømmelseskomiteen til etterretning.

45/25 **Sensurskjema disputas Håvard Breivik Kahn**

Håvard Breivik Kahn disputerte ved AHO 19 september. Bedømmelseskomiteen har levert sin endelige sensur.

Vedlegg:
Ettersendes til FU

Vedtak:
FU tar endelig sensur til etterretning og ber rektor kreere Håvard Breivik-Kahn til graden ph.d.

46/25 **Høring – Forskergrupper AHO – Endelig forslag**

Høringen om forskergrupper – kriterier og prosess ble sendt ut til alle faglige ansatte ved AHO 5 august, med svarfrist 1 september. Innen 1 september har FU fått inn flere høringssvar.

Høringssvarene gav tilbakemeldinger både på kriteriene for forskergruppene, prosess for opprettelse og selve søknadsskjema som er laget. FU fremlegges for et revidert forslag til kriterier for forskningsgrupper, en litt revidert prosessbeskrivelse og et revidert utkast til søknadskjema.

Vedtak:
FU støtter det reviderte forslaget til forskergrupper, prosessen for å opprette dem og søknadskjema med kommentarene som kom frem i møtet. Saken oversendes til rektors ledermøte for endelig vedtak.

47/25

Orientering: Prosess ph.d.-stillinger 2026

FU fremlegges utkastet til prosess for stipendiatstillinger for 2026. Denne prosessen skal behandles i ledermøtet 24 september, og kan dermed endre seg noe frem til møtet i FU.

48/25

Forlegning av tidsskriftabonnement PRENAX

FU er forelagt en oversikt over alle tidsskriftabonnement AHO har via Prenax. Det er ønskelig at FU har et blikk på om noen av tidsskriftene ikke er relevante i det hele tatt for AHO, og kan sies opp. I utgangspunktet er tanken å forlenge alle, men om AHO skal gå til innkjøp av nye abonnementer må ressurser omfordeles.

Eventuelt

Steinar Killi
FU leder

Reier Møll Schoder
Sekretær

Innkalling til møte i
Forskningsutvalget

Dato:	23 oktober 2025
Tid::	13.00 – 15.00
Sted :	Møterom arkitektur
Innkalt:	Lise Amy Hansen, Ted Matthews, Tim Anstey, Mattias Fredrik Josefsson, Peter Hemmersam, Ute Groba.
Forfall:	
Leder av møte:	Lise Amy Hansen
Sektretær :	Reier Møll Schoder

NR AGENDA

49/25 **Godkjenning av agenda**

Vedtak:
Agenda 23.10.2025 godkjennes

Potensiell habilitet knyttet til saker på agenda
Peter Hemmersam inhabil i sak 52/25

50/25 **Godkjenning av referat**

Vedtak:
Referat fra møte 27.09.2025 godkjennes

51/25 **Søknad om opptak til AHOs Ph.d.-program – Truls Ramberg**
FU oppnevnte en sakkyndig komite for å vurdere Truls Ramberg (KORO) sin søknad om opptak til ph.d.-programmet i sak 33-25. Komiteen har nå kommet med sin uttalelse hvor de anbefaler at AHO tar opp Ramberg som student ved skolens doktorgradsprogram.

FU fremlegges her både søknad og uttalelse fra sakkyndig komite. Ut fra dokumentasjon og komiterapport fyller Ramberg de krav AHO har satt til opptak i skolens ph.d.-forskrift, og det anbefales at opptaket innvilges. Eneste som gjenstår før opptak formelt kan innvilges er en avtale mellom arbeidsgiver (KORO) og AHO for å formalisere finansiering.

Vedtak:
AHO tar opp Truls Ramberg som student på AHOs ph.d.-program med oppstart 01.09.2025 og med utløp 31.08.2029. Opptaket forutsetter at det signeres en avtale mellom arbeidsgiver (KORO) og AHO innen utgangen av 2025.

52/25 **Sensurskjema disputas Angela Ruth Kivle**
Angela Ruth Kivle disputerte ved AHO 2 oktober. Bedømmelseskomiteen har levert sin endelige sensur.

Vedtak:
FU tar rapporten fra bedømmelseskomiteen til etterretning og ber rektor kreere Angela Ruth Kivle til graden ph.d.

53/25 **Rapport fra bedømmelseskomite - Corbin Raymond**
Bedømmelseskomiteen som vurderer Corbin Raymond sin avhandling har levert sin rapport. De anbefaler at Raymond får forsvare avhandlingen sin i en offentlig disputas. Disputasen er planlagt på AHO 21 november.

Vedtak:
FU tar rapporten til orientering

54/25 **Rapport fra bedømmelseskomite – Audun Formoe Hay**

Bedømmelseskomiteen som vurderer Audun Formoe Hay sin avhandling, har levert sin rapport. De anbefaler at Hay får forsvare avhandlingen sin i en offentlig disputas. Disputasen er planlagt på AHO 5 desember.

Vedtak:
FU tar rapporten til orientering

55/25 **Diskusjon: NVA og FOU ved AHO**

FU fremlegges en sak som det er ønskelig at utvalget diskuterer grundig. Saken er todelt. For det første handler det om hvordan AHO skal kategorisere, registrere og arkivere sin kunnskapsproduksjon nå som Nasjonalt vitenarkiv (implementert). Dette er også knyttet opp mot AHOs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet og hva AHO skal rapportere på rundt skolens kunnskapsproduksjon.

For det andre så handler det også om at FU må bidra til at AHO får en felles forståelse for hva FOU er ved skolen, og hvordan dette skal beskrives. FU presenteres for et utkast til en slik forståelse og beskrivelse, men bes også danne en arbeidsgruppe som kan jobbe videre med dette.

FU skal på nåværende tidspunkt ikke vedta noe, men det er ønskelig at det diskuteres en prosess for involvering og forankring for begge diskusjonspunkter slik at det kan komme tilbake til FU for endelig vedtak.

1. *Hva tenker FU om NIFU sin definisjon av FOU som rammer for skolens kunnskapsproduksjon?*

Diskusjonen om NIFU sin definisjon av forskning- og utviklingsarbeid (FOU) fokuserte på viktigheten av tilgjengelighet, publisering og formidling av resultater. Det ble påpekt at det er essensielt at resultater faktisk formidles, slik at det kan overføres og bygges videre med. NIFUs definisjon er kjernen, men det er viktig med en presisering på at kunnskapsproduksjonen må deles.

2. *Hva tenker FU om oppdelingen i to arketyper (forskning og arkitektur/designfaglig utviklingsarbeid)?*

Diskusjonen bærer preg av at det er nødvendig å inkludere resultater fra begge de nevnte arketyper. Det er en økt forståelse for at kunnskapsformidling ikke kun finner sted gjennom publisering av forskningsartikler, men også gjennom publisering på praktisk arbeid og utviklingsprosjekter. Dette åpner opp for at også utdanningsfaglig kunnskap og pedagogisk utvikling kan bli anerkjent som viktig del av kunnskapsproduksjon om det produseres ny kunnskap ut av arbeidet og at disse resultatene formidles.

3. *Hvordan tenker FU rundt forskningstiden for faglige ansatte ved AHO, hvilke rammer og krav bør stilles til den?*

Forskningen er i dag preget av usikkerhet om forventningene til hva som skal registreres or hvordan tiden brukes. Det er et ønske om klarere rammer for hvordan dette arbeidet skal deles og dokumenteres, samt måter å evaluere og synliggjøre forskningsinnsatsen. En plan for å dele hva forskningstiden har vært brukt til og hva man planlegger å bruke den til fremover, bør være en del av en regelmessig rutine. Det oppfordres til å ha regelmessige samtaler om forskningstid og aktivitet. Det påpekes at PhD stipendiater har som krav å presentere og dele sin forskning, mens ansatte med forskningstid ikke har det, som er

pussig.

4. *Hvilke kategorier skal vi oppfordre våre faglige ansatte til å registrere, og hvordan får vi dem til å registrere dette?*

Det er et klart behov for å utvikle en oversikt over hvilke resultater som kan registreres i dag. Det kan omfatte artikler, utstillinger, foredrag og andre typer kunnskapsproduksjon. Det er nødvendig å finne eksempler og klare føringer på hva som kvalifiserer til registrering og hvordan dette skal gjøres. For å oppfordre medarbeidere til å registrere, bør det etableres en kultur for kunnskapsdeling og synlighet av resultatene av det arbeidet som gjøres. Publisering av resultater utover NVI bør oppmuntres.

5. *Hva tenker FU om kategorioversikten fra NVA? Er alle relevante for AHO eller bør vi vurdere å utelukke/legge til noen?*

Det er enighet om at noen kategorier kan være mer relevante enn andre for AHO, og derfor bør det gjøres en vurdering av hva som skal inkluderes i registreringssystemet. Det er nødvendig med dialog omkring hvilke kategorier som er nødvendige for vår praksis, og hvilke som ikke er så sentrale. Kvaliteten på registreringene skal prioriteres, og resultater bør organiseres for at de skal ha relevans i vår sammenheng.

<u>Oppsummering</u>
Det er en økende bevissthet om viktigheten av å tydeliggjøre rammer rundt FOU, oppfordre til deltagelse og registrering av resultater utover NVI, samt evaluere og forbedre kvaliteten på de registrerte resultatene. Det er et beslutningsbehov for å standardisere kategorioversikten og formidle tydelige føringer til de ansatte.

Punktene 3, 4 og 5 diskuteres på nytt i FU i desember. :
3 med forslag på hvordan man kan dele og diskutere forskningsaktivitet
4 med forslag på kurs eller seminarer i biblioteket
5 med innspill i forkant av FU møtet på eksempler og føringer til ansatte ved hver kategori

Eventuelt

Lise Amy Hansen
Midlertidig FU leder

Reier Møll Schoder
Sekretær

Referat – AMU-møte 13. september 2025

Tid: 09:00–11:00
Sted: Møterom arkitektur
Tilstede: Ulrika Herlofsen, Hanna Dencik Petersson, Philip Adrian Hayes Skånseng, Marja Folde
Referent: Evy Karoline Ludvigsen

Sak 33/25 – Godkjenning av referat

Referatet fra forrige møte ble godkjent uten merknader.

Sak 34/25 – Gjennomgang av handlingsplan for HMS

Elisabeth (BHT) gjennomgikk HMS-handlingsplanen. AMU følger vedtatte årshjul hvor det psykososiale arbeidsmiljøet prioriteres i høst. AMU ønsker et særlig fokus på instituttene som har stått i krevende prosesser.

Det ble foreslått å gjennomføre workshops med instituttledere og rektor, samt å følge opp med en pulsundersøkelse. AHO planlegger en mer systematisk innsats innen psykososialt arbeidsmiljø og BHT vil bistå dette arbeidet.

Vedtak: Ulrika tar forslaget om en styrket innsats inn i ledergruppen for videre drøfting. BHT involveres i gjennomføring av tiltak.

Sak 35/25 – Vernerunder høsten 2025

Vernerunder er planlagt i september og oktober for alle enheter. Det benyttes digital sjekkliste i Falcks HMS-portal, og ansatte vil motta informasjon om tidspunkt og vernerundens formål.

Vernegruppene består av instituttleder, lokalt verneombud, driftsleder og Elisabeth fra BHT.

Det ble også diskutert hvordan scorecardet fra HMS-portalen kan brukes til å få en overordnet status for enheten, og hvordan dette kan styrke forberedelsene til det varslede tilsynet.

Oppfølging: AMU påpekte behov for å synliggjøre vernerundene bedre, og foreslo bruk av nyhetssak og intranett for kommunikasjon. Resultater fra vernerundene presenteres på neste AMU-møte 16. oktober.

Sak 36/25 – Oppfølging av arbeidsulykke 18. juni

18.06.2025 ble en studentassistent skadet under demontering av en betonginstallasjon i atriet M29. En betongplate på anslagsvis 150 kg falt og traff studentassistenten, som ble hentet med ambulanse og fulgt opp ved legevakten.

AMU påpekte det behov for tydeligere rutiner for studentassistenter, herunder informasjon om HMS og ansvar. Det ble foreslått at administrasjonens verneombud kan være kontaktpunkt for denne gruppen.

Vedtak:

- AMU tar saken til orientering og understreker alvorligheten i hendelsen.
- AMU ber om at studentassistentens egen opplevelse tas inn i det videre forbedringsarbeidet.
- AMU støtter foreslåtte tiltak i HMS-rapporten, og ber om at status på tiltakene rapporteres tilbake til AMU.
- AMU vedtar kommunikasjonsplan ved uønskede hendelser/ ulykker
- AMU ber ledelsen sikre at kommunikasjon og oppfølging overfor den skadde, vitner og øvrige ansatte/studenter skjer på en åpen og ivaretakende måte.

Sak 37/25 – Forberedelser til Arbeidstilsynets tilsyn 10. oktober

Tilsynet vil både omfatte oppfølgingen etter arbeidsulykken og en gjennomgang av AHO sitt HMS-system. Det forventes pålegg, særlig knyttet til risikovurderinger og dokumentasjon av rutiner.

Forberedende møter holdes med involverte ansatte. Elisabeth (BHT) og aktuelle ledere/verneombud deltar i selve tilsynsmøtet.

Vedtak: AMU orienteres om det gjennomførte tilsynet.

Sak 38/25 – Risikokartlegging i forbindelse med omstillingsprosesser

Det ble diskutert hvordan AHO kan sikre gode risikovurderinger og involvering i omstillingsprosesser. Det må tydeliggjøres når IDF skal involveres, og hva som regnes som medbestemmelse i slike prosesser. Det foreslås at dette kommuniseres tydelig ut i organisasjonen.

BHT vil bidra med støtteark for risikokartlegging, og HR arbeider med å utvikle rutiner.

Sak 39/25 – Alkoholservering på julefest

Årets julefest planlegges i tråd med AKAN-retningslinjene. AMU foreslår at det informeres tidlig om rammene for arrangementet og at det legges til rette for at alle ansatte inkluderes.

Sak 40/25 – Verdensdagen for psykisk helse – 16. oktober

AHO planlegger markering av verdensdagen for psykisk helse, den 16.oktober. Det planlegges å ha en hel dag med arrangementer - treningstime, stand, foredrag og informasjonsopplegg rettet

mot både ansatte og studenter og grilling. AHO følger også BHTs kampanje – Robustportalen, hvor ansatte kan gjennomføre små e-læringskurs for psykisk robusthet.

Sak 41/25 – Informasjon fra BHT

BHT presiserte at deres tjenester er helsefremmende og ikke behandlende. Det ble foreslått å etablere en forenklet bestillingsrutine via digitalt skjema, samt å se på hvordan informasjon om BHTs tjenester kan formidles ut i organisasjonen.

Sak 42/25 – Informasjon fra ledelsen

- Det ble orientert om at åremålsprosessen er avsluttet. Dette ble også informert om på allmøte.

Oppfølging: AMU drøftet behovet for videre støtte for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet på instituttene, ref sak 34/25.

- Campusprosjektet går over i fase 2. Dette innebærer tilpasning til studieprogrammenes behov og en plan om å samle alle i M29 innen 2027

Oppfølging: AMU påpekte behovet for at informasjon om status og fremdrift kommuniseres ut bredt.

Sak 43/25 – Informasjon fra hovedverneombud

Det ble informert om at verneombud for administrasjonen deltar i møter med Statsbygg knyttet til byggeprosjekter, sikkerhet og fremdrift.

Sak 44/25 – Sykefraværsstatistikk

Det ble presentert oppdaterte tall for sykefravær.

Oppfølging: Ledere må opplyse om muligheten for å krysse av for arbeidsrelatert fravær til ansatte.

Sak 45/25 – Influensavaksinering

Det planlegges tilbud om influensavaksine i samarbeid med BHT. Informasjon sendes ut til alle ansatte.

Sak 46/25 – Eventuelt

Det ble understreket behov for tydeligere og mer systematisk informasjon om HMS, herunder rutiner for avviksrapportering og varslingskanal.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Referat

AMU-møte – 16. oktober 2025

Tid: 09:00–11:00
Sted: Styrerommet
Til stede: Ulrika Herlofsen, Hanna C. D. Petersson, Marja Skotheim Folde, Philip Skånseng, Anne Karine Sandberg, Elisabeth Gedde (BHT)
Referent: Evy Karoline Ludvigsen

Sak 47/25 – Godkjenning av innkalling

Innkallingen ble godkjent uten merknader.

Sak 48/25 – Godkjenning av referat fra forrige møte

Referatet fra AMU-møtet 13. september 2025 ble godkjent.

Sak 49/25 – Gjennomgang av resultatene fra årets vernerunder

Resultater fra høstens vernerunder blir gjennomgått på neste AMU-møte – da har UL og Forskningsadministrasjonen og bibliotek gjennomført sine vernerunder.

Sak 50/25 – Orientering om Arbeidstilsynets tilsynsbesøk

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn 10. oktober, med bakgrunn i arbeidsulykken 18. juni, samt en gjennomgang av AHOs HMS-system. AHO har mottatt tilsynsrapport med varsel om tre pålegg:

1. Kartlegging og risikovurdering etter arbeidsulykken 18. juni.
2. Dokumentasjon av opplæring og informasjon om risiko.
3. Skriftlig avtale om samordning av HMS-arbeid med eksterne aktører.

Frist for oppfølging er satt til 10. desember 2025.

Sak 51/25 – Orientering om sykefravær

Sykefraværsstatistikk ble presentert- AHO har et lavt sykefravær for 3. kvartal.
Ansatte bør informeres om muligheten til å merke fravær som arbeidsrelatert. Amu diskuterte sammenheng mellom høy arbeidsbelastning og fravær.

Sak 52/25 – Informasjon fra ledelsen

1. Første trening i arbeidstiden ble gjennomført 16. Oktober, da også med studenter. Dette var en vellykket time – og pilotprosjektet videreføres.

AHO Maridalsveien 29, 0175 Oslo / Pb 6768 St. Olavs plass 0130 Oslo / Tlf. 22 99 70 00 / E-post postmottak@aho.no

2. Julefest: Planlegge en julefest med ønske om inkluderende rammer. Ulrika og Hanna bringer planlegging av julefest inn i ledergruppen.
3. Innfører ny organisasjonsstruktur på instituttene.
4. Det er forsinkelser i ventilasjonsprosjektet – først ferdigstilt sommer 2027.

5. **Strømstans**

Det ble orientert om konsekvensene av strømstansen ved AHO tidligere i høst, som oppsto i forbindelse med strømbytte og tekniske arbeider i regi av Statsbygg.

- Verkstedet måtte holde stengt i én uke som følge av strømbruddet. Det ble påpekt at det ikke ble gitt tilstrekkelig forhåndsvarsel, og at ansatte først ble informert kort tid i forkant. Verkstedet ble inkludert i et møte rett i forkant av arbeidet, men var ikke informert om omfanget av stansen.
- Undervisning ble også påvirket. AHOs interne servere, inkludert tjenester som Moodle, var utilgjengelige, og undervisningen måtte avlyses eller omorganiseres. Flere ansatte beskrev situasjonen som en kombinasjon av "stengt skole og stengt hjemmekontor".
- Biblioteket holdt stengt i fire av fem dager på grunn av installasjon av ny heis, som fortsatt ikke er ferdigstilt.

Ledelsen informerte om at strømstansen ikke var en beslutning som hadde vært til behandling i ledergruppen. Det stilles spørsmål ved om det ble gjort en tilstrekkelig risikovurdering (ROS) i forkant, om det rette ansatte ble involvert i forberedelsene, og hvordan kommunikasjonsrutinene kunne vært forbedret. Det ble understrekes at mangelfull informasjon og varsling i seg selv utgjør et avvik.

HVO tok opp internkommunikasjon rundt viktig informasjon og hendelser ved AHO, og foreslår å henge opp lapper med nyhetssaker eller viktig informasjon for å nå ansatte der de er.

Oppfølging strømstans:

- Det blir sendt avviksmelding til Statsbygg fra ledelsen.
- Arbeidet med en ny strategi for outsourcing av serverparken fremskyndes.
- Hendelsen skal brukes som case i arbeidet med sikkerhetsledelse ved AHO.
- Forbedre rutiner for ROS og kommunikasjon i forkant av større tiltak.

6. Det skal lyses ut en ny stilling som skal inngå i teamet for førstelinjetjeneste og bidra til utviklingen av infotorget i resepsjonsområdet. HR skal rekruttere flere studentassistenter for å få avlastning i oppgaveutførelsen og for å legge til rette for arbeidet med å implementere mer effektive arbeidsformer.

Sak 53/25 – Informasjon fra bedriftshelsetjenesten (BHT)

BHT understreker at de skal involveres godkjenne alle eventuelle ombygginger (rive vegger osv) og ber om må få konkrete bestillinger. Det ble informert om BHTs generelle timebruk siste måneden.

Sak 54/25 – Informasjon fra verneombudene

Verneombudene ønsker bedre system og rutiner for møtene og ber om tydelig planlegging. Det ble også diskutert synliggjøring av HMS-arbeid på intranett og gjennom fysiske oppslag.

Sak 55/25 – Eventuelt

Det ble informert om planlagt pulsundersøkelse og at influensavaksinering organiseres gjennom HR. AMU peker på behovet for bevisstgjøring rundt HMS og en opplæringsplan for alle som signerer OTA.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

Orienteringssaker AHOs styre møte

Sak 76/25 Eventuelt

Dato	17.12.2025
Saksbehandler	Jeppe Bucher
Arkivnummer	25/00984-1